

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/15-01/64

URBROJ: 65-15-02

Zagreb, 21. svibnja 2015.

P.Z.E. br. 842

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 21. svibnja 2015. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković, Ines Krajčak i Vladimira Nemeca, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/15-01/46

Urbroj: 50301-09/09-15-2

Zagreb, 21. svibnja 2015.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković, Ines Krajčak i Vladimira Nemeca, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2015. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje azila u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o azilu (Narodne novine, br. 79/2007, 88/2010 i 143/2013) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2008. godine.

Ovim Prijedlogom zakona usklađuje se hrvatsko zakonodavstvo sa sljedećim direktivama Europske unije: Direktivom Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. godine o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. godine o pravu na spajanje obitelji, Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. godine o standardima za kvalifikaciju državljanima trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, Direktivom 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena), Direktivom 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena).

Naime, ovim Prijedlogom zakona izvršeno je usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s člankom 4., 6. i poglavljem 6. Direktive Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, koja propisuje trajanje i prestanak privremene zaštite, te prihvata i premještanje stranaca pod privremenom zaštitom sukladno principu solidarnosti Zajednice. U odnosu na ostale odredbe navedene Direktive, zadržana su zakonodavna rješenja propisana važećim Zakonom o azilu.

Nadalje, ovim Prijedlogom zakona izvršeno je usklađivanje s člankom 4. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. godine o pravu na spajanje obitelji kojim se definiraju članovi obitelji, na način da je proširena definicija članova obitelji u odnosu na punoljetnu nevjenčanu djecu i zajednicu životnog partnerstva. Osim toga, ovim Prijedlogom zakona prošireno je pravo na spajanje članova obitelji sa strancem pod supsidijarnom zaštitom.

Također, ovim Prijedlogom zakona izvršeno je usklađivanje i s člankom 2. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. godine o standardima za

kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, u dijelu koji se odnosi na pojam međunarodne zaštite, na način da taj pojam obuhvaća izbjeglički status, odnosno azil te supsidijarnu zaštitu. Također, ovaj Prijedlog zakona usklađen je s člankom 4. Direktive 2011/95/EU u odnosu na podjelu tereta dokazivanja između Ministarstva unutarnjih poslova kao nadležnog tijela za provođenje postupka međunarodne zaštite i tražitelja međunarodne zaštite i s člankom 5. Direktive 2011/95/EU koji se odnosi na izbjeglice „sur place“ te je ograničena primjena navedenog načela u slučaju naknadnog zahtjeva kada je podnositelj prouzročio okolnosti isključivo s namjerom da mu se odobri zaštita. Nadalje, Prijedlog zakona usklađen je s člankom 7. Direktive 2011/95/EU u odnosu na pružatelje zaštite u smislu da se procjena mogućnosti pružanja učinkovite zaštite temelji osobito na podacima smjernica Europske unije. Ujedno je definiran pojam učinkovite zaštite. Također, izvršeno je usklađivanje i s člankom 8. Direktive 2011/95/EU jasnijim i razrađenijim pojmom unutarnjeg preseljenja te njegovom primjenom. Prijedlog zakona usklađen je i s člankom 21. Direktive 2011/95/EU te je definirano načelo direktnog i indirektnog non-refoulementa. Nadalje, ovaj Prijedlog zakona usklađen je i s člankom 31. Direktive 2011/95/EU koji se odnosi na djecu bez pratnje detaljnijom definicijom načela najboljeg interesa djeteta, s člankom 34. Direktive 2011/95/EU koji se odnosi na pomoć pri uključivanju u društvo, definiranjem opsega pomoći pri uključivanju u društvo te određivanjem nadležnog tijela za koordinaciju rada ministarstava, nevladinih organizacija i drugih tijela koji sudjeluju u postupku uključivanja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u društvo.

Odredbe ovoga Prijedloga zakona usklađuju se s člankom 6. Direktive 2013/32/EU koji se odnosi na stjecanje statusa tražitelja međunarodne zaštite i pravo pristupa postupku. Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti strukturalno mijenja dosadašnji postupak azila s obzirom da je predviđeno da se status tražitelja međunarodne zaštite stječe od trenutka izražene namjere. Također, ovim Prijedlogom zakona propisuje se postupanje u odnosu na djecu, osobito djecu bez pratnje. Osim toga, propisani su načini i uvjeti provođenja postupka procjene starosne dobi djeteta bez pratnje. Nadalje, ovim Prijedlogom zakona izvršeno je usklađivanje i s člancima 14. - 17. navedene Direktive kojima se propisuju načini i jamstva provođenja saslušanja tražitelja međunarodne zaštite. Ovim Prijedlogom zakona propisuje se i postupak identifikacije tražitelja koji imaju posebne potrebe vezano za postupak odobrenja međunarodne zaštite zbog čega im se treba osigurati odgovarajuća potpora kako bi mogli u potpunosti ostvariti prava i obveze iz ovog Zakona te se ovim Prijedlogom zakona uvodi novi institut „naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu“, kojim se propisuje postupanje kod ponovnog izražavanja namjere nakon što je donesena izvršna odluka o već ranije podnesenom zahtjevu te se time postupak odobrenja međunarodne zaštite usklađuje s člankom 2. stavkom 1. točkom q, člankom 9. stavkom 2., člankom 33. stavkom 2. točkom d, člankom 41., člankom 42. i člankom 46. navedene Direktive. Osim toga, cilj zakonskih odredbi koje se odnose na postupanja u slučaju naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu je sprječavanje zloupotrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite te sankcioniranje takvog postupanja. Ovim Prijedlogom zakona razrađuju se i uvode novi instituti kao što su sigurna zemlja podrijetla, sigurna treća zemlja i europska sigurna treća zemlja radi usklađivanja s člankom 33., 36., 37., 38. i 39. navedene Direktive. Također, ovim Prijedlogom zakona propisuju se obvezujući rokovi za redovni i ubrzani postupak radi usklađivanja s člankom 31. navedene Direktive. Ovim Prijedlogom zakona načini i uvjeti ostvarivanja prava na pravni lijek protiv odluka donesenih u postupku odobrenja međunarodne zaštite usklađeni su s člankom 46. navedene Direktive.

Također, ovim Prijedlogom zakona usklađena su prava tražitelja međunarodne zaštite s člancima 5. do 19. Direktive 2013/33/EU. Osobito je izvršeno usklađivanje s člancima 7. do 11. Direktive 2013/33/EU kojima se propisuje pravo na slobodu kretanja tražiteljima međunarodne zaštite kao i načini i uvjeti ograničenja tog prava. Prijedlogom zakona propisan je sadržaj materijalnih uvjeta prihvata te uvjeti za njihovo ograničenje ili uskratu, sukladno člancima 18. i 20. navedene Direktive. Ovim Prijedlogom zakona propisuje se i postupak prepoznavanja okolnosti zbog kojih tražitelji međunarodne zaštite imaju posebne potrebe vezano za prihvata, radi usklađivanja s člankom 22. navedene Direktive te se postavlja pravni okvir za procjenu najboljeg interesa djeteta bez pratnje u skladu s člankom 23. navedene Direktive. Također, ovim Prijedlogom zakona izvršeno je usklađivanje i s člankom 26. navedene Direktive kojim se propisuje ostvarivanje prava na pravni lijek protiv odluka koje se odnose na prihvata tražitelja međunarodne zaštite.

Nadalje, ovim Prijedlogom zakona uređena je provedba Uredbe Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 222, 5.9.2003.), Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (preinaka), Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka), Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 118/2014 od 30. siječnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica.

Ovim Prijedlogom zakona propisan je okvir za primjenu instituta preseljenja državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva iz trećih zemalja ili prihvata određenog broja osoba iz druge članice kojima je odobrena međunarodna zaštita, radi podijele tereta po principu solidarnosti unutar Europske unije.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku obzirom da postoji obveza usklađivanja s Direktivom 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena) i Direktivom 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena) do 21. srpnja 2015. godine.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI

Prvi dio OPĆE ODREDBE

Glava I. Temeljene odredbe

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju načela, uvjeti i postupak odobrenja međunarodne zaštite i privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, stranaca pod privremenom zaštitom te uvjeti i postupak poništenja i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Članak 2.

- (1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:
 - Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, (SL L 212, 7.8.2001.);
 - Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji, (SL L 251, 3.10.2003.);
 - Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite (preinačena), (SL L 337, 20.12.2011.);
 - Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena), (SL L 180, 29.6.2013.);
 - Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena), (SL L 180/96, 29.06.2013.).
- (2) Ovim se Zakonom uređuje primjena sljedećih uredbi Europske unije:
 - Uredba Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i

mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 222, 5.9.2003.);

- Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (preinaka), (SL L 180, 29.6.2013.);
- Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka), (SL L 180, 29.6.2013.);
- Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 118/2014 od 30. siječnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 39, 8.2.2014).

Primjena drugih propisa

Članak 3.

- (1) Odredbe Zakona o strancima na odgovarajući način primjenjuju se na tražitelje međunarodne zaštite, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom.
- (2) Tražitelj međunarodne zaštite nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje boravka sukladno odredbama Zakona o strancima. Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog ili autonomnog boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

Značenje izraza

Članak 4.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. Međunarodna zaštita obuhvaća azil iz točke 2. ovoga stavka i supsidijarnu zaštitu iz točke 3. ovoga stavka.

2. Azil je status koji se priznaje na temelju odluke nadležnog tijela o ispunjenju uvjeta iz članka 20. ovoga Zakona.
3. Supsidijarna zaštita je status koji se priznaje na temelju odluke nadležnog tijela o ispunjenju uvjeta iz članka 21. ovoga Zakona.
4. Privremena zaštita je zaštita hitnog i privremenog karaktera koja se uvodi na temelju odluke Vijeća Europske unije o postojanju masovnog priljeva raseljenih osoba sukladno članku 78. ovoga Zakona.
5. Tražitelj međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: tražitelj) je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: zahtjev) do izvršnosti odluke o zahtjevu. Iznimno, tražitelj može biti i državljani države članice Europske unije kada je to propisano odredbama Protokola 24. Ugovora iz Lisabona.
6. Azilant je izbjeglica u smislu Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1951.), kojoj je priznat azil iz točke 2. ovoga stavka.
7. Stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je priznata supsidijarna zaštita iz točke 3. ovoga stavka.
8. Stranac pod privremenom zaštitom je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena zaštita iz točke 4. ovoga stavka.
9. Stranac u transferu je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je u postupku primopredaje odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora radi razmatranja njenog zahtjeva.
10. Zemlja podrijetla je zemlja čije državljanstvo ima državljani treće zemlje ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala prethodno uobičajeno boravište. Ako državljani treće zemlje ima više državljanstava, zemljom podrijetla smatrat će se svaka zemlja čiji je državljani.
11. Uobičajeno boravište ima državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva u onom mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da ona u tom mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno.
12. Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: namjera) je usmeno ili pismeno izražena volja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva za podnošenje zahtjeva sukladno članku 33. ovoga Zakona.
13. Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: naknadni zahtjev) je namjera izražena nakon izvršnosti odluke kojom se odlučilo o osnovanosti prethodnog zahtjeva sukladno članku 38. ovoga Zakona ili odluke kojom je postupak obustavljen sukladno članku 39. stavku 2. točki 4. ovoga Zakona.

14. Ranjive skupine su osobe lišene poslovne sposobnosti, djeca, djeca bez pratnje, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom, osobe s duševnim smetnjama te žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i spolnog nasilja, kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa.
15. Tražitelj kojem su potrebna posebna postupovna i/ili prihvatna jamstva je tražitelj koji obzirom na svoje osobne okolnosti nije u potpunosti sposoban ostvarivati prava te izvršavati obveze iz ovoga Zakona bez odgovarajuće potpore.
16. Dijete je tražitelj, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom mlađi od 18 godina.
17. Dijete bez pratnje je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od osamnaest godina, koja je ušla u Republiku Hrvatsku bez pratnje odrasle osobe odgovorne za njega u smislu roditeljske skrbi sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe, a uključuje i djecu koji su ostali bez pratnje nakon što su ušli u Republiku Hrvatsku.
18. Članom obitelji tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:
 - bračni ili izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske kao i osobe koje su u zajednici, koja se prema propisima Republike Hrvatske može smatrati životnim partnerstvom ili neformalnim životnim partnerstvom;
 - maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova; njihovo zajedničko maloljetno posvojeno dijete; maloljetno dijete i maloljetno posvojeno dijete bračnog, izvanbračnog druga ili životnog partnera koji ostvaruje roditeljsku skrb o djetetu;
 - punoljetna nevjenčana djeca tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom koja zbog svog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti brinuti se za svoje potrebe;
 - roditelj ili drugi zakonski zastupnik djeteta;
 - srodnik prvog stupnja u ravnoj uzlaznoj lozi s kojim je živio u zajedničkom kućanstvu, ako se utvrdi da je ovisan o skrbi tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom.
19. Prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih za životne interese kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.
20. Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila.
21. Izvršnost odluke o zahtjevu nastupa dostavom odluke tražitelju, ako tužba nije podnesena ili podnesena tužba nema odgovorni učinak. Ako podnesena tužba ima odgovorni učinak, odluka o zahtjevu postaje izvršna dostavom prvostupanjske presude upravnog suda.

Rodna jednakost

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja („non refoulement“)

Članak 6.

- (1) Zabranjeno je prisilno udaljiti ili na bilo koji način vratiti državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva u zemlju:
 - u kojoj bi njen život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja, ili
 - u kojoj bi mogla biti podvrgnuta mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, ili
 - koja bi ju mogla izručiti drugoj zemlji, čime bi se narušilo načelo iz podstavka 1. i 2. ovoga stavka.
- (2) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, koja ispunjava uvjete za odobrenje međunarodne zaštite ili joj je međunarodna zaštita odobrena, može se prisilno udaljiti ili vratiti u zemlju u kojoj ne bi bilo narušeno načelo iz stavka 1. ovoga članka, ako predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđena za teško kazneno djelo radi kojeg predstavlja opasnost za javni poredak.

Predaja i izručenje tražitelja

Članak 7.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite ne sprječava predaju tražitelja za kojeg je izdan Europski uhidbeni nalog.
- (2) Postupak odobrenja međunarodne zaštite ne sprječava izvršenje izručenja tražitelja trećoj zemlji za kojim je raspisana međunarodna potraga, osim ako se izvršnom odlukom o izručenju narušava načelo iz članka 6. ovoga Zakona.
- (3) Postupak primopredaje stranca u transferu odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora ima prednost pred izvršenjem izručenja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva trećoj zemlji koja je raspisala međunarodnu potragu.
- (4) Postupak odobrenja međunarodne zaštite sprječava izvršenje izručenja tražitelja za kojim je raspisana međunarodna potraga i za kojeg je donesena izvršna odluka o izručenju zemlji podrijetla do izvršnosti odluke o zahtjevu.
- (5) O činjenici da je namjera izražena, kao i svim drugim okolnostima koje mogu utjecati na ishod izvršenja izručenja u smislu stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je dužno bez odgode obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Nezakoniti ulazak ili boravak u Republici Hrvatskoj

Članak 8.

Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je nezakonito ušla u Republiku Hrvatsku, a došla je izravno s područja na kojem je proganjana u smislu članka 20. ovoga Zakona ili je izložena ozbiljnoj nepravdi u smislu članka 21. ovoga Zakona, neće se kazniti zbog nezakonitog ulaska ili boravka, ako bez odgode izrazi namjeru te opravda razloge nezakonitog ulaska ili boravka.

Načelo cjelovitosti obitelji

Članak 9.

Prilikom provedbe odredbi ovoga Zakona osigurat će se primjena načela cjelovitosti obitelji sukladno Povelji Europske unije o temeljnim pravima, Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta odnosno Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Načelo najboljeg interesa djeteta

Članak 10.

- (1) Prilikom provedbe odredbi ovoga Zakona postupat će se u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta.
- (2) Najbolji interes djeteta procjenjuje se uzimajući u obzir:
 - dobrobit i društveni razvoj djeteta te njegovo podrijetlo,
 - zaštitu i sigurnost djeteta, osobito ako postoji mogućnost da je žrtva trgovanja ljudima,
 - mišljenje djeteta ovisno o njegovoj dobi i zrelosti,
 - mogućnost spajanja s obitelji, i slično.
- (3) Poseban skrbnik djeteta bez pratnje poduzet će sve potrebne radnje, uključujući kontaktiranje i suradnju s mjerodavnim ministarstvima, drugim državnim i inozemnim tijelima te nevladinim organizacijama radi spajanja djeteta s obitelji, ako je to u najboljem interesu djeteta.

Suradnja s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice

Članak 11.

- (1) Ministarstvo i upravni sud surađuju s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (u daljnjem tekstu: UNHCR) o pitanjima koja se odnose na tražitelje, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom.
- (2) Ministarstvo će na zahtjev Ureda UNHCR-a dostaviti podatke o:

1. tražiteljima, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom i strancima pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj,
 2. primjeni Konvencije iz 1951. i ostalih međunarodnih dokumenata koji se odnose na izbjeglice, i
 3. zakonima te ostalim propisima iz područja međunarodne zaštite, koji se primjenjuju ili su u izradi.
- (3) Ministarstvo će, na temelju suglasnosti tražitelja, omogućiti UNHCR-u pristup podacima o konkretnom zahtjevu, tijeku postupka i donesenoj odluci.

Isključenje javnosti

Članak 12.

- (1) U postupku odobrenja međunarodne zaštite javnost je isključena.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na saslušanju može sudjelovati predstavnik UNHCR-a ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava, odnosno prava izbjeglica, ako se tome ne protivi tražitelj.

Prevoditelji

Članak 13.

- (1) Ministarstvo će sklopiti ugovor s prevoditeljem ako je:
 1. ocjenjeno da dobro poznaje hrvatski jezik u pismu i govoru,
 2. ocjenjeno da dobro poznaje jezik za koji se angažira,
 3. utvrđeno da ne postoji okolnost koja predstavlja zapreku za prijem u državnu službu sukladno propisima koji reguliraju prijem u državnu službu,
 4. utvrđeno da ne postoji sigurnosna zapreka nakon provedene temeljne sigurnosne provjere sukladno propisima koji reguliraju sigurnosne provjere.
- (2) Prevoditelj iz stavka 1. ovoga članka tijekom postupka mora biti pouzdan, nepristran te prevoditi istinito i točno.
- (3) Prevoditelj iz stavka 1. ovoga članka dužan je postupati sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka, osobito ne smije otkrivati podatke iz članka 19. stavka 5. ovoga Zakona.
- (4) Lista prevoditelja objavljuje se na službenim internetskim stranicama Ministarstva.
- (5) Ako iz objektivnih razloga nije moguće osigurati prevoditelja za određeni jezik, Ministarstvo će zatražiti pomoć druge države članice Europskog gospodarskog prostora.

- (6) Visina plaćanja usluge prevođenja iz stavka 5. ovoga članka odredit će se izravnom pogodbom sukladno propisu kojim se uređuje javna nabava.
- (7) Usluge prevođenja moguće je pružati putem telekomunikacijskih ili audiovizualnih elektroničkih uređaja.

Jezik i pismo u postupku

Članak 14.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite vodi se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.
- (2) Ako tražitelj ne razumije hrvatski jezik, osigurat će mu se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (3) Ako je moguće, tražitelju će se po službenoj dužnosti osigurati prevoditelj istog spola radi osiguranja cjelovitog obrazlaganja zahtjeva ili drugih opravdanih razloga.
- (4) Tražitelj je dužan surađivati s prevoditeljem, osim ako se ocjeni da bi ta suradnja mogla negativno utjecati na cjelovito obrazlaganje njegovog zahtjeva.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka ako tražitelj ocjeni da bi suradnja s prevoditeljem mogla negativno utjecati na cjelovito obrazlaganje njegova zahtjeva te odbije surađivati s prevoditeljem, obavijestit će o tome Ministarstvo navodeći pri tome obrazložene razloge zbog kojih odbija surađivati s prevoditeljem.
- (6) Ministarstvo će obrazložene razloge odbijanja suradnje s prevoditeljem razmotriti te će o svojoj odluci obavijestiti tražitelja usmeno na zapisnik. Ako Ministarstvo ocjeni da tražitelj neopravdano odbija surađivati s osiguranim prevoditeljem, smatrat će se da ne želi iznijeti informacije kojima se utvrđuje ispunjava li uvjete iz članaka 20. i 21. ovoga Zakona.
- (7) Tražitelj je dužan dostaviti prijevod strane isprave na koju se poziva za dokaz svojih navoda, a koju je preveo prevoditelj iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona. Ako tražitelj ne želi koristiti usluge prevoditelja iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je dostaviti ovjereni prijevod.
- (8) Ako tražitelj ne raspolaže dostatnim novčanim sredstvima, prijevod strane isprave za koju se slobodnom ocjenom dostupnih informacija utvrdi da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu osigurat će Ministarstvo.

Posebna postupovna i prihvatna jamstva

Članak 15.

- (1) Posebnim postupovnim i prihvatnim jamstvima pruža se odgovarajuća potpora tražiteljima obzirom na njihove osobne okolnosti, između ostalog, dob, spol, spolno opredjeljenje, rodni identitet, invalidnost, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, radi ostvarivanja prava i obveza iz ovoga Zakona.
- (2) Postupak prepoznavanja osobnih okolnosti tražitelja iz stavka 1. ovoga članka kontinuirano provode za to osposobljeni policijski službenici, djelatnici Ministarstva i drugih nadležnih tijela od izražene namjere do uručenja odluke o zahtjevu.
- (3) Odredbe članka 41. i 42. ovoga Zakona neće se primjenjivati na zahtjeve tražitelja kojima su potrebna posebna postupovna jamstva, osobito na žrtve mučenja, silovanja ili drugog teškog oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, ako se ne može pružiti odgovarajuća potpora.

Djeca

Članak 16.

- (1) Namjeru za dijete izražava zakonski zastupnik.
- (2) Zahtjev djeteta obuhvaćen je zahtjevom njegovog zakonskog zastupnika.
- (3) Dijete starije od 16 godina koje je u braku može samostalno sudjelovati u postupku odobrenja međunarodne zaštite.

Djeca bez pratnje

Članak 17.

- (1) Djetetu bez pratnje, koji izrazi namjeru sukladno članku 33. ovoga Zakona, tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi imenuje posebnog skrbnika obučenog za rad s djecom koji nije u sukobu interesa s djetetom.
- (2) Dijete bez pratnje mora biti odmah obaviješteno o imenovanju posebnog skrbnika.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, djetetu bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se imenovati posebni skrbnik.
- (4) Dijete bez pratnje podnosi zahtjev osobno u nazočnosti posebnog skrbnika.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, zahtjev u ime djeteta bez pratnje može podnijeti njegov posebni skrbnik, ako u postupku povratka ocjeni da mu je potrebna međunarodna zaštita obzirom na njegove osobne okolnosti.

- (6) Postupak povodom zahtjeva djeteta bez pratnje vodi službena osoba Ministarstva obučena za rad s djecom.
- (7) Posebni skrbnik dužan je pravodobno pripremiti dijete bez pratnje za saslušanje te mu pružiti informacije o značenju i posljedicama saslušanja na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati. Troškove prevođenja snosi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.
- (8) Dijete bez pratnje dužno je osobno sudjelovati na saslušanju u nazočnosti posebnog skrbnika.
- (9) Zahtjev djeteta bez pratnje ima prednost u rješavanju.
- (10) Odredbe članka 41. ovoga Zakona neće se primjenjivati na zahtjeve djeteta bez pratnje osim u slučajevima propisanim člankom 41. stavkom 1. točkama 5., 8. i 9. ovoga Zakona.
- (11) Odredbe članka 42. ovoga Zakona neće se primjenjivati na zahtjeve djece bez pratnje.

Procjena starosne dobi djeteta bez pratnje

Članak 18.

- (1) Ako se u postupku odobrenja međunarodne zaštite sumnja u starosnu dob djeteta bez pratnje, pristupit će se postupku procjene starosne dobi.
- (2) Procjena starosne dobi provodi se na temelju dostupnih podataka o djetetu, uključujući stručna mišljenja osoba uključenih u rad s djecom. Ako su dostupni podaci nedovoljni, provest će se medicinsko ispitivanje uz prethodnu pisanu suglasnost djeteta i posebnog skrbnika.
- (3) Medicinsko ispitivanje provodi se liječničkim pregledom, rendgenom zuba, i/ili šake, uz puno poštivanje dostojanstva djeteta bez pratnje.
- (4) Dijete bez pratnje pismeno će se obavijestiti na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati, o načinu pregleda i njegovim mogućim posljedicama na zdravlje, posljedicama rezultata medicinskog ispitivanja na zahtjev kao i posljedicama neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 5. ovoga članka.
- (5) U slučaju neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka dijete bez pratnje, smatrat će se punoljetnim tražiteljem. Zahtjev ne može biti odbijen isključivo na temelju činjenice da nije dana suglasnost za provedbu medicinskog ispitivanja sukladno stavku 2. ovoga članka.
- (6) Tijekom medicinskog ispitivanja djetetu bez pratnje, koje ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

- (7) Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.
- (8) Ako se nakon nalaza i mišljenja o provedenom medicinskom ispitivanju i dalje sumnja u starosnu dob djeteta, primijenit će se institut blagodati sumnje sukladno članku 29. ovoga Zakona.

Prikupljanje i razmjena podataka

Članak 19.

- (1) Ministarstvo i upravni sud mogu, radi provođenja odredaba ovoga Zakona, zatražiti osobne i druge podatke od tražitelja.
- (2) Ministarstvo i upravni sud mogu i bez suglasnosti tražitelja prikupljati podatke iz stavka 1. ovoga članka od tijela javne vlasti te pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj ako je to:
 1. u interesu tražitelja,
 2. zakonom ili drugim propisom dopušteno, ili
 3. potrebno radi provjere podataka o tražitelju.
- (3) Tijela i osobe iz stavka 2. ovoga članka, koje raspolažu podacima o tražitelju, dužni su ih dati na zahtjev nadležnih tijela.
- (4) Ministarstvo i upravni sud neće prikupljati podatke o tražitelju od zemlje njegovog podrijetla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo ugroziti fizički integritet tražitelja i članova njegove obitelji koji su zajedno s njim podnijeli zahtjev, odnosno slobodu i sigurnost članova obitelji koji žive u zemlji podrijetla.
- (5) Osobni i drugi podaci prikupljeni tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite, osobito činjenica da je zahtjev podnesen, predstavljaju službeno neobjavljive podatke te se ne smiju dostaviti zemlji podrijetla tražitelja, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom ili drugim tijelima koja ne sudjeluju u postupku.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, spolu, državljanstvu, članovima obitelji, ispravama koje je izdala zemlja podrijetla, zadnjoj adresi u zemlji podrijetla, te otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:
 1. zemlji podrijetla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji je zahtjev odbijen izvršnom odlukom pod uvjetom da ga ta zemlja pristane prihvatiti, ili
 2. tijelima treće zemlje radi provedbe Konvencije iz 1951.
- (7) Prikupljanje, obrada i čuvanje podataka iz ovoga članka provodi se sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

- (8) Podaci o tražitelju mogu se razmjenjivati s državama članicama Europskog gospodarskog prostora.

Glava II.

UVJETI ZA ODOBRENJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Azil

Članak 20.

Azil će se priznati tražitelju koji se nalazi izvan zemlje svog državljanstva ili uobičajenog boravišta, a osnovano strahuje od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja zbog čega ne može ili ne želi prihvatiti zaštitu te zemlje.

Supsidijarna zaštita

Članak 21.

- (1) Supsidijarna zaštita priznat će se tražitelju koji ne ispunjava uvjete za priznavanje azila iz članka 20. ovoga Zakona, ako postoje opravdani razlozi koji ukazuju da će se povratkom u zemlju podrijetla suočiti sa stvarnim rizikom trpljenja ozbiljne nepravde i koji nije u mogućnosti ili zbog takvog rizika ne želi prihvatiti zaštitu te zemlje.
- (2) Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili smaknućem, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje te ozbiljnu i individualnu prijetnju životu civilnog stanovništva zbog proizvoljnog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba.

Razlozi proganjanja

Članak 22.

Razlozi proganjanja iz članka 20. ovoga Zakona procjenjuju se obzirom na sadržaj sljedećih pojmova:

1. Rasa posebno uključuje boju kože, podrijetlo te pripadnost određenoj etničkoj skupini.
2. Vjera posebno uključuje teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, sudjelovanje ili nesudjelovanje u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, samostalno ili u zajednici s drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere, ili oblike osobnog ili zajedničkog ponašanja koji se temelje na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizlaze.
3. Nacionalnost posebno uključuje pripadnost skupini koja je određena po svom kulturnom, etničkom ili jezičnom identitetu, zajedničkom zemljopisnom ili

političkom podrijetlu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo.

4. Političko mišljenje posebno uključuje mišljenje, stajalište ili uvjerenje o stvarima povezanim s mogućim progoniteljima iz članka 25. ovoga Zakona te njihove politike ili metode, bez obzira je li tražitelj postupao po tom mišljenju, stajalištu ili uvjerenju.
5. Određena društvena skupina posebno uključuje članove koji imaju zajedničke urođene osobine ili zajedničko podrijetlo koje se ne može izmijeniti, odnosno karakteristike ili uvjerenja, u toj mjeri značajna za njihov identitet ili svijest da se te osobe ne smije prisiliti da ih se odreknu, a ta skupina ima poseban identitet u zemlji podrijetla jer ju društvo koje ju okružuje smatra različitom. Ovisno o okolnostima u zemlji podrijetla, određena društvena skupina može označavati i skupinu koja se temelji na zajedničkim karakteristikama spolnog opredjeljenja. Spolnim opredjeljenjem ne mogu se smatrati djela koja se smatraju kaznenim djelima sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske. Značajke vezane za spol uključujući rodni identitet, moraju se uzeti u obzir za potrebe određivanja pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili utvrđivanja osobina takve skupine.

Djela proganjanja

Članak 23.

- (1) Djela koja se smatraju proganjanjem sukladno članku 20. ovoga Zakona moraju biti:
 1. dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljno kršenje temeljnih ljudskih prava, osobito prava koja ne mogu biti ograničena prema članku 15. stavku 2. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, ili
 2. skup različitih mjera, uključujući i kršenje ljudskih prava, koje su dovoljno ozbiljne da u cjelini mogu utjecati na pojedinca na način iz točke 1. ovoga stavka.
- (2) Djela proganjanja iz stavka 1. ovoga članka, između ostalog, mogu biti:
 1. fizičko ili psihičko nasilje, uključujući i spolno nasilje,
 2. zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su diskriminirajuće ili se provode na diskriminirajući način,
 3. sudski progon ili kažnjavanje koje je nerazmjerno ili diskriminirajuće,
 4. uskraćivanje sudske pomoći što dovodi do nerazmjernih ili diskriminirajućih kazni,
 5. sudski progon ili kažnjavanje radi odbijanja obavljanja vojne službe prilikom sukoba, kada bi obavljanje vojne službe uključivalo kaznena djela ili radnje koje potpadaju pod razloge isključenja navedene u člancima 30. i 31. ovoga Zakona,
 6. djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana uz spol ili djecu.

- (3) Između razloga i djela proganjanja i/ili nepostojanja zaštite protiv tih djela mora postojati povezanost.
- (4) Prilikom procjene strahuje li tražitelj osnovano od proganjanja, nije važno posjeduje li tražitelj stvarno rasne, vjerske, nacionalne, društvene ili političke karakteristike koje izazivaju proganjanje, ako mu počinitelj proganjanja pripisuje takve karakteristike.

Načelo "sur place"

Članak 24.

- (1) Osnovani strah od proganjanja ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde može se temeljiti na:
 1. događajima koji su se dogodili nakon što je tražitelj napustio zemlju podrijetla,
 2. aktivnostima tražitelja nakon što je napustio zemlju podrijetla, osobito kada se utvrdi da predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja i/ili orijentacije koje je imao u zemlji podrijetla.
- (2) Ako tražitelj podnese naknadni zahtjev, osnovani strah od proganjanja ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde ne može se temeljiti isključivo na okolnostima koje je tražitelj uzrokovao kako bi ispunio uvjete za odobrenje međunarodne zaštite.

Počinitelji proganjanja ili ozbiljne nepravde

Članak 25.

Proganjanje iz članka 20. i ozbiljnu nepravdu iz članka 21. ovoga Zakona mogu provoditi:

1. državna tijela,
2. stranke ili organizacije koje kontroliraju državu ili značajan dio državnog područja,
3. nedržavni subjekti, ako se dokaže da državna tijela ili stranke, odnosno organizacije koje kontroliraju značajan dio državnog područja, uključujući i međunarodne organizacije, nisu u mogućnosti ili ne žele pružiti zaštitu od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde.

Pružatelji zaštite u zemlji podrijetla

Članak 26.

- (1) Zaštitu od proganjanja i trpljenja ozbiljne nepravde u zemlji podrijetla u smislu članka 20. i članka 21. ovoga Zakona, pod uvjetom da su u mogućnosti i žele, pružaju:
 1. državna tijela, ili

2. stranke te nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontroliraju državu ili značajan dio državnog područja.
- (2) Prilikom procjene kontroliraju li stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije značajan dio državnog područja osobito će se uzeti u obzir podaci službenih smjernica Europske unije.
- (3) Zaštita iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva postojanje učinkovitog pravnog sustava za otkrivanje, progon i kažnjavanje djela koja predstavljaju proganjanje ili ozbiljnu nepravdu kao i mogućnost ostvarivanja takve zaštite radi potpunog otklanjanja razloga na kojima tražitelj temelji svoj strah od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde.

Unutarnje preseljenje

Članak 27.

- (1) Procjenjujući osnovanost zahtjeva utvrđuje se i mogućnost unutarnjeg preseljenja tražitelja u određeni dio zemlje podrijetla gdje on:
1. nema osnovani strah od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde, ili
 2. može dobiti učinkovitu zaštitu od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde.
- (2) Unutarnje preseljenje tražitelja iz stavka 1. ovoga članka moguće je ako:
1. do tog dijela zemlje može putovati na siguran i zakonit način,
 2. će mu tamo biti dozvoljen ulazak, i
 3. se može razumno očekivati da se u tom dijelu zemlje nastani.

Procjena činjenica i okolnosti

Članak 28.

- (1) Tražitelj je dužan surađivati s Ministarstvom te priložiti svu raspoloživu dokumentaciju i iznijeti točne i istinite podatke koji se odnose na identitet, dob, državljanstvo, obitelj, zemlju i adresu prethodnog boravišta, prijašnje zahtjeve, pravce putovanja, identifikacijske i putne isprave i razloge traženja zaštite.
- (2) Prilikom odlučivanja o osnovanosti zahtjeva Ministarstvo je dužno prikupiti i razmotriti sve relevantne činjenice i okolnosti posebno uzimajući u obzir:
1. relevantne izjave i dokaze iznesene od strane tražitelja, sukladno stavku 1. ovoga članka, uključujući i informaciju je li bio ili može biti izložen proganjanju ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde,

2. aktualne činjenice o zemlji podrijetla i prema potrebi o zemlji kroz koju je putovao, uključujući zakone i propise te zemlje kao i način na koji se oni primjenjuju, sadržane u različitim izvorima osobito kao što su UNHCR i Europski potporni ured za azil (u daljnjem tekstu: EASO) te drugih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava,
 3. položaj i osobne okolnosti tražitelja, uključujući spol i dob, kako bi se na osnovi toga procijenilo predstavljaju li postupci i djela kojima je bio ili bi mogao biti izložen, proganjanje ili ozbiljnu nepravdu,
 4. jesu li aktivnosti tražitelja, otkako je napustio zemlju podrijetla bile usmjerene stvaranju neophodnih uvjeta za odobrenje međunarodne zaštite, kako bi se procijenilo mogu li te aktivnosti izložiti tražitelja proganjanju ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde ako se vrati u tu zemlju,
 5. može li tražitelj dobiti zaštitu zemlje čije bi državljanstvo mogao dokazati.
- (3) Činjenica da je tražitelj, već bio izložen proganjanju ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde, odnosno prijetnjama takvim proganjanjem ili nepravdom je ozbiljan pokazatelj postojanja osnovanog straha od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde, osim ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da se takvo proganjanje ili ozbiljna nepravda neće ponoviti.

Blagodati sumnje

Članak 29.

Iskaz tražitelja smatrat će se vjerodostojnim u dijelu u kojem određena činjenica ili okolnost nije potkrijepljena dokazima, ako:

1. je utvrđena opća vjerodostojnost iskaza tražitelja,
2. je tražitelj uložio istinski napor da potkrijepljenjem dokazima svoj zahtjev,
3. su svi relevantni elementi koji su mu na raspolaganju podneseni uz zadovoljavajuće objašnjenje glede nedostataka ostalih relevantnih elemenata,
4. je utvrđeno da su izjave tražitelja dosljedne i uvjerljive te da nisu u suprotnosti s dostupnim specifičnim i općim informacijama koje su relevantne za odlučivanje o zahtjevu, i
5. je tražitelj zatražio međunarodnu zaštitu što je moguće prije ili je opravdao razlog zašto nije tako postupio.

Isključenje azila

Članak 30.

- (1) Azil se neće priznati tražitelju koji ispunjava uvjete iz članka 20. ovoga Zakona ako:
1. uživa zaštitu ili prima pomoć tijela ili agencija Ujedinjenih naroda, osim UNHCR-a,
 2. već ima odobren boravak u zemlji koja mu na temelju tog boravka priznaje ista prava i obveze kao državljanima te zemlje,
 3. postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog odredbama međunarodnih akata,
 - teškog nepolitičkog kaznenog djela izvan Republike Hrvatske, a prije njegovog dolaska u Republiku Hrvatsku, uključujući i naročito okrutna postupanja čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem,
 - djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u Preambuli i člancima 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda.
- (2) Ako zaštita ili pomoć iz stavka 1. točke 1. ovoga članka prestane iz bilo kojeg razloga na koji tražitelj nije imao utjecaja, a njegov položaj nije konačno riješen u skladu s odgovarajućim rezolucijama koje je usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda, priznat će mu se azil.

Isključenje supsidijarne zaštite

Članak 31.

- (1) Supsidijarna zaštita neće se priznati tražitelju koji ispunjava uvjete iz članka 21. ovoga Zakona ako:
1. postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog odredbama međunarodnih akata,
 - teškog kaznenog djela,
 - djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u Preambuli i članku 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda;
 2. predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske.
- (2) Teškim kaznenim djelom, u smislu stavka 1. točke 1. podstavka 2. ovoga članka, smatra se kazneno djelo za koje se prema zakonodavstvu Republike Hrvatske može izreći kazna zatvora u trajanju od 5 godina ili teža kazna.

Glava III.

POSTUPOVNE ODREDBE

I. Odjeljak

Radnje u postupku

Nadležna tijela

Članak 32.

- (1) Ministarstvo odlučuje o zahtjevu.
- (2) Protiv odluke Ministarstva može se pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom.

Izražavanje namjere

Članak 33.

- (1) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva može izraziti namjeru prilikom obavljanja granične kontrole na graničnom prijelazu.
- (2) Ako se državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva već nalazi na području Republike Hrvatske, namjeru izražava u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji i prihvatnom centru za strance.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka namjera se može izraziti u Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: Prihvatilište) u izvanrednim okolnostima radi omogućavanja pristupa postupku odobrenja međunarodne zaštite.
- (4) Ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva ne može iz opravdanih razloga izraziti namjeru sukladno stavcima 2. i 3. ovoga članka, tijelo pred kojim je namjera izražena dužna je o tome obavijestiti Ministarstvo u roku od 3 dana od izražene namjere.
- (5) U svrhu utvrđivanja identiteta tražitelj stariji od 14 godina dužan je podvrgnuti se izuzimanju otisaka prstiju i fotografiranju.
- (6) U slučaju privremene nemogućnosti izuzimanja otisaka prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga koji nisu namjerno prouzročeni djelovanjem tražitelja, tražitelj je dužan dati otiske prstiju u što kraćem roku po prestanku razloga zbog kojih ranije nije bilo moguće izuzeti otiske prstiju.
- (7) Tražitelju koji bez opravdanog razloga ne postupa sukladno stavcima 5. i 6. ovoga članka, policijski službenici izuzet će otiske prstiju bez privole.

- (8) Policijski službenici ili službenici Prihvatišta dužni su neposredno nakon izražene namjere izuzeti otiske prstiju tražitelju i fotografirati ga, utvrditi identitet, način dolaska u Republiku Hrvatsku, pravac putovanja od zemlje podrijetla do Republike Hrvatske te osobne okolnosti bitne za procjenu prihvatnih i postupovnih jamstava iz članka 15. ovoga Zakona, o čemu su dužni bez odgode odmah obavijestiti Ministarstvo.
- (9) Tijela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka registrirat će tražitelja u evidencijama Ministarstva, najkasnije u roku od 3 radna dana od dana kada je namjera izražena. Ako je namjera izražena sukladno stavku 4. ovoga članka, Prihvatište će registrirati tražitelja u evidencijama Ministarstva u roku od 6 radnih dana od kada je izražena namjera.
- (10) Tijelo koje je izvršilo registraciju sukladno stavku 9. ovoga članka izdaje potvrdu o registraciji tražitelja u evidencijama Ministarstva te će prema potrebi odrediti rok u kojem se tražitelj mora javiti u Prihvatište radi podnošenja zahtjeva.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Članak 34.

- (1) Zahtjev se neposredno podnosi Prihvatištu usmeno na zapisnik, čime započinje postupak odobrenja međunarodne zaštite.
- (2) Tražitelju će se omogućiti da podnese zahtjev u Prihvatištu u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od registracije statusa u evidencijama Ministarstva.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka tražitelju će se omogućiti podnošenje zahtjeva izvan Prihvatišta u odgovarajućem roku, ovisno o njegovim osobnim okolnostima.
- (4) Prilikom podnošenja zahtjeva na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o saslušanju iz članka 35. ovoga Zakona.

Saslušanje

Članak 35.

- (1) Službena osoba Ministarstva će što je prije moguće provesti ispitni postupak i omogućiti tražitelju izjašnjavanje o svim činjenicama i okolnostima koje su bitne za postupak odobrenja međunarodne zaštite.
- (2) Tražitelj je dužan za vrijeme saslušanja dati vjerodostojna i uvjerljiva obrazloženja razloga na kojima temelji svoj zahtjev te priložiti sve dostupne dokaze kojima potkrepljuje svoj zahtjev i istinito odgovarati na sva pitanja koja su mu postavljena.
- (3) Tražitelj je dužan osobno prisustvovati i sudjelovati na saslušanju bez obzira ima li zakonskog zastupnika, posebnog skrbnika i/ili opunomoćenika.
- (4) Saslušanje tražitelja provest će se i u odsustvu uredno pozvanog opunomoćenika, koji nije opravdao svoju odsutnost.

- (5) Ako je moguće, tražitelju će se po službenoj dužnosti osigurati da saslušanje provodi službena osoba istog spola kada je to nužno radi osiguranja cjelovitog obrazlaganja zahtjeva ili drugih opravdanih razloga.
- (6) Tražitelj je dužan navesti i obrazložiti razloge zbog kojih odbija surađivati s osiguranom službenom osobom, a koje će Ministarstvo razmotriti te ga obavijestiti usmeno na zapisnik o svojoj odluci.
- (7) Službena osoba Ministarstva može saslušati tražitelja više puta radi utvrđivanja činjeničnog stanja.
- (8) Saslušanje se može izostaviti kad:
 1. se na temelju dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita,
 2. tražitelj nije sposoban ili nije u mogućnosti sudjelovati na saslušanju zbog trajnih okolnosti na koje sam ne može utjecati,
 3. se ocjenjuje dopuštenost naknadnog zahtjeva sukladno članku 47. ovoga Zakona.
- (9) Ako se saslušanje izostavi, sukladno stavku 8. točki 2. ovoga članka, tražitelju ili članu njegove obitelji omogućit će se podnošenje dokaza i davanje izjava relevantnih za odlučivanje o zahtjevu.

Dostava

Članak 36.

- (1) Dostava odluke o zahtjevu obavlja se osobno tražitelju na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (2) Ako Ministarstvu nije poznato gdje se tražitelj nalazi, a nema zakonskog zastupnika ili opunomoćenika za primanje pismena, dostava će se izvršiti oglašavanjem pismena na oglasnoj ploči Prihvatišta.
- (3) Dostava se smatra izvršenom protekom 8 dana od dana oglašavanja pismena na oglasnoj ploči.

Povratak

Članak 37.

- (1) Odlukom o zahtjevu ili odlukom o prestanku, odnosno poništenju međunarodne zaštite, odlučit će se i o mjeri osiguranja povratka sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (2) Prilikom određivanja mjere za osiguranje povratka iz stavka 1. ovoga članka prednost će se dati dragovoljnom odlasku, osim ako je zahtjev odbijen kao očito neosnovan

sukladno članku 38. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ili je naknadni zahtjev odbačen kao nedopušten sukladno članku 43. stavku 2. ovoga Zakona.

II. Odjeljak

Redovni postupak

Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva

Članak 38.

- (1) Ministarstvo donosi odluku o osnovanosti zahtjeva kojom:
 1. odobrava zahtjev te priznaje azil ako tražitelj ispunjava uvjete iz članka 20. ovoga Zakona,
 2. odobrava zahtjev u dijelu kojim se priznaje supsidijarna zaštita, ako tražitelj ispunjava uvjete iz članka 21. ovoga Zakona,
 3. odbija zahtjev, ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz članaka 20. i 21. ovoga Zakona,
 4. odbija zahtjev ako su ispunjeni uvjeti za isključenje, sukladno člancima 30. i 31. ovoga Zakona,
 5. odbija zahtjev kao očito neosnovan, ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz članaka 20. i 21. ovoga Zakona te postoje okolnosti iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Zahtjev koji se može odobriti temeljem utvrđenog činjeničnog stanja, ima prednost u rješavanju.
- (3) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona.

Obustava postupka

Članak 39.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite obustavit će se ako tražitelj odustane od zahtjeva.
- (2) Smatra se da je tražitelj odustao od zahtjeva ako:
 1. se ne pojavi u Prihvatištu ili izbjegava podnošenje zahtjeva, a isto ne opravda u roku od 2 dana od roka koji mu je određen za dolazak u Prihvatište, odnosno za podnošenje zahtjeva,
 2. se ne odazove pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 2 dana od zakazanog saslušanja,

3. napusti boravište duže od 2 dana bez suglasnosti Prihvatišta, ili
 4. odustane od zahtjeva.
- (3) U slučaju iz stavka 2. točke 1. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak te donijeti odluku o obustavi.
 - (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može u slučaju iz stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka odbiti zahtjev tražitelja ako na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti može ocijeniti da nisu ispunjeni uvjeti za odobrenje međunarodne zaštite.
 - (5) Protiv odluke o obustavi postupka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

Rokovi

Članak 40.

- (1) Ministarstvo će donijeti odluku o zahtjevu najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja urednog zahtjeva ili dopuštenog urednog naknadnog zahtjeva.
- (2) Rok iz stavka 1. ovoga članka računa se od dana kada je utvrđena odgovornost Republike Hrvatske za razmatranje zahtjeva, odnosno od dana primopredaje tražitelja na teritoriju Republike Hrvatske.
- (3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, rok se može produžiti za još 9 mjeseci ako:
 1. zahtjev uključuje složena činjenična i/ili pravna pitanja,
 2. veliki broj državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva istodobno zatraži međunarodnu zaštitu,
 3. tražitelj svojim postupanjima koji su suprotni obvezama iz članka 52. stavka 3. ovoga Zakona utječe na produljenje roka.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, rok se može produžiti za još 3 mjeseca isključivo u cilju osiguravanja cjelovitog razmatranja zahtjeva.
- (5) Ako se odluka ne može donijeti u roku iz stavka 1. ovoga članka, tražitelja će se o tome pismeno obavijestiti te će mu se na njegov zahtjev pružiti informacija o razlozima nepoštivanja spomenutog roka i o roku u kojem može očekivati odluku.
- (6) Ako je opravdano očekivati da se odluka o zahtjevu neće donijeti u rokovima iz stavaka 1. do 4. ovoga članka zbog privremeno nesigurnog stanja u zemlji podrijetla, Ministarstvo će:
 1. periodično provjeravati stanje u zemlji podrijetla i

2. obavijestiti tražitelja i Europsku komisiju u razumnom roku o razlozima nedonošenja odluke.
- (7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka odluka se mora donijeti najkasnije u roku od 21 mjesec od dana podnošenja zahtjeva.

III. Odjeljak

Posebni postupci

Ubrzani postupak

Članak 41.

- (1) Ministarstvo donosi odluku u ubrzanom postupku najkasnije u roku od 2 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva ili dopuštenog naknadnog zahtjeva, ako provodeći cjelokupan postupak sukladno odredbama Odjeljka I. glave III. ovoga Zakona utvrdi da je:
 1. tražitelj iznio samo one podatke koji nisu relevantni za procjenu osnovanosti zahtjeva,
 2. tražitelj svjesno doveo u zabludu Ministarstvo iznoseći lažne podatke ili predočivši nevjerođostojne dokumente, odnosno nepružajući relevantne podatke ili prikrivajući dokumente koji bi mogli negativno utjecati na odluku,
 3. tražitelj vjerojatno sa zlom namjerom postupao ili uništio isprave za utvrđivanje identiteta i/ili državljanstva, u cilju pružanja lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu,
 4. tražitelj iznio nedosljedne, kontradiktorne, očito netočne ili neuvjerljive izjave suprotne provjerenim podacima o državi podrijetla, koje čine njegov zahtjev nevjerođostojnim,
 5. naknadni zahtjev dopušten sukladno članku 47. stavku 5. ovoga Zakona,
 6. tražitelj već duže boravio na području Republike Hrvatske i bez opravdanog razloga nije prije izrazio namjeru,
 7. tražitelj izrazio namjeru s očitom namjerom da odgodi ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo prisilno udaljenje iz Republike Hrvatske,
 8. tražitelj predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske,
 9. moguće primijeniti institut sigurne zemlje podrijetla, sukladno članku 44. ovoga Zakona,
 10. tražitelj odbio dati otiske prstiju sukladno članku 33. stavku 5. ovoga Zakona.

- (2) Tražitelja će se obavijestiti da se o njegovom zahtjevu odlučuje u ubrzanom postupku.
- (3) Rok iz stavka 1. ovoga članka računa se sukladno članku 40. stavku 2. ovoga Zakona.
- (4) Ako se odluka ne može donijeti u roku iz stavka 1. ovoga članka, o zahtjevu će se odlučivati u redovnom postupku sukladno odredbama iz Odjeljka II ovoga Zakona.
- (5) Protiv odluke donesene u ubrzanom postupku nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Članak 42.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite povodom izražene namjere ili naknadnog zahtjeva na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, provest će se na graničnom prijelazu ili tranzitnom prostoru provodeći cjelokupan postupak i poštujući osnovna načela iz Glave I., odnosno Odjeljka I. Glave III. ovoga Zakona ako se:
 - tražitelju osiguraju materijalni uvjeti prihvata iz članka 55. ovoga Zakona, i
 - zahtjev odnosno naknadni zahtjev može odbiti kao očito neosnovan sukladno članku 38. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ili odbaciti sukladno članku 43. ovoga Zakona.
- (2) Organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica te koje na temelju ugovora s Ministarstvom pružaju pravno savjetovanje iz članka 59. stavka 3. ovoga Zakona, osigurat će se učinkovit pristup graničnim prijelazima odnosno tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda.
- (3) Opunomoćeniku ili predstavniku organizacije koja se bavi zaštitom prava izbjeglica, osim UNHCR-a, može se privremeno ograničiti pristup tražitelju kada je to neophodno radi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske.
- (4) Ministarstvo će donijeti odluku o zahtjevu u postupku na granici ili tranzitnom prostoru najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (5) Ako se u roku iz stavka 4. ovoga članka ne donese odluka, tražitelju će se dopustiti ulazak u Republiku Hrvatsku radi provođenja postupka odobrenja međunarodne zaštite.
- (6) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 5 dana od dana dostave odluke. Ministarstvo će dostaviti spis predmeta najkasnije u roku od 8 dana od dana zaprimanja odluke kojom upravni sud traži spis predmeta. Presudu o tužbi upravni sud donosi u roku od 8 dana od dana dostave spisa predmeta.

Odbacivanje zahtjeva ili naknadnog zahtjeva

Članak 43.

- (1) Ministarstvo donosi odluku kojom odbacuje zahtjev ako je:
1. tražitelju odobrena međunarodna zaštita u drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora,
 2. tražitelju odobrena međunarodna zaštita u trećoj državi čija prava i dalje uživa, uključujući i jamstva koja proizlaze iz članka 6. ovoga Zakona, pod uvjetom da će biti ponovo prihvaćen u toj državi,
 3. moguće primijeniti institut sigurne treće zemlje, sukladno članku 45. ovoga Zakona,
 4. moguće primijeniti institut europske sigurne treće zemlje, sukladno članku 46. ovoga Zakona,
 5. utvrđena odgovornost druge države članice Europskog gospodarskog prostora za razmatranje zahtjeva,
 6. zahtjev podnio državljanin države članice Europske unije
- (2) Ministarstvo donosi odluku kojom odbacuje naknadni zahtjev ako se ocijeni da je nedopušten sukladno članku 47. stavku 6. ovoga Zakona.
- (3) Protiv odluke o odbacivanju zahtjeva ili naknadnog zahtjeva nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

Sigurna zemlja podrijetla

Članak 44.

- (1) Sigurnom zemljom podrijetla smatra se ona zemlja za koju se na temelju pravnog stanja, primjene propisa kao i općih političkih okolnosti utvrdi da u njoj općenito i dosljedno ne postoje djela proganjanja iz članka 23. ovoga Zakona niti rizik od trpljenja ozbiljne nepravde u smislu članka 21. stavka 2. ovoga Zakona, što se utvrđuje na temelju podataka o:
1. relevantnim zakonima i propisima zemlje kao i načinima na koji se primjenjuju,
 2. poštivanju prava i sloboda zajamčenih Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda osobito članka 15. stavka 2. Europske konvencije, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima te Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv torture i drugih okrutnih, nečovječnih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,

3. poštivanju načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja („non- refoulement“),
 4. primjeni učinkovitog pravnog lijeka.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju se iz različitih mjerodavnih izvora, osobito od drugih država članica Europskog gospodarskog prostora, EASO-a, UNHCR-a, Vijeća Europe te drugih relevantnih međunarodnih organizacija.
 - (3) Ministar nadležan za unutarnje poslove uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove donosi odluku kojom utvrđuje listu sigurnih zemalja podrijetla o čemu se obavještava Europska komisija.
 - (4) Ministarstvo će redovito provjeravati i prema potrebi revidirati listu sigurnih zemalja podrijetla, uzimajući u obzir odredbu stavka 1. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove, o čemu se obavještava Europska komisija.
 - (5) Jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu instituta sigurne zemlje podrijetla utvrđuje se za svaki zahtjev zasebno. Zemlja navedena na listi sigurnih zemalja podrijetla može se smatrati sigurnom zemljom podrijetla u konkretnom slučaju samo ako je tražitelj:
 1. državljanin te zemlje ili je u toj zemlji imao prethodno boravište kao osoba bez državljanstva, i
 2. nije vjerodostojno obrazložio zašto se ta zemlja podrijetla za njega ne može smatrati sigurnom zemljom podrijetla.
 - (6) Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni odredbe stavka 5. ovoga članka, kako bi mu se omogućilo osporavanje primjene instituta sigurne zemlje podrijetla s obzirom na specifičnosti njegovih osobnih okolnosti.

Sigurna treća zemlja

Članak 45.

- (1) Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je tražitelj siguran od proganjanja iz članka 20. ili rizika trpljenja ozbiljne nepravde iz članka 21. ovoga Zakona, te u kojoj uživa povlastice koje proizlaze iz članka 6. ovoga Zakona i postoji mogućnosti pristupa učinkovitom postupku odobrenja zaštite sukladno Konvenciji iz 1951.
- (2) Jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu instituta sigurne treće zemlje utvrđuje se za svaki zahtjev zasebno procjenjujući ispunjava li neka zemlja uvjete iz stavka 1. ovoga članka te postoji li veza između te zemlje i tražitelja na temelju koje se može razumno očekivati da u njoj zatraži međunarodnu zaštitu, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti njegovog zahtjeva.
- (3) Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni instituta sigurne treće zemlje, kako bi mu se omogućilo osporavanje u odnosu na stavke 1. i 2. ovoga članka obzirom na specifičnosti njegovih osobnih okolnosti.

- (4) Ministarstvo će tražitelju čiji je zahtjev odbačen sukladno članku 43. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona izdati potvrdu na jeziku sigurne treće zemlje kojom se obavještavaju nadležna državna tijela te zemlje da se u Republici Hrvatskoj nije razmatrala osnovanost njegovog zahtjeva.
- (5) Ako sigurna treća zemlja odbije prihvatiti stranca, o osnovanosti zahtjeva će se odlučivati sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (6) Ministarstvo će redovito obavještavati Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen institut sigurne treće zemlje.

Europska sigurna treća zemlja

Članak 46.

- (1) Europska sigurna treća zemlja je zemlja koja je ratificirala i primjenjuje odredbe Konvencije iz 1951. i Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda uključujući standarde o učinkovitom pravnom lijeku te je uspostavila učinkovit postupak odobrenja zaštite sukladno Konvenciji iz 1951.
- (2) Jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu instituta europske sigurne treće zemlje utvrđuje se za svaki zahtjev zasebno procjenjujući ispunjava li neka zemlja uvjete iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Zahtjev tražitelja, koji je nezakonito ušao na teritorij Republike Hrvatske iz europske sigurne treće zemlje, odbacit će se sukladno članku 43. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona, uzimajući u obzir poštivanje načela iz članka 6. ovoga Zakona te posebne okolnosti humanitarnog ili političkog karaktera kao i pravila međunarodnog javnog prava.
- (4) Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni instituta europske sigurne treće zemlje, kako bi mu se omogućilo osporavanje u odnosu na stavak 1. ovoga članka, obzirom na njegove osobne okolnosti.
- (5) Ministarstvo će tražitelju, čiji zahtjev je odbačen sukladno članku 43. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona, izdati potvrdu na jeziku europske sigurne treće zemlje kojom se obavještavaju državna tijela te zemlje da se u Republici Hrvatskoj nije razmatrala osnovanost konkretnog zahtjeva.
- (6) Ministarstvo će redovito obavještavati Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen institut europske sigurne treće zemlje.

Naknadni zahtjev

Članak 47.

- (1) Naknadni zahtjev podnosi državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva nakon izvršne odluke kojom je prijašnji:

1. zahtjev odbijen sukladno članku 38. ovoga Zakona, ili
 2. postupak obustavljen sukladno članku 39. stavku 2. točki 4. ovoga Zakona.
- (2) Obrazloženje naknadnog zahtjeva predaje se u Prihvatištu neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik ako je osoba nepismena. Ministarstvo odlučuje o naknadnom zahtjevu najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog zaprimanja.
 - (3) Naknadni zahtjev mora biti razumljiv i sadržavati relevantne činjenice i dokaze nastale nakon izvršnosti odluke ili koje tražitelj iz opravdanih razloga nije predočio u prijašnjem postupku, a odnose se na utvrđivanje ispunjavanja uvjeta za odobrenje međunarodne zaštite.
 - (4) Dopuštenost naknadnog zahtjeva ocjenjuje se na temelju sadržanih činjenica i dokaza, a u vezi s već upotrijebljenim činjenicama i dokazima u prijašnjem postupku.
 - (5) Ako se utvrdi da je naknadni zahtjev dopušten, ponovno će se odlučivati o osnovanosti zahtjeva, a prijašnja odluka će se ukinuti.
 - (6) Naknadni zahtjev će se odbaciti ako se utvrdi da je nedopušten sukladno stavcima 3. i 4. ovoga članka.
 - (7) Naknadni zahtjev stranca u transferu razmatrat će se u odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora, a naknadni zahtjev podnesen u Republici Hrvatskoj odbacit će se kao nedopušten.

Preseljenje i prihvrat

Članak 48.

- (1) Odluku i program preseljenja državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite donosi Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske poslove.
- (2) Odluku o načinima i uvjetima prihvata određenog broja osoba kojima je druga država članica Europske unije odobrila međunarodnu zaštitu, radi podijele tereta po principu solidarnosti, donosi Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske poslove.
- (3) Državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva koja bude preseljena sukladno stavku 1. ovoga članka ili prihvaćena sukladno stavku 2. ovoga članka priznat će se azil ili supsidijarna zaštita.

IV. Odjeljak

Prestanak i poništenje

Prestanak međunarodne zaštite

Članak 49.

- (1) Azil će prestati ako:
 1. azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva,
 2. azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati,
 3. se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od proganjanja,
 4. prestanu okolnosti u zemlji podrijetla azilanta na osnovi kojih je odobrena međunarodna zaštita,
 5. azilant dobrovoljno ponovno stekne državljanstvo zemlje podrijetla koje je prethodno izgubio.
- (2) Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na temelju kojih je priznata, prestanu postojati ili se promijene do te mjere da daljnja zaštita više nije potrebna.
- (3) Ministarstvo će nakon što utvrdi da su okolnosti vezano za prestanak međunarodne zaštite iz stavka 1. točke 4. i stavka 2. ovoga članka značajne i stalne prirode, o tome obavijestiti azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom te mu omogućiti da se izjasni usmeno na zapisnik.
- (4) Ministarstvo donosi odluku o ukidanju rješenja kojim je odobrena međunarodna zaštita.
- (5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (6) Međunarodna zaštita prestaje po sili zakona:
 1. kad azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom stekne hrvatsko državljanstvo,
 2. smrću azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Poništenje međunarodne zaštite

Članak 50.

- (1) Međunarodna zaštita poništiti će se ako:

1. se naknadno utvrdi postojanje razloga za isključenje iz članka 30. ili 31. ovoga Zakona,
 2. se utvrdi da je status priznat na temelju pogrešno iznesenih ili izostavljenih činjenica, lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem nevjerodostojnih isprava i drugih dokumenata, a što je bilo odlučujuće za odobrenje međunarodne zaštite,
 3. osoba kojoj je odobrena međunarodna zaštita predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske.
- (2) Ministarstvo će nakon što utvrdi da su nastupile okolnosti vezano za poništenje međunarodne zaštite iz stavka 1. ovoga članka, obavijestiti azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom o razlozima za poništenje te mu omogućiti da se o tim okolnostima izjasni usmeno na zapisnik.
- (3) Ministarstvo donosi odluku o poništenju rješenja kojim je odobrena međunarodna zaštita.
- (4) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (5) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, na koju se primjenjuje stavak 1. točka 3. ovoga članka dok se nalazi u Republici Hrvatskoj, uživa prava sukladno Konvenciji iz 1951., osobito u odnosu na zabranu diskriminacije, slobodu vjeroispovijesti, pristup sudovima, obrazovanje, nekažnjavanje nezakonitog ulaska ili boravka, prisilno udaljenje i poštivanje načela „non- refoulement“.

V. Odjeljak

Pravni lijek

Postupak pred upravnim sudom

Članak 51.

- (1) Tužba podnesena upravnom sudu odgađa izvršenje rješenja, osim u slučaju:
1. odbijanja zahtjeva u ubrzanom postupku sukladno članku 41. ovoga Zakona,
 2. odbacivanja zahtjeva sukladno članku 43. stavku 1. točkama 1. i 2. ovoga Zakona,
 3. odbacivanja naknadnog zahtjeva sukladno članku 43. stavku 2. ovoga Zakona,
 4. odlučivanja o ograničenju slobode kretanja tražitelja, sukladno članku 54. stavku 11. ovoga Zakona,

5. odlučivanja na pravu na novčanu pomoć sukladno članku 55. stavku 2. ovoga Zakona,
 6. ograničavanja ili uskraćivanju materijalnih prava, sukladno članku 55. stavicima 6. i 7. ovoga Zakona,
 7. uskraćivanja odobrenja iz članka 56. stavka 6. ovoga Zakona,
 8. odbijanja zahtjeva sukladno članku 61. stavku 3. ovoga Zakona.
- (2) Tužba može sadržavati zahtjev za odgovornim učinkom, sukladno propisima kojima se uređuju upravni sporovi, osim u slučaju iz članka 41. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona. Ministarstvo će dostaviti spis predmeta najkasnije u roku od 8 dana od dana zaprimanja odluke kojom upravni sud traži spis predmeta radi odlučivanja o zahtjevu za odgovornim učinkom. Upravni sud odlučuje o zahtjevu za odgovornim učinkom tužbe u roku od 8 dana od dana dostave spisa predmeta.
- (3) Žalba na prvostupanjsku presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje rješenja.

Glava IV.

PRAVA I OBVEZE TRAŽITELJA

Prava i obveze

Članak 52.

- (1) Tražitelj ima pravo na:
1. boravak,
 2. slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj,
 3. osiguranje odgovarajućih materijalnih uvjeta prihvata,
 4. zdravstvenu zaštitu,
 5. osnovno i srednje obrazovanje,
 6. informacije, pravno savjetovanje i besplatnu pravnu pomoć,
 7. slobodu vjeroispovijesti,
 8. rad, i
 9. isprave sukladno članku 62. ovoga Zakona.

- (2) U ostvarivanju prava iz stavka 1. ovoga članka, uzet će se u obzir potrebe tražitelja kojima su potrebna posebna postupovna i/ili prihvatna jamstva.
- (3) Tražitelj je dužan:
1. poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
 2. surađivati s državnim tijelima Republike Hrvatske te postupati po njihovim mjerama i uputama,
 3. podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta,
 4. podvrgnuti se zdravstvenom pregledu,
 5. poštivati Kućni red Prihvatišta,
 6. pojaviti se u Prihvatištu u roku koji mu je određen,
 7. odazvati se pozivu Ministarstva za saslušanje te surađivati tijekom cijelog postupka odobrenja međunarodne zaštite,
 8. ostati na području Republike Hrvatske za vrijeme trajanja postupka odobrenja međunarodne zaštite
 9. javiti promjenu boravišta Ministarstvu u roku od 2 dana od dana promjene,
 10. pridržavati se uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja.
- (4) Tražitelj koji nema pravo na boravak sukladno članku 53. ovoga Zakona, ne ostvaruje prava iz ovoga članka, osim prava na besplatnu pravnu pomoć.
- (5) Stranac u transferu ima prava i obveze iz ovoga članka do izvršenja primopredaje odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora.

Pravo na boravak

Članak 53.

- (1) Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do izvršnosti odluke o zahtjevu.
- (2) Ako je tražitelj podnio tužbu koja sadrži zahtjev za odgodnim učinkom sukladno članku 51. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do dostave presude o odgodnom učinku.
- (3) Ako tražitelj podnese naknadni zahtjev s namjerom da odgodi ili spriječi izvršenje odluke o prisilnom udaljenju Republike Hrvatske, a koji je odbačen kao nedopušten sukladno članku 47. stavku 6. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do izvršnosti odluke o naknadnom zahtjevu.

- (4) Tražitelj koji podnese novi naknadni zahtjev nakon što je o ranijem naknadnom zahtjevu već donesena odluka sukladno članku 47. stavku 6. ovoga Zakona, nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.
- (5) Tražitelj koji se nalazi u postupku predaje ili izručenja sukladno članku 7. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.
- (6) Članovi obitelji, koji su došli zajedno s tražiteljem, imaju pravo na boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.
- (7) Stranac u transferu ima pravo na boravak do izvršenja transfera u drugu državu članicu Europskog gospodarskog prostora.

Sloboda kretanja tražitelja

Članak 54.

- (1) Tražitelj i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj.
- (2) Tražitelju se može ograničiti sloboda kretanja, ako se na temelju svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:
 1. utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima temelji zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, osobito ako se ocijeni da postoji rizik od bijega,
 2. utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva,
 3. zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske,
 4. sprječavanja zloupotrebe postupka ako se na temelju objektivnih kriterija, koji uključuju i mogućnost pristupa postupku odobrenja međunarodne zaštite, osnovano sumnja da je namjera izražena tijekom postupka prisilnog udaljenja u cilju onemogućavanja daljnjeg postupanja.
- (3) Strancu u transferu može se ograničiti sloboda kretanja samo u svrhu osiguranja provedbe primopredaje drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora, ako se ocijeni da postoji rizik od bijega.
- (4) Rizik od bijega procjenjuje se temeljem svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja osobito obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Republike Hrvatske, odbijanja podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, prikrivanja ili pružanja lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu, kršenja odredbi Kućnog reda Prihvatilišta, rezultate Eurodac sustava te protivljenje transferu.
- (5) Sloboda kretanja tražitelja ili stranca u transferu može se ograničiti sljedećim mjerama:
 1. zabrana kretanja izvan Prihvatilišta,

2. zabrana kretanja izvan određenog područja,
 3. osobnim pristupanjem u Prihvatište u određeno vrijeme,
 4. davanje u polog Prihvatištu putnih isprava i karata,
 5. smještaj u prihvatni centar za strance.
- (6) Mjera smještaja u prihvatni centar za strance može se izreći ako se individualnom procjenom utvrdi da se drugim mjerama iz stavka 5. ovoga članka ne može ostvariti svrha ograničavanja slobode kretanja.
 - (7) Pripadniku ranjive skupine može se ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance ako se individualnom procjenom utvrdi da takav smještaj odgovara njegovim osobnim okolnostima i potrebama, osobito zdravstvenom stanju.
 - (8) Djetetu bez pratnje može se ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance odvojeno od odraslih osoba u što kraćem trajanju, ako se individualnom procjenom utvrdi da je takav smještaj nužan.
 - (9) Mjere ograničavanja slobode kretanja izriču se dok za to postoje razlozi iz stavka 2. ovoga članka, najduže do 3 mjeseca. Iznimno, iz opravdanih razloga primjena mjera ograničavanja slobode kretanja može se produžiti za još najduže 3 mjeseca.
 - (10) U slučaju stavka 3. ovoga članka mjere se izriču do provedbe transfera, najduže 6 tjedana od utvrđene odgovornosti druge države članice Europskog gospodarskog prostora. Ako je pokrenut upravni spor rok od 6 tjedana računa se od izvršnosti odluke o odbacivanju sukladno članku 43. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona.
 - (11) Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja donosi odluku o ograničenju slobode kretanja, kojom određuje vrstu mjera iz stavka 5. ovoga članka te njihovo trajanje, razmjerno svrsi ograničenja kretanja.
 - (12) Protiv odluke iz stavka 11. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke. Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja dostavit će spis predmeta upravnom sudu u roku od 8 dana od dana zaprimanja odluke kojom upravni sud traži spis predmeta. Odluku o tužbi upravni sud će donijeti nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta.

Materijalni uvjeti prihvata

Članak 55.

- (1) Materijalni uvjeti prihvata su: smještaj u Prihvatištu, hrana i odjeća osigurana u naravi, naknada troškova javnog prijevoza za potrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite te novčana pomoć.
- (2) Načine i uvjete ostvarivanja materijalnih uvjeta prihvata određuje Ministarstvo, a o pravu na novčanu pomoć odlučuje Prihvatište.

- (3) Visinu novčane pomoći određuje ministar odlukom.
- (4) Tražitelj može o svom trošku boraviti na bilo kojoj adresi u Republici Hrvatskoj uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (5) Materijalni uvjeti prihvata mogu se ograničiti ili uskratiti ako tražitelj:
 1. ne boravi u Prihvatalištu u kojem mu je određen smještaj,
 2. izbiva izvan Prihvatališta protivno uvjetima iz članka 56. stavka 6. ovoga Zakona,
 3. posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard,
 4. krši odredbe Kućnog reda Prihvatališta.
- (6) Prihvatalište na temelju individualne procijene donosi odluku kojom se ograničavaju ili uskraćuju neki od materijalnih uvjeta prihvata iz stavka 1. ovoga članka, razmjerno svrsi koja se želi postići, uzimajući u obzir članak 52. stavak 2. ovoga Zakona i očuvanje dostojanstvenog životnog standarda tražitelja.
- (7) Ako prestanu okolnosti iz stavka 5. točaka 1. i 2. ovoga članka, Prihvatalište donosi odluku kojom u cijelosti ili djelomično ukida odluku iz stavka 6. ovoga članka.
- (8) Protiv odluke iz stavaka 2., 6. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (9) Ministarstvo ima pravo zahtijevati povrat troškova smještaja, uključujući i nastalu materijalnu štetu u slučaju propisanom stavkom 5. točkama 3. i 4. ovoga članka.

Prihvatalište za tražitelje

Članak 56.

- (1) Prihvatalište je ustrojstvena jedinica Ministarstva.
- (2) UNHCR, Hrvatski crveni križ i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili humanitarnim radom mogu u Prihvatalištu provoditi odgojne, obrazovne i slične programe te pružati druge oblike pomoći, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (3) Tražiteljima smještenim u Prihvatalištu osigurat će se materijalni uvjeti prihvata.
- (4) Prilikom smještaja tražitelja u Prihvatalištu posebno će se voditi računa o spolu, dobi, položaju ranjivih skupina, tražiteljima s posebnim prihvatnim potrebama te cjelovitosti obitelji.
- (5) Pravila boravka u Prihvatalištu određuju se Kućnim redom.

- (6) Tražitelj može izbivati izvan Prihvatišta duže od 24 sata uz prethodno odobrenje Prihvatišta. Ako se na temelju individualne procjene uskrati odobrenje, Prihvatište o tome donosi odluku.
- (7) Protiv odluke iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (8) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra unutarnjih poslova, odredit će pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će pružati usluge zaštite osoba i imovine u Prihvatištu.

Zdravstvena zaštita

Članak 57.

- (1) Zdravstvena zaštita tražitelja obuhvaća hitnu medicinsku pomoć i neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja.
- (2) Tražitelju kojem su potrebna posebna prihvatna i/ili postupovna jamstva, osobito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita vezano uz specifično stanje odnosno posljedice prouzročene navedenim djelima.
- (3) Ministarstvo nadležno za zdravlje dužno je osigurati zdravstveni pregled iz članka 52. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona te zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (4) Troškove zdravstvene zaštite iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i zdravstvenog pregleda iz članka 52. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona snosi ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

Obrazovanje

Članak 58.

- (1) Pravo na osnovno i srednje obrazovanje djeteta tražitelj ostvaruje pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.
- (2) Tražitelju, koji je započeo ostvarivati pravo na srednjoškolsko obrazovanje iz stavka 1. ovoga članka, omogućit će se nastavak srednjoškolskog obrazovanja i nakon stjecanja punoljetnosti.
- (3) Ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka omogućit će se djetetu tražitelju u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva do izvršenja odluke o povratku.
- (4) Ako djeteta tražitelj ne zna ili nedovoljno poznaje hrvatski jezik, omogućit će mu se pohađanje pripreme nastave ili dopunske nastave hrvatskog jezika, kao i dopunske nastave u pojedinim nastavnim predmetima, ukoliko za to postoji potreba.

Pravo na informacije i pravno savjetovanje

Članak 59.

- (1) Državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva zadržanoj u prihvatnom centru, na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, koja bi željela izraziti namjeru, policijski službenici pružit će sve potrebne informacije o postupku odobrenja međunarodne zaštite na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (2) Ministarstvo će u roku od 15 dana od izražene namjere obavijestiti tražitelja o načinu provođenja postupka odobrenja međunarodne zaštite, o pravima i obvezama koje ima u tom postupku, kao i o mogućnosti obraćanja predstavnicima UNHCR-a i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica te mogućnosti dobivanja besplatne pravne pomoći.
- (3) Tražitelju će se na njegov zahtjev pružiti pravne i postupovne informacije o odobrenju međunarodne zaštite uzimajući u obzir okolnosti konkretnog zahtjeva, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (4) Pravno savjetovanje iz stavka 3. ovoga članka pružaju organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili odvjetnici s kojima Ministarstvo sklopi ugovor o provođenju pravnog savjetovanja.
- (5) Pravo na pravno savjetovanje iz stavka 3. ovoga članka ima tražitelj koji ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard.

Besplatna pravna pomoć

Članak 60.

- (1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć u provedbi ovoga Zakona ima tražitelj i stranac u transferu, te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.
- (2) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:
 1. pomoć u sastavljanju tužbe,
 2. zastupanje u prvostupanjskom upravnom sporu i
 3. oslobođenje od plaćanja troškova prvostupanjskog upravnog spora.
- (3) Upravni sud odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Pružatelji pravne pomoći su odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

- (5) Pružatelji pravne pomoći iz stavka 4. ovoga članka dužni su, bez odgode, obavijestiti Ministarstvo o podnošenju tužbe upravnom sudu i datumu uručenja presude upravnog suda. Ako pružatelj pravne pomoći ne postupa u skladu s ovom obvezom, bit će brisan s Liste pružatelja besplatne pravne pomoći sukladno odredbama pravilnika iz članka 93. stavka 1. točke 6. ovog Zakona.
- (6) Sukladno odluci upravnog suda iz stavka 3. ovoga članka troškove pravne pomoći snosi Ministarstvo.

Rad tražitelja

Članak 61.

- (1) Tražitelj stječe pravo na rad protekom roka od 9 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku, ako tražitelj svojim postupanjem nije utjecao na razloge nedonošenja odluke.
- (2) Ministarstvo izdaje potvrdu na zahtjev tražitelja kojom potvrđuje da je tražitelj stekao pravo na rad sukladno stavku 1. ovoga članka.
- (3) Ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi odluku kojom odbija izdavanje potvrde iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (5) Tražitelj ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Isprave tražitelja

Članak 62.

- (1) Ministarstvo će tražitelju izdati iskaznicu tražitelja međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: iskaznica tražitelja) u roku od 3 dana od dana podnošenja zahtjeva. Iskaznica tražitelja potvrđuje pravo boravka u Republici Hrvatskoj sukladno članku 53. ovoga Zakona. Iskaznica tražitelja nije dokaz o identitetu.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka iskaznica tražitelja se neće izdati tražitelju koji je podnio zahtjev na graničnom prijelazu ili tranzitnom prostoru iz članka 42. ovoga Zakona.
- (3) Ministarstvo će članovima obitelji tražitelja iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona izdati iskaznicu tražitelja.
- (4) Iskaznica tražitelja mora se vratiti Ministarstvu po prestanku prava na boravak, sukladno članku 53. ovoga Zakona, radi poništenja iste.

- (5) Tražitelju se može izdati putni list za stranca, sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (6) Ministarstvo će strancu u transferu izdati laissez-passer u svrhu primopredaje odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora.

Privremeno zadržavanje stranih isprava

Članak 63.

- (1) Ministarstvo može zadržati putnu ili drugu identifikacijsku ispravu tražitelja ako to zahtijevaju razlozi:
 - 1. utvrđivanja ili provjere identiteta,
 - 2. zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske.
- (2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka zadržava se na vrijeme dok postoje razlozi za njezino zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

Glava V.

PRAVA I OBVEZE AZILANTA I STRANCA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

Prava i obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 64.

- (1) Status azila, odnosno status stranca pod supsidijarnom zaštitom stječe se danom uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na:
 - 1. boravak u Republici Hrvatskoj,
 - 2. spajanje obitelji,
 - 3. smještaj,
 - 4. rad,
 - 5. zdravstvenu zaštitu,
 - 6. obrazovanje,
 - 7. slobodu vjeroispovijesti,

8. besplatnu pravnu pomoć,
 9. socijalnu skrb,
 10. pomoć pri integraciji u društvo,
 11. vlasništvo nekretnine sukladno Konvenciji iz 1951., i
 12. stjecanje hrvatskog državljanstva sukladno propisima koji reguliraju stjecanje državljanstva.
- (3) Ministarstvo će azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom pružiti opće informacije o pravima i obvezama koje stječe odobrenjem međunarodne zaštite u roku od 8 dana od dana uručenja odluke, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (4) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužan je:
1. poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
 2. prijaviti prebivalište u roku od 15 dana od uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite,
 3. imati kod sebe dozvolu boravka iz članka 75. ovoga Zakona i dati je na uvid zakonom ovlaštenim osobama,
 4. pohađati tečaj hrvatskog jezika, povijesti i kulture.

Pravo na boravak

Članak 65.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite, a dokazuje se dozvolom boravka.
- (2) Pravo na boravak u Republici Hrvatskoj utvrđuje se odlukom o odobrenju međunarodne zaštite.
- (3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka ukinut će se u dijelu koji se odnosi na odobrenje prava na boravak u Republici Hrvatskoj, ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iseli iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 6 mjeseci, a da o tome prethodno nije obavijestio Ministarstvo.

Pravo na spajanje obitelji

Članak 66.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na spajanje s članovima obitelji iz članka 4. stavka 1. točke 18. ovoga Zakona.
- (2) Maloljetno dijete azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koje nije zasnovalo vlastitu obitelj slijedi pravni položaj zakonskog zastupnika kojem je odobrena međunarodna zaštita, o čemu Ministarstvo donosi odluku.
- (3) Članovi obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, koji nisu navedeni u stavku 2. ovoga članka, boravak reguliraju sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (4) Član obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, sukladno odredbama članka 64. do 77. ovoga Zakona.
- (5) Član obitelji kod kojeg postoje razlozi za isključenje iz članka 30. i 31. ovoga Zakona te iz razloga zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske nema pravo na spajanje obitelji.
- (6) U slučaju spajanja obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, koje se provodi sukladno odredbama ovoga Zakona ili Zakona o strancima, za osobu koja ne može pribaviti službene dokumente kojima dokazuje određeni obiteljski odnos, uzet će se u obzir okolnosti na temelju kojih se može procijeniti postoji li takav odnos. Odluka o odbijanju zahtjeva za spajanje obitelji ne može se temeljiti isključivo na činjenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje određeni obiteljski odnos.

Pravo na smještaj

Članak 67.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na smještaj ako ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.
- (2) Pravo na smještaj iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se temeljem zahtjeva azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.
- (3) Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom donosi odluku o zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka. Protiv odluke dopuštena je žalba. O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.
- (4) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi dužno je azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom osigurati smještaj najduže 2 godine od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite.
- (5) Pravo na smještaj izgubit će azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom koji odbije osigurani smještaj.

- (6) Nakon isteka roka iz stavka 4. ovoga članka, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na smještaj sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.
- (7) Sredstva za troškove smještaja iz stavka 4. ovoga članka osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama ministarstva nadležnog za socijalnu skrb.
- (8) Ukoliko centar za socijalnu skrb utvrdi da azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje prihod, posjeduje imovinu ili ima osobu koja ga uzdržava, rješenjem o priznavanju prava na smještaj iz stavka 3. ovoga članka odredit će se da azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom sudjeluje u plaćanju troškova smještaja sukladno propisu iz članka 93. stavka 3. ovoga Zakona, uplatom sredstava na žiro račun centra za socijalnu skrb na čijem području je smješten.

Pravo na rad

Članak 68.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

Zdravstvena zaštita

Članak 69.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj.
- (2) Troškovi zdravstvene zaštite osobe iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Pravo na obrazovanje

Članak 70.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na osnovno, srednje i visoko obrazovanje pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin u skladu s posebnim propisima.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih sukladno propisima kojima se regulira obrazovanje odraslih pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

- (3) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.
- (4) Za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti dostaviti potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje inozemnu kvalifikaciju provest će se procjena ranije stečenih kompetencija („prior learning“). Procjenu ranije stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom provest će nadležna tijela sukladno propisima kojima se uređuju regulirane profesije i priznavanje inozemne stručne kvalifikacije.
- (5) Odluka o odbijanju zahtjeva za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija ne može se temeljiti isključivo na činjenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje određena inozemna stručna kvalifikacija.
- (6) Ako azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom ne raspolaže dostatnim novčanim sredstvima, prijevod stranih isprava u svrhu priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija osigurat će se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja.

Pravo na slobodu vjeroispovijesti

Članak 71.

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom jamči se sloboda življenja i odgoja djece u skladu s njegovim vjerskim uvjerenjima.

Besplatna pravna pomoć

Članak 72.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom pod istim uvjetima kao i tražitelj sukladno članku 60. ovoga Zakona u slučaju odluke iz članka 38. stavka 1. točke 2., članka 49. stavka 4. i članka 50. stavka 3. ovoga Zakona.

Pravo na socijalnu skrb

Članak 73.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na socijalnu skrb sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.

Učenje hrvatskog jezika, povijesti i kulture

Članak 74.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obvezan je pohađati tečaj hrvatskog jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo.

- (2) U slučaju neispunjenja obveze iz stavka 1. ovoga članka, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nadoknadit će troškove tečaja ministarstvu nadležnom za obrazovanje.
- (3) Troškovi aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja.

Isprave

Članak 75.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom podnosi zahtjev za izdavanje dozvole boravka u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta.
- (2) Dozvola boravka azilantu izdaje se na vrijeme od 5 godina.
- (3) Dozvola boravka strancu pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od 3 godine.
- (4) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stavaka 2. i 3. ovoga članka podnosi azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom stariji od 16 godina, a za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom mlađeg od 16 godina zahtjev podnosi zakonski zastupnik ili skrbnik pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.
- (5) Azilant može podnijeti zahtjev za izdavanje putne isprave za azilanta u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta.
- (6) Putna isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od 5 godina, sukladno Aneksu Konvencije iz 1951.
- (7) Zahtjev za izdavanje putne isprave za dijete azilanta podnosi zakonski zastupnik ili posebni skrbnik pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.
- (8) Strancu pod supsidijarnom zaštitom može se izdati posebna putna isprava za stranca sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (9) Izdavanje putne isprave azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom odbit će se ako:
 1. izbjegava izvršenje presude u kaznenom postupku,
 2. izbjegava izvršenje dospjele imovinsko-pravne obveze iz bračnog odnosa ili odnosa roditelja i djece, poreznu obvezu ili drugu zakonom utvrđenu imovinsko-pravnu obvezu za koju postoji izvršni naslov,
 3. to zahtijevaju razlozi nacionalne sigurnosti ili zaštite javnog poretka.
- (10) Putna isprava azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom oduzet će se iz razloga navedenih u stavku 9. ovoga članka.

- (11) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužan je dozvolu boravka, putnu ispravu za azilanta, posebnu putnu ispravu za stranca vratiti Ministarstvu prestankom međunarodne zaštite odnosno poništenjem odluke kojom je odobrena međunarodna zaštita.

Uključivanje u društvo

Članak 76.

- (1) Postupak uključivanja azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom u društvo obuhvaća postupanja, odnosno ostvarivanja prava iz članka 64. do 77. ovoga Zakona.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na pomoć pri uključivanju u društvo najduže 3 godine od uručenja odluke.
- (3) Pomoć pri uključivanju u društvo obuhvaća:
1. izradu plana integracije za azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom obzirom na njegovu individualne potrebe, znanja, sposobnosti i vještine,
 2. pružanje pomoći azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom radi ostvarivanja izrađenog plana,
 3. nadzor nad izvršenjem plana.
- (4) Ministarstvo provodi aktivnosti iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske provodi koordinaciju rada svih ministarstva, nevladinih organizacija i dugih tijela koja sudjeluju u postupku uključivanja u društvo azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom u okviru Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo i pripadajuće Radne skupine.

Stjecanje hrvatskog državljanstva

Članak 77.

- (1) Ako azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može iz objektivnih razloga pribaviti službene isprave zemlje podrijetla potrebne za stjecanje hrvatskog državljanstva, u postupku stjecanja hrvatskog državljanstva uzet će se u obzir službene isprave Republike Hrvatske kao i druge isprave kojima raspolaže, a na temelju kojih se može procijeniti ispunjava li uvjete za stjecanje hrvatskog državljanstva.
- (2) Odluka o odbijanju zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva ne može se temeljiti isključivo na činjenici da nisu podneseni službene isprave države podrijetla iz stavka 1. ovoga članka potrebni za stjecanje hrvatskog državljanstva.

Glava VI.

PRIVREMENA ZAŠTITA

Odobrenje privremene zaštite

Članak 78.

- (1) Privremena zaštita je zaštita odobrena u izvanrednom postupku, u slučajevima masovnog priljeva ili predstojećeg masovnog priljeva raseljenih osoba iz trećih zemalja koje se ne mogu vratiti u zemlju svog podrijetla, osobito ako postoji rizik da zbog tog masovnog priljeva nije moguće učinkovito provesti postupak odobrenja međunarodne zaštite, radi zaštite interesa raseljenih osoba i drugih osoba koje traže zaštitu.
- (2) Raseljenim osobama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se državljani trećih zemalja i osobe bez državljanstva koje su bile prisiljene napustiti područje ili zemlju svog podrijetla, odnosno koji su bili evakuirani, posebice na poziv međunarodnih organizacija, a koji se ne mogu vratiti u trajne i sigurne uvjete života zbog situacije koja prevladava u toj zemlji, uključujući osobe na koje se odnosi članak 1.A Konvencije iz 1951., odnosno drugi međunarodni ili nacionalni akti kojima se omogućava međunarodna zaštita, osobito:
 1. osobe koje su napustile područje oružanih sukoba ili lokalnog nasilja,
 2. osobe koje su u ozbiljnoj opasnosti od, ili su bile žrtve, sustavnog ili općeg kršenja svojih ljudskih prava.
- (3) Masovni priljev iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na veliki broj raseljenih osoba koje dolaze iz određene zemlje ili zemljopisnog područja, bez obzira na to je li njihov dolazak spontan ili organiziran.
- (4) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o uvođenju privremene zaštite temeljem odluke Vijeća Europske unije o postojanju masovnog priljeva raseljenih osoba.

Trajanje privremene zaštite

Članak 79.

- (1) Najdulje vrijeme trajanja privremene zaštite je 3 godine.
- (2) Privremena zaštita odobrava se na vrijeme od 1 godine.
- (3) Istekom roka iz stavka 2. ovoga članka privremena zaštita može se automatski produžiti na 6 mjeseci najduže do godine dana, osim ako je privremena zaštita prestala sukladno stavku 5. točki 2. ovoga članka.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, privremena zaštita može se još produžiti za najviše godinu dana na temelju odluke Vijeća Europske unije.

(5) Privremena zaštita prestaje:

1. istekom najduljeg dopuštenog vremena trajanja privremene zaštite, ili
2. odlukom Vijeća Europske unije.

Isključenje privremene zaštite

Članak 80.

Privremena zaštita neće se odobriti državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva ako postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da:

1. je počinio zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti utvrđen odredbama međunarodnih akata,
2. je počinio, poticao ili sudjelovao u počinjenju teškog nepolitičkog kaznenog djela izvan Republike Hrvatske, a prije njegovog dolaska u Republiku Hrvatsku, uključujući i naročito okrutna postupanja čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem,
3. je počinio djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u Preambuli i člancima 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda,
4. postoji osnovana sumnja da predstavlja prijetnju za nacionalnu sigurnost,
5. je pravomoćno osuđen za osobito teško kazneno djelo za koje se prema zakonodavstvu Republike Hrvatske može izreći kazna zatvora u trajanju od 5 godina i duže.

Dragovoljan odlazak

Članak 81.

- (1) Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom ili stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će poduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućio dragovoljan odlazak u zemlju podrijetla vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će razmotriti relevantna izvješća o stanju u zemlji podrijetla te uzeti u obzir ozbiljne humanitarne razloge zbog kojih bi povratak pojedinaca privremeno bio onemogućen ili nerazuman te o tome obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom.
- (3) Stranac iz stavka 1. ovoga članka zadržava prava zajamčena ovim Zakonom do dana povratka u zemlju podrijetla.

Suradnja s drugim tijelima

Članak 82.

Ministarstvo će za vrijeme trajanja privremene zaštite te povratka osoba kojima je prestala privremena zaštita surađivati s drugim državnim tijelima, UNHCR-om, Hrvatskim crvenim križem i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica.

Prava i obveze stranca pod privremenom zaštitom

Članak 83.

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj ima pravo na:
 1. boravak,
 2. iskaznicu,
 3. osnovna sredstva za život i smještaj,
 4. zdravstvenu zaštitu,
 5. osnovno i srednje obrazovanje,
 6. informacije o pravima i obvezama,
 7. rad,
 8. spajanje obitelji, i
 9. slobodu vjeroispovijesti.
- (2) Obveze propisane člankom 52. stavkom 3. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na stranca pod privremenom zaštitom.
- (3) Stranac pod privremenom zaštitom koji tijekom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može koristiti prava tražitelja dok traje privremena zaštita.
- (4) Stranac pod privremenom zaštitom iz stavka 3. ovoga članka kojem nije odobrena međunarodna zaštita ima prava iz stavka 1. ovoga članka u preostalom razdoblju trajanja privremene zaštite.

Pravo na boravak

Članak 84.

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na boravak za vrijeme trajanja privremene zaštite.

Iskaznica stranca pod privremenom zaštitom

Članak 85.

- (1) Strancu pod privremenom zaštitom izdaje se iskaznica na vrijeme od godine dana i može se produžavati sukladno članku 79. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona, a smatra se dozvolom boravka u Republici Hrvatskoj.
- (2) Stranac pod privremenom zaštitom dužan je iskaznicu iz stavka 1. ovoga članka vratiti Ministarstvu prestankom privremene zaštite.

Pravo na rad

Članak 86.

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.
- (2) Stranac pod privremenom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva.

Zdravstvena zaštita

Članak 87.

- (1) Zdravstvena zaštita stranca pod privremenom zaštitom uključuje hitnu medicinsku pomoć, a za ranjive skupine odgovarajuću medicinsku i drugu pomoć.
- (2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Pravo na obrazovanje

Članak 88.

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje te prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

Pravo na spajanje obitelji

Članak 89.

- (1) Zahtjev za spajanje obitelji podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove obitelji koji želi doći u Republiku Hrvatsku.
- (2) Članu obitelji koji se spaja sa strancem pod privremenom zaštitom odobrava se privremena zaštita.
- (3) U slučajevima kada članovi obitelji uživaju privremenu zaštitu u različitim državama članicama Europske unije, prilikom spajanja obitelji uzet će se u obzir interesi članova obitelji.

Smještaj stranca pod privremenom zaštitom

Članak 90.

- (1) Za vrijeme trajanja privremene zaštite strancu pod privremenom zaštitom se osigurava odgovarajući smještaj ako ne posjeduje vlastita novčana sredstva.
- (2) Smještaj će se osigurati i strancu kojem je prestala privremena zaštita ako ne posjeduje vlastita novčana sredstva te ga, zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, nije moguće vratiti u zemlju podrijetla.

Informacije o pravima i obvezama

Članak 91.

Ministarstvo će pisanim putem, u što kraćem roku, obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom o pravima i obvezama na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Članak 92.

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.
- (2) Postupak povodom zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može okončati i nakon prestanka privremene zaštite.

Glava VII.**OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA I VOĐENJE ZBIRKE PODATAKA****Donošenje propisa****Članak 93.**

- (1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi:
 1. pravilnik o ostvarivanju materijalnih uvjeta prihvata,
 2. odluku o visini novčane pomoći tražiteljima,
 3. odluku o troškovima smještaja u Prihvatištu,
 4. Kućni red Prihvatišta,
 5. pravilnik o izgledu obrasca i sadržaju isprava tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, izgledu obrasca dozvole za preseljenje stranca pod privremenom zaštitom iz jedne države u drugu i laissez-passer za stranca u transferu, te o sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka kao i rokovima čuvanja podataka u tim zbirkama,
 6. pravilnik o postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći i tarifi pruženih usluga pravne pomoći propisane odredbama ovoga Zakona.
- (2) Ministar nadležan za unutarnje poslove uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove donosi odluku kojom utvrđuje listu sigurnih zemalja podrijetla.
- (3) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donosi pravilnik o načinima i uvjetima ostvarivanja prava na smještaj azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom te sudjelovanja azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom u plaćanju troškova smještaja.
- (4) Ministar nadležan za poslove obrazovanja uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donosi:
 - odluku o programu učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje međunarodne zaštite, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom,
 - pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom radi pristupa obrazovnom sustavu i uključivanja u hrvatsko društvo.
- (5) Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i ministarstva nadležnog za vanjske poslove donosi:
 - odluku i program preseljenja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstava iz trećih država,

- odluku o načinu i uvjetima prihvata azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom iz drugih država članica Europske unije,
 - odluku o načinu i uvjetima prihvata i premještaja određenog broja stranaca pod privremenom zaštitom, radi podijele tereta među državama članicama Europske unije po principu solidarnosti.
- (6) Pravilnike, Kućni red, odluke iz stavaka 1. do 5. ovoga članka nadležni ministri i Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Vodenje zbirke podataka

Članak 94.

- (1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:
1. tražiteljima,
 2. azilantima
 3. strancima pod supsidijarnom zaštitom,
 4. strancima pod privremenom zaštitom
 5. iskaznicama tražitelja,
 6. dozvolama boravka azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom
 7. iskaznicama stranaca pod privremenom zaštitom,
 8. putnim ispravama za azilante,
 9. privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama,
 10. prijavi ili odjavi prebivalište azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, te prijavi ili odjavi boravišta tražitelja i stranca pod privremenom zaštitom,
 11. izuzetim otiscima prstiju i fotografijama tražitelja i stranaca pod privremenom zaštitom.
- (2) Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Glava VIII.**PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 95.**

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakon dovršit će se prema odredbama Zakona o azilu (Narodne novine, br. 79/2007, 88/2010 i 143/2013).

Članak 96.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjuju se:

1. Pravilnik o obrascima i zbirkama podataka u postupku azila (Narodne novine, br. 36/2008, 46/2008 - ispravak, 10/2009, 88/2011 i 81/2013),
2. Pravilnik o besplatnoj pravnoj pomoći u postupku azila (Narodne novine, broj 32/2012),
3. Pravilnik o smještaju tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom (Narodne novine, br. 36/2008 i 116/2011),
4. Pravilnik o visini novčane pomoći tražiteljima azila, azilantima, strancima pod privremenom zaštitom i strancima pod supsidijarnom zaštitom (Narodne novine, broj 39/2008),
5. Pravilnik o sadržaju zdravstvenoga pregleda tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom (Narodne novine, broj 39/2008),
6. Pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, radi pristupa obrazovnom sustavu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 89/2008),
7. Odluka o programu hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje azila i azilante (Narodne novine, broj 129/2009),
8. Odluka o nastavnom planu i programu hrvatskog jezika za tražitelje azila, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom starije od 15 godina radi pristupa srednjoškolskom obrazovnom sustavu i sustavu obrazovanja odraslih (Narodne novine, broj 100/2012),
9. Odluka o Programu učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo (Narodne novine, broj 154/2014),
10. Odluka o troškovima smještaja u Prihvatilištu za tražitelje azila (Narodne novine, broj 49/2008).

Članak 97.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o azilu (Narodne novine, br. 79/2007, 88/2010 i 143/2013).

Članak 98.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1. propisuje sadržaj Zakona.

Članak 2. sadrži popis direktiva Europske unije koje se prenose u pravni poredak Republike Hrvatske te popis uredbi Europske unije koje se neposredno primjenjuju.

Članak 3. propisuje na koji način i kada se na tražitelje međunarodne zaštite, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom primjenjuju drugi zakoni.

Članak 4. definira temeljne pojmove koji se učestalo koriste u Zakonu.

Članak 5. definira rodno značenje izraza koji se koriste u Zakonu.

Članak 6. propisuje načelo zabrane udaljenja ili vraćanja državljanina treće zemlje i stranca bez državljanstva u zemlju gdje bi njegov život ili sloboda bili ugroženi.

Članak 7. propisuju se situacije u kojima postupak odobrenja međunarodne zaštite utječe na postupak predaje odnosno izručenja tražitelja i državljanina treće zemlje i stranca bez državljanstva kada je za njim raspisana međunarodna potraga, Europski uhidbeni nalog. Također je propisan da postupak primopredaje stranca odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora ima prednost pred izručenjem trećoj zemlji.

Članak 8. propisuje načelo nekažnjavanja nezakonitog ulaska, što u praksi znači da se državljanina treće zemlje i stranca bez državljanstva neće prekršajno procesuirati ukoliko odmah po ulasku u Republiku Hrvatsku podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu i ako predoči valjane razloge svog nezakonitog ulaska ili boravka.

Članak 9. propisuje primjenu načela cjelovitosti obitelji.

Članak 10. propisuje primjenu načela najboljeg interesa djeteta u postupku odobrenja međunarodne zaštite.

Članak 11. propisuje suradnju Ministarstva unutarnjih poslova s Uredom UNHCR-a i obvezu davanja statističkih podataka te obavijesti o primjeni Konvencije iz 1951. i ostalih propisa koji se odnose na izbjeglice, kao i mogućnost uvida UNHCR-a u konkretan predmet tražitelja.

Članak 12. propisuje da je u postupku odobrenja međunarodne zaštite javnost isključena. Iznimno, ako se tome ne protivi tražitelj na saslušanju može sudjelovati predstavnik UNHCR-a ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava odnosno prava izbjeglica.

Članak 13. propisuje uvjete za angažiranje prevoditelje u postupku odobrenja međunarodne zaštite, kao i obveze prevoditelja u navedenom postupku. Namjera je jasno i transparentno propisati kriterije za prevoditelje koji se angažiraju za postupak odobrenja međunarodne zaštite.

Članak 14. propisuje da se postupak odobrenja međunarodne zaštite vodi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, dok se u slučaju osoba koje ne poznaju hrvatski jezik osigurava prevoditelj. Također, propisano je da je tražitelj tijekom postupka dužan priložiti isprave prevedene na hrvatski jezik, a u slučaju da nema dostatna novčana sredstva, Ministarstvo će snositi troškove prijevoda ukoliko prethodno ocjeni da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu.

Članak 15. propisuje koje okolnosti tražitelja se uzimaju u obzir pri utvrđivanju postoji li potreba za posebnim postupovnim ili prihvatnim jamstvima. Također, propisuje da se postupak prepoznavanja takvih okolnosti provode kontinuirano tijekom cijelog postupka a provode je za to osposobljeni policijski službenici, službenici Ministarstva i drugih nadležnih tijela.

Članak 16. propisuje način sudjelovanja djeteta u postupku odobrenja međunarodne zaštite pri čemu se uzima u obzir najbolji interesi djeteta.

Članak 17. propisuje kada će se djetetu bez pratnje postaviti posebni skrbnik, koja je uloga posebnog skrbnika u postupku te slučajeve kada dijete bez pratnje može samostalno sudjelovati u postupku. Također, propisuje da postupak povodom zahtjeva djeteta bez pratnje vodi službena osoba obučena za rad s djecom. Propisuje se i da se postupak rješava u najkraćem mogućem roku te da se na dijete bez pratnje neće primjenjivati ubrzani postupak i postupak na granici i tranzitnom području, osim ako se radi o naknadnom zahtjevu, odnosno dijete bez pratnje predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske ili dolazi iz sigurne treće zemlje podrijetla.

Članak 18. propisuje postupanje u slučaju sumnje u starosnu dob djeteta bez pratnje, pri tome se prednost daje nemedicinskim metodama, a tek ako su one nedovoljne provodi se medicinsko ispitivanje. Za medicinsku procjenu dobi propisane su samo tri vrste ispitivanja za koje postoje studije o neškodljivosti na ljudski organizam. Medicinsku procjenu starosne dobi provode stručnjaci, uz prethodnu suglasnost djeteta bez pratnje i njegovog posebnog skrbnika. Neopravdano uskraćivanje suglasnosti ima za posljedicu da će se tražitelj smatrati punoljetnim. Dijete bez pratnje i posebni skrbnik moraju biti pismeno obaviješteni o načinu pregleda koji se predlaže, njegovim mogućim posljedicama na zdravlje, posljedicama rezultata ispitivanja na njegov zahtjev i posljedicama uskraćivanja suglasnosti da se medicinsko ispitivanje provede. U slučaju da i nakon provedenog ispitivanja postoji sumnja u starosnu dob djeteta bez pratnje primijenit će se institut blagodatni sumnje. Trošak medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 19. propisuje način i uvjete prikupljanja, razmijene i korištenja osobnih i drugih podataka o tražiteljima. Osobni i drugi podaci prikupljeni tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite predstavljaju službeno neobjavljive podatke i neće se dostaviti zemlji podrijetla tražitelja ili drugim tijelima koja ne sudjeluju u postupku. Propisuje iznimku kada se određeni podaci o tražitelju mogu dostaviti zemlji podrijetla i tijelima treće zemlje koje primjenjuje Konvenciju iz 1951. Ovaj članak je u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013 kao i Uredbom (EU) br. 603/2013 koja je temelj za pretragu otisaka prstiju u Centralnoj jedinici Eurodac sustava.

Članak 20. propisuje uvjete za priznavanje azila u Republici Hrvatskoj, državljanima treće zemlje ili osobama bez državljanstva koji su proganjeni zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini te političkog mišljenja.

Članak 21. propisuje uvjete za priznavanje supsidijarne zaštite. Ova zaštita se priznaje tražitelju koji ne ispunjava uvjete za priznavanje azila, a povratkom u zemlju podrijetla bio bi izložen trpljenju ozbiljne nepravde, kao što je smrtna kazna, smaknuće, mučenje, nečovječno postupanje i kažnjavanje te ozbiljna prijetnja životu civilnog stanovništva zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog i unutarnjeg sukoba.

Članak 22. detaljnije uređuje razloge proganjanja na kojima se može temeljiti osnovani strah od proganjanja radi priznavanja azila.

Članak 23. detaljnije uređuje djela proganjanja, odnosno propisuje u kojim se oblicima proganjanje može manifestirati i koji stupanj ozbiljnosti mora poprimiti kako bi se strah od proganjanja smatrao osnovanim.

Članak 24. propisuje primjenu načela „sur place“, odnosno da se u svrhu odobrenja međunarodne zaštite osnovani strah od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde može temeljiti na događajima i/ili aktivnostima koji su se dogodili nakon što je tražitelj napustio zemlju podrijetla, ukoliko se zbog nastalog stanja ne mogu vratiti u zemlju podrijetla. Također, propisano je da tražiteljeve aktivnosti koje je namjerno poduzeo samo kako bi mu se odobrila međunarodna zaštita, nakon što mu je prethodni zahtjev odbijen, neće se smatrati osnovanim strahom od proganjanja ili trpljenje ozbiljne nepravde.

Članak 25. propisuje da počinitelji proganjanja ili ozbiljne nepravde mogu biti državna tijela, stranke ili organizacije, odnosno nedržavni subjekti koji kontroliraju značajan dio državnog područja.

Članak 26. propisuje da osim državnih tijela zaštitu u zemlji podrijetla mogu pružiti stranke ili organizacije koje kontroliraju značajan dio državnog područja te način na koji se procjenjuje njihova mogućnost pružanja zaštite. Također, propisuje se što se smatra učinkovitim zaštitom.

Članak 27. propisuje uvjete kada je moguće primijeniti institut preseljenja tražitelja u sigurni dio zemlje podrijetla.

Članak 28. propisuje dužnost tražitelja na suradnju s Ministarstvom kao i koje je sve činjenice i okolnosti Ministarstvo dužno uzeti u obzir prilikom procjene zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite (činjenice koje se odnose na zemlju podrijetla, osobne prilike tražitelja, činjenice o proganjanju, rizik povratka, mogućnost dobivanja zaštite zemlje u kojoj može dokazati državljanstvo).

Članak 29. propisuje načelo „blagodat sumnje“ odnosno uvjete za ispunjenje temeljem kojih će se iskaz tražitelja koji nije potkrijepljen materijalnim ili drugim dokazima, smatrati vjerodostojnim. Uvjeti moraju biti kumulativno ispunjeni.

Članak 30. propisuje razloge za isključenje, odnosno razloge zbog kojih se tražitelju neće priznati azil iako mu prijeti proganjanje u zemlji podrijetla. Razlozi se odnose na postojanje

zaštite UN-a, ako ima odobren boravak u zemlji koja mu priznaje ista prava kao i svojim državljanima, počinjenje ili poticanje zločina protiv mira, čovječnosti ili ratnog zločina, teških nepolitičkih kaznenih djela te djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima UN-a.

Članak 31. propisuje razloge zbog kojih se tražitelju neće priznati supsidijarna zaštita, iako ispunjava uvjete. Razlozi se odnose na počinjenje ili poticanje zločina, teških kaznenih djela i djela koja su suprotna ciljevima i načelima UN-a te ako tražitelj predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske. Također je propisano što se smatra pod teškim kaznenim djelom u smislu ovoga Zakona.

Članak 32. propisuje tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu. U prvom stupnju je nadležno Ministarstvo unutarnjih poslova, u drugom stupnju upravni sud.

Članak 33. propisuje gdje i na koji način se izražava namjera od koje se stječe status tražitelja međunarodne zaštite. Rok za registraciju statusa je najkasnije 3 radna dana od izražene namjere, odnosno 6 radnih dana ako je namjera izražena pred tijelom koje nije nadležno za registraciju. Tijela pred kojim je namjera izražena utvrđuju okolnosti vezano za identitet, pravce putovanja od zemlje podrijetla do Republike Hrvatske, način dolaska, i izuzimaju otiske prstiju u svrhu provedbe Uredbe (EU) br. 603/2013 i Uredbe (EU) br. 604/2013. i fotografiraju tražitelja. Propisana je i dužnost svakog tražitelja starijeg od 14 godina da otiske prstiju. Također, otisci prstiju se mogu izuzeti i bez privole. Propisana je i iznimka priznavanja statusa tražitelja u slučaju kada mu se ne mogu izuzeti otisci prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga na koje državljanin treće zemlje ili stranac bez državljanstva nije utjecao.

Članak 34. propisuje da se zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi u Prihvatalištu za tražitelje u roku od 15 dana od registracije statusa u evidencijama Ministarstva. Iznimno, moguće je podnošenje zahtjeva izvan Prihvatališta, ako tražitelj ne može pristupiti Prihvatalištu zbog zdravstvenih ili drugih opravdanih razloga.

Članak 35. propisuje način i uvjete saslušanja tražitelja međunarodne zaštite kroz ispitni postupak u kojem mu se daje mogućnost da se izjasni o svim relevantnim činjenicama i okolnostima zbog kojih traži zaštitu. Ako je moguće i opravdano, tražitelju će se osigurati službena osoba istog spola. Propisuje obvezu tražitelja da istinito odgovara na pitanja te iznese sve raspoložive dokaze, da osobno prisustvuje saslušanju i odgovara na pitanja. Nadalje, propisuje da se u slučaju potrebe saslušanje može obaviti više puta. Također, propisuje i uvjete pod kojim saslušanje iznimno može biti izostavljeno (ako se na temelju dostupnih dokaza može odobriti međunarodna zaštita, tražitelja se ne može saslušati zbog trajnih okolnosti na koje sam nije utjecao i prilikom razmatranja dopuštenosti naknadnog zahtjeva). Ukoliko se radi o razlogu kada tražitelja ne može biti saslušan zbog trajnih okolnosti na koje sam nije utjecao, omogućit će mu se kao i njegovim članovima obitelji podnošenje relevantnih dokaza i izjava.

Članak 36. propisuje način dostave pismena tražitelju kao i rok kada se smatra da je dostava izvršena oglašavanjem na oglasnoj ploči.

Članak 37. propisuje da se odlukom o zahtjevu odnosno odlukom o prestanku ili poništenju međunarodne zaštite odlučuje i o mjera povratka u zemlju podrijetla sukladno Zakonu o strancima.

Članak 38. propisuje vrste odluka koje Ministarstvo može donijeti prilikom odlučivanja o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu te koji zahtjevi mogu biti prioritetno riješeni. Prioritetno mogu biti riješeni zahtjevi za koje se može na temelju dostupnih dokaza donijeti odluka kojom se odobrava zaštita.

Članak 39. propisuje slučajeve u kojima se postupak za odobrenje međunarodne zaštite obustavlja. Ministarstvo će po službenoj dužnosti obustaviti postupak ako se tražitelj ne pojavi u Prihvatištu radi podnošenja zahtjeva ili izbjegava podnošenje zahtjev za međunarodnu zaštitu. Također, Ministarstvo u određenim slučajevima (izbjegavanje saslušanja i samovoljno napuštanje Prihvatištima) može odbiti zahtjev tražitelja, ako na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti ocjeni da nisu ispunjeni uvjeti međunarodne zaštite.

Članak 40. propisuje da se o zahtjevu za međunarodnu zaštitu mora odlučiti najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja urednog zahtjeva. Također, propisano je da se rok za rješavanje zahtjeva, ukoliko je na zahtjev primijenjena Uredba (EU) br. 604/2013, računa od dana kada je utvrđena odgovornost Republike Hrvatske, odnosno od dana primopredaje tražitelja na teritoriju Republike Hrvatske kada je druga država članica primjenom Uredbe utvrdila odgovornost Republike Hrvatske za razmatranje zahtjeva. Nadalje propisuje iznimke kada se rok za odlučivanje o zahtjevu može produžiti te obvezu o obavještanju tražitelja i Europske komisije o razlozima produženja tog roka, sukladno Direktivi 2013/32/EU. Propisan je i krajnji rok za odlučivanje od najviše 21 mjeseca također u skladu s navedenom Direktivom.

Članak 41. propisuje rok za provođenje ubrzanog postupka i razloge zbog kojih se može odlučiti u ubrzanom postupku, pri tome ne dovodeći u pitanje pravo na pristup postupku i cjelovito ispitivanje zahtjeva. U svrhu učinkovitosti i ekonomičnosti postupka, pod uvjetima propisanim ovim člankom propisan je kraći rok za odlučivanje o zahtjevu. Tužba upravno sudu na odluke u ubrzanom postupku nema suspenzivni učinak.

Članak 42. propisuje u kojim slučajevima tražitelja međunarodne zaštite, koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku se neće pustiti u državu, već će biti smješten u tranzitnim centrima za vrijeme dok se razmatra njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu. Propisuje se rok od 28 dana u kojem se zahtjev na granici ili u tranzitnom prostoru mora riješiti, u protivnom tražitelju se mora omogućiti ulazak na teritorij. Protiv odluke nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor tužbom upravnom sudu u roku od 5 dana. Zbog kratkoće rokova propisuje se i rok za dostavu spisa predmeta upravnom sudu u roku od 8 dana kao i rok za donošenje presude također od 8 dana.

Članak 43. propisuje slučajeve odbacivanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnih zahtjeva.

Članak 44. propisuje uvjete i način primjene instituta sigurne zemlje podrijetla. Propisano je da ministar unutarnjih poslova uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove donosi listu sigurnih zemalja podrijetla, kao i obveza Ministarstva da je dužno o listi sigurnih zemalja podrijetla obavijestiti Europsku komisiju te istu po potrebi revidirati. Propisani su uvjeti pod kojim se može na određenu osobu primijeniti institut sigurne zemlje podrijetla, odnosno ako je moguće utvrditi da je tražitelj državljanin te zemlje ili je tamo imao prethodno boravište kao osoba bez državljanstva te ako nije vjerodostojno obrazložio zbog kojih razloga se u njegovom konkretnom slučaju institut sigurne zemlje podrijetla ne može

primijeniti. Institut sigurne zemlje podrijetla razlog je za odbijanje zahtjeva u ubrzanom postupku. Tražitelj međunarodne zaštite bit će prije donošenja odluke obaviješten o primjeni ovog instituta kako bi mu se omogućilo osporavanje navedene primjene.

Članak 45. propisuje uvjete i način primjene instituta sigurne treće zemlje, na način da se treća zemlja može smatrati sigurnom ako se utvrdi da je tražitelj u njoj siguran od proganjanja i trpljenja ozbiljne nepravde, kao i da ona primjenjuje načelo non-refoulement te može pružiti zaštitu u smislu Konvencije iz 1951. Institut se primjenjuje na svaki zahtjev pojedinačno ako se utvrdi da postoji veza između tražitelja i te zemlje te se može razumno očekivati da u njoj zatraži međunarodnu zaštitu. Primjena ovog instituta razlog je za odbacivanje zahtjeva. U slučaju da sigurna treća zemlja odbije prihvatiti stranca, osnovanost zahtjev će se ispitati u Republici Hrvatskoj. Propisuje se i obveza Ministarstva da redovito obavještava Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen ovaj institut.

Članak 46. propisuje uvjete i način primjene instituta europske sigurne treće zemlje. Primjena ovog instituta razlog je za odbacivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu obzirom na osobne okolnosti tražitelja. Propisuje se i obveza Ministarstva da redovito obavještava Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen ovaj institut.

Članak 47. propisuje uvjete pod kojim će se ponovna namjera za podnošenje zahtjeva smatrati naknadnim zahtjevom te kada se smatra da je on dopušten. Nadalje, u cilju sprječavanja zlouporabe postupka, kao i odgode transfera stranca u odgovornu državu članicu utvrđenu sukladno Uredbi (EU) br. 604/2013, sukladno Direktivi 2013/32/EU naknadni zahtjev podnesen u Republici Hrvatskoj se smatra nedopuštenim a razmatrat će se u odgovornoj državi članici. Svrha naknadnog zahtjeva je da se na ovaj način ubrza postupak odlučivanja povodom višestrukog izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 48. propisuje mogućnost preseljenja iz treće zemlje u Republiku Hrvatsku određenog broja državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite. Također, propisuje se i mogućnost prihvata određenog broja osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom iz drugih država članica po principu solidarnosti. Odluku o preseljenju i prijehu donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske poslove. Takvim osobama bit će priznat azil ili supsidijarna zaštita.

Članak 49. propisuje razloge prestanka međunarodne zaštite koja obuhvaća azil i supsidijarnu zaštitu. U slučaju kada je razlog prestanka međunarodne zaštite prestanak okolnosti zbog kojih je odobrena međunarodna zaštita, a koje su značajne i stalne prirode, Ministarstvo će prije donošenja odluke o ukidanju statusa o tome obavijestiti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, kako bi se o istom izjasnili. Također, propisuje i razloge zbog kojih međunarodna zaštita prestaje po sili zakona.

Članak 50. propisuje razloge poništenja međunarodne zaštite jer je naknadno utvrđeno da postoje razlozi za isključenje od azila ili supsidijarne zaštite ili ako se utvrdi da je status odobren temeljem pogrešno iznesenih ili izostavljenih činjenica, lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem nevjerodostojnih isprava i drugih dokumenata ili ako osoba predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske.

Članak 51. propisuje pravo na pravni lijek i postupak pred upravnim sudom. Posebno se propisuju slučajevi kada tužba upravnom sudu ne odgađa izvršenje rješenja, kao i kada tužba ne može sadržavati zahtjev za odgodnim učinkom rješenja. Također je propisano da žalba na presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje rješenja kako bi se spriječilo odugovlačenje postupka i zlouporaba prava na besplatnu pravnu pomoć, što je u skladu i s Direktivom 2013/32/EU.

Članak 52. propisuje koja prava ima tražitelj međunarodne zaštite, odnosno da ima pravo na boravak, osiguranje odgovarajućih materijalnih uvjeta prihvata, zdravstvenu zaštitu, osnovno i srednje obrazovanje, informacije, pravno savjetovanje, besplatnu pravnu pomoć, slobodu vjeroispovijesti, rad i isprave. Također, propisuje i obveze tražitelja (poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske, surađivati s državnim tijelima te postupati po njihovim mjerama i uputama, podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, podvrgnuti se zdravstvenom pregledu, poštivati Kućni red Prihvatilišta, odazvati se pozivu Ministarstva za saslušanje te surađivati tijekom cijelog postupka, ostati na području Republike Hrvatske za vrijeme trajanja postupka, javiti promjenu boravišta Ministarstvu u roku od 2 dana od promjene, pridržavati se uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja). Ukoliko je tražitelj predmet primjene Uredbe (EU) br. 604/2013, navedena prava tražitelja ima do izvršenja transfera u odgovornu državu članicu. Također, propisano je da su sva prava tražitelja vezana za pravo na boravak u Republici Hrvatskoj, što znači da prestankom prava na boravak tražitelj gubi i sva ostala prava, osim prava na besplatnu pravnu pomoć.

Članak 53. propisuje pravo na boravak tražitelja međunarodne zaštite i članova njegove obitelji od dana izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršnosti odluke o zahtjevu. Obzirom na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima, želi se postići svrha da se spriječe zlouporabe sudskog postupka samo kako bi se spriječilo udaljenje tražitelja u zemlju podrijetla, kao i veliki troškovi upravnog spora i besplatne pravne pomoći. Tako je propisano da tražitelj čiji je naknadni zahtjev nedopušten ima pravo boravka do izvršnosti odluke o odbacivanju naknadnog zahtjeva, a svakim daljnjim podnošenjem naknadnog zahtjeva gubi pravo boravka. Također i tražitelj koji je u postupku izručenja ili predaje nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj. Stranac u postupku transfera u odgovornu državu članicu sukladno Uredbi (EU) br. 604/2013 ima pravo na boravak do izvršenja transfera.

Članak 54. propisuje uvjete i način ograničenja slobode kretanja tražitelja i stranaca u postupku transfera u odgovornu državu članicu te maksimalni rok za ograničenje slobode kretanja. Sloboda kretanja ograničava se propisanim mjerama koje se mogu izreći nakon individualne procjene postojanja rizika od bijega. Mjera ograničenja slobode kretanja smještajem u prihvatni centar za strance izriče se ako se procjeni da se drugim mjerama ne može postići svrha ograničenja slobode kretanja. Djetetu bez pratnje ograničenje slobode kretanja smještajem u prihvatni centar za strance, moguće je samo kada je krajnje nužno. O ograničavanju slobode kretanja Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja donosi odluku, vrstu mjera i njihovo trajanje razmjerno svrsi ograničenja. Protiv odluke može se pokrenuti upravni spor tužbom upravnom sudu u roku od 8 dana, a tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 55. propisuje što se podrazumijeva pod materijalnim uvjetima prihvata (smještaj u Prihvatilištu, hrana, odjeća, troškovi javnog prijevoza za potrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite i novčana pomoć). Ministarstvo odlučuje o vrsti, odnosno o rasporedu

smještaja u Prihvatištu iako tražitelj može boraviti i na privatnoj adresi, ali o svom trošku. Također se propisuje iz kojih razloga se materijalni uvjeti prihvata mogu ograničiti ili potpuno uskratiti što je povezano s pravom na boravak. Propisano je da ministar odlukom određuje visinu novčane pomoći, a o pravu na novčanu pomoć odluku donosi Prihvatište. O ograničenju ili potpunom uskraćivanju materijalnih uvjeta prihvata odluku donosi Prihvatište razmjerno svrsi koja se želi postići i vodeći računa o dostojanstvenom životnom standardu. Tako se materijalni uvjeti prihvata uskraćuju tražitelju međunarodne zaštite koji nema pravo na boravak. Propisano je i da Ministarstvo ima pravo zahtijevati povrat troškova smještaja i troškova za nastalu materijalnu štetu u slučaju kršenja Kućnog reda Prihvatišta. Svrha je spriječiti iskorištavanje prava na materijalne uvjete prihvata kao i oštećivanje inventara Prihvatišta.

Članak 56. propisuje da je Prihvatište ustrojstvena jedinica Ministarstva. Nadalje, propisuje da UNHCR, Hrvatski crveni križ i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili humanitarnim radom mogu uz suglasnost MUP-a u Prihvatištu voditi odgojne, obrazovne i slične programe. Pravila boravka u Prihvatištu propisuju se Kućnim redom Prihvatišta, koji donosi ministar unutarnjih poslova. Tražitelj može izbivati iz Prihvatišta duže od 24 sata samo uz prethodno odobrenje Prihvatišta, a o uskrati odobrenja Prihvatište donosi odluku na koju tražitelj ima pravo tužbe. Na prijedlog ministra unutarnjih poslova, Vlada Republike Hrvatske odredit će pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će pružati usluge zaštite osoba i imovine u Prihvatištu.

Članak 57. propisuje opseg zdravstvene zaštite tražitelja međunarodne zaštite u smislu da obuhvaća hitnu medicinsku pomoć te neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja. Tražiteljima međunarodne zaštite kojima su potrebna posebna postupovna odnosno prihvatna jamstva (osobito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja) pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita obzirom na specifično stanje ili posljedice prouzročene navedenim djelima. Ministarstvo nadležno za poslove zdravlja dužno je osigurati zdravstveni pregled te zdravstvenu zaštitu tražiteljima međunarodne zaštite.

Članak 58. propisuje pravo na osnovno i srednje školovanje djeteta tražitelja pod istim uvjetima kao državljani Republike Hrvatske. Pravo na školovanje ostvarit će se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Tražitelju koji ne poznaje hrvatski jezik omogućit će se pohađanje pripreme ili dopunske nastave kao i učenje hrvatskog jezika. Ovo pravo ima i tražitelj koji je tijekom svog obrazovanja postao punoljetan.

Članak 59. razrađuje pravo na informacije općenito o postupku odobrenja međunarodne zaštite državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva zadržanom u prihvatnom centru, na graničnom prijelazu ili tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda koji bi želio izraziti namjeru. Pravo na informacije o provođenju postupka, pravima i obvezama te mogućnost obraćanja predstavnicima UNHCR-a i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica tražitelj ostvaruje u roku od 15 dana od izražene namjere. Također, tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite tražitelj, koji ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, ima pravo i na pravno savjetovanje vezano za njegov konkretni zahtjev. Pravno savjetovanje će pružati organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica i odvjetnici s kojima Ministarstvo sklopi ugovor. Propisano je da se informacije i pravno savjetovanje obavlja na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da tražitelj razumije i na kojem može komunicirati.

Članak 60. propisuje uvjete i način ostvarivanja prava na besplatnu pravnu pomoć tražitelja međunarodne zaštite, opseg, te tko može biti pružatelj besplatne pomoći i tko odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć. Pravo na besplatnu pravnu pomoć je ograničeno samo na prvostupanjski upravni spor. Troškove besplatne pravne pomoći snosi Ministarstvo. Propisuje se i obveza pružatelja besplatne pravne pomoći da bez odgode obavijeste Ministarstvo o podnošenju tužbe upravnom sudu i datumu uručenja presude. Svrha je da se u praksi omogući Ministarstvu da za ovu činjenicu sazna pravodobno radi pravovremenog evidentiranja statusa u evidencijama Ministarstva te provođenja mogućih daljnjih mjera u cilju povratka odbijenih tražitelja u zemlju podrijetla ili drugu zemlju koja ga prihvati prihvatiti.

Članak 61. propisuje da tražitelj međunarodne zaštite ostvaruje pravo na rad, ako u roku od 9 mjeseci od podnošenja zahtjeva Ministarstvo nije donijelo odluku povodom zahtjeva, a na razloge nedonošenja odluke nije utjecao sam tražitelj. Pravo na rad ostvaruje se sukladno propisima koji reguliraju rad stranaca u Republici Hrvatskoj. Tražitelj međunarodne zaštite može u Republici Hrvatskoj raditi do izvršnosti odluke o zahtjevu. Ministarstvo mu izdaje potvrdu da je stekao pravo na rad odnosno odluku o odbijanju izdavanja potvrde ako nisu ispunjeni uvjeti.

Članak 62. propisuje da će Ministarstvo tražitelju međunarodne zaštite izdati iskaznicu najkasnije u roku od 3 dana od podnošenja zahtjeva koja služi kao dozvola boravka. Iskaznica vrijedi do izvršnosti odluke o zahtjevu. Propisana je iznimka za izdavanje iskaznice, u smislu da se iskaznica neće izdati tražitelju čiji postupak se vodi na granici ili u tranzitnom prostoru. Naime, u ovom slučaju tražitelji nemaju pravo ulaska na teritorij Republike Hrvatske i rok za donošenje odluke je 28 dana. Također, tražitelju se može izdati i putni list za stranca. Osim tražitelju, strancu koji se nalazi u postupku transfera u odgovornu državu članicu, sukladno Uredbi (EU) br. 604/2013 Ministarstvo izdaje laissez-passer ispravu samo u svrhu transfera.

Članak 63. propisuje mogućnost Ministarstva da zadrži putnu ili drugu identifikacijsku ispravu tražitelja međunarodne zaštite ako to zahtijevaju razlozi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka, odnosno radi utvrđivanja ili provjere identiteta. Propisana je i obveza izdavanja potvrde o privremenom zadržavanju isprava, a isprava se zadržava na vrijeme dok postoje razlozi.

Članak 64. propisuje prava i obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom. Također, propisuje i obvezu Ministarstva da u roku od 8 dana od uručenja odluke obavijesti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom o pravima i dužnostima koje stječe odobrenjem međunarodne zaštite. Nadalje, propisane su i obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Članak 65. propisuje pravo na boravak azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom od dana uručenja odluke o odobravanju zaštite, koja se dokazuje dozvolom boravka. Također, propisuje pod kojim uvjetima se azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom može ukinuti pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.

Članak 66. propisuje pravo na spajanje članova obitelji s azilantom i strancem pod supsidijarnom zaštitom, te koji status će steći član obitelji. Također, propisano je da članovi obitelji nemaju pravo na spajanje obitelji ako postoje razlozi za isključenje azila ili supsidijarne zaštite, te razlozi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka.

Članak 67. propisuje da azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na smještaj na teret Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi dvije godine od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite, ako ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti. Nakon proteka roka od dvije godine ima pravo na smještaj sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana. Pravo na smještaj ostvaruje se temeljem zahtjeva azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, a odluku o tome u prvom stupnju donosi centar za socijalnu skrb. Odluku povodom žalbe donosi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Članak 68. propisuje pravo na rad azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada sukladno Zakonu o strancima.

Članak 69. propisuje zdravstvenu zaštitu azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj.

Članak 70. propisuje pravo na obrazovanje azilanta i stranaca pod supsidijarnom zaštitom pod istim uvjetima kao i hrvatski državljani. Također, propisano je pravo na priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija, kao i procjena ranije stečenih kvalifikacija.

Članak 71. propisuje pravo na slobodu vjeroispovijesti.

Članak 72. propisuje pravo na besplatnu pravnu pomoć azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom, u slučaju prestanka ili poništenja azila ili supsidijarne zaštite, ili odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u dijelu kojim se odbija azil a priznaje supsidijarna zaštita.

Članak 73. propisuje pravo na socijalnu skrb azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.

Članak 74. propisuje obvezu azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom na pohađanje tečaja hrvatskog jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo. U slučaju neispunjenja obveze pohađanja tečaja hrvatskog jezika, povijesti i kulture, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom su dužni nadoknaditi troškove tečaja.

Članak 75. propisuje koje isprave se izdaju azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom, te vrijeme na koje se izdaju. Također, propisuje kada će se odbiti izdavanje putne isprave za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom.

Članak 76. propisuje što obuhvaća postupak uključivanja azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom u društvo, tko ga provodi te da je koordinacijsko tijelo za postupak uključivanja u društvo Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Članak 77. propisuje postupak stjecanja hrvatskog državljanstva kada azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iz objektivnih razloga nisu u mogućnosti pribaviti službene dokumente zemlje podrijetla.

Članak 78. propisuje karakter privremene zaštite koja se odobrava u slučajevima masovnog priljeva ili predstojećim slučajevima raseljenih osoba iz trećih zemalja koji se ne mogu vratiti

u zemlju podrijetla, osobito ako zbog masovnog priljeva nije moguće učinkovito provesti postupak odobrenja međunarodne zaštite. Definiraju se pojmovi raseljenih osoba i masovni priljev.

Članak 79. propisuje se maksimalno trajanje privremene zaštite od tri godine, te da se privremena zaštita odobrava na vrijeme od jedne godine uz mogućnost produžetka do godine dana te razlozi prestanka privremene zaštite. Propisana je i iznimka kada se privremena zaštita može produžiti za još godinu dana na temelju odluke Vijeća Europske unije.

Članak 80. propisuje razloge za isključenje privremene zaštite.

Članak 81. propisuje da će se strancima pod privremenom zaštitom omogućiti dragovoljni odlazak u zemlju podrijetla te će ih se informirati o sigurnosnom stanju u toj zemlji.

Članak 82. propisuje suradnju Ministarstva, tijekom uspostave i trajanja privremene zaštite te povratka osoba kojima je prestala zaštita, s drugim državnim tijelima, UNHCR-om i ostalim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica.

Članak 83. propisuje prava koja ima stranac kojem je odobrena privremena zaštita u Republici Hrvatskoj (boravak, osnovna sredstva za život i smještaj, zdravstvena zaštita, osnovno i srednje obrazovanje, rad, spajanje obitelji, pravo na informacije o pravima i obvezama i sloboda vjeroispovijesti). Propisuje da se na strance pod privremenom zaštitom na odgovarajući način primjenjuju obveze tražitelja međunarodne zaštite propisane člankom 52. Zakona.

Članak 84. propisuje pravo na boravak stranca pod privremenom zaštitom.

Članak 85. propisuje pravo stranca pod privremenom zaštitom na iskaznicu koja se smatra dozvolom boravka.

Članak 86. propisuje pravo na rad stranaca pod privremenom zaštitom.

Članak 87. propisuje pravo na zdravstvenu zaštitu stranca pod privremenom zaštitom.

Članak 88. propisuje da stranaca pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje te prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

Članak 89. propisuje pravo na spajanje članova obitelji s strancem pod privremenom zaštitom.

Članak 90. propisuje smještaj stranaca pod privremenom zaštitom.

Članak 91. propisuje da će Ministarstvo pismeno obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom o pravima i obvezama na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Članak 92. propisuje da stranac pod privremenom zaštitom ima pravo podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu. Stranac koji tijekom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev ne može koristiti prava tražitelja za vrijeme trajanja privremene zaštite, a razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo može okončati i po isteku privremene zaštite.

Članak 93. propisuje ovlasti za donošenje propisa relevantnih za provedbu ovog Zakona te rok za donošenje propisa.

Članak 94. propisuje zbirke podataka koje je dužno voditi Ministarstvo unutarnjih poslova na temelju ovoga Zakona (o tražiteljima međunarodne zaštite, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom, strancima pod privremenom zaštitom, iskaznicama tražitelja, dozvolama boravka azilanta, dozvolama boravka stranca pod supsidijarnom zaštitom, iskaznicama stranaca pod privremenom zaštitom, putnim ispravama za azilante, privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama, prijavi ili odjavi prebivališta azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom i prijavi ili odjavi boravišta i/ili tražitelja međunarodne zaštite i stranca pod privremenom zaštitom, izuzetim otiscima prstiju i fotografijama tražitelja i stranaca pod privremenom zaštitom). Propisuje da se osobni podaci sadržani u navedenim zbirkama prikupljaju, pohranjuju i obrađuju sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Članak 95. propisuje da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti prema odredbama Zakona o azilu (Narodne novine, broj 79/2007, 88/2010 i 143/2013).

Članak 96. taksativno navodi provedbene propise donesene na temelju Zakona o azilu (Narodne novine, br. 79/2007, 88/2010 i 143/2013) koji će se primjenjivati do stupanja na snagu provedbenih propisa koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, a u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 97. propisuje da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o azilu (Narodne novine, br. 79/2007, 88/2010 i 143/2013).

Člankom 98. propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU		
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom Zakona	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo unutarnjih poslova	
Svrha dokumenta	Izvješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o O međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom Zakona	
Datum dokumenta	svibanj 2015.	
Verzija dokumenta	I.	
Vrsta dokumenta	Izvješće	
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom Zakona	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo unutarnjih poslova	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	-	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Ne	Internetska stranice Vlade
	Da	Internetska stranica Ministarstva unutarnjih poslova www.mup.hr
	Ne	Neke druge internetske stranice
	Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je u razdoblju od 9. 2. do 23. 2. 2015. godine.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Tijekom internetske rasprave očitovanja na Nacrt prijedloga Zakona dostavilo je 8 dionika.	
Razlozi neprihvatanja pojedinih primjedbi zainteresirane javnosti na određene odredbe nacrt	Objedinjene primjedbe/prijedlozi dionika na Nacrt prijedloga Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom Zakona te obrazloženja predlagatelja o prihvatanju/neprihvatanju istih nalazi se u prilogu Obrasca izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću koji je objavljen na web stranici Ministarstva unutarnjih poslova.	
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.	

SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Ministarstvo unutarnjih poslova objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili prijedloge povodom Nacrta prijedloga Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti putem održanog internetskog javnog savjetovanja provedenog u razdoblju od 09. veljače do 23. veljače 2015. godine, te očitovanja o prihvaćanju/neprihvaćanju istih.

Red. broj	Naziv dionika (pojedinac, organizacija, institucija)	Članak na koji se odnosi primjedba/prijedlog	Tekst primjedbe/prijedloga	Razlog prihvaćanja/neprihvaćanja primjedbe ili prijedloga
1.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 4.	Radi izbjegavanja mogućeg pogrešnog tumačenja predlažemo definirati značenje pojma maloljetnik na način da se sukladno Direktivi 2011/95/Eu, Direktivi 2013/32/EU i Direktivi 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća definira da je u smislu odredbi ovog Zakona maloljetnik državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od 18 godina.	Prihvaćena primjedba radi jasnijeg definiranja pojma djeteta u smislu ovog Nacrta prijedloga Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (<i>dalje u tekstu: Nacrt</i>). Dodana je nova točka 16. koja glasi: „Dijete je tražitelj, azilant, stranac pod supsidijarnom i privremenom zaštitom mlađi od 18 godina.“.
2.	Pravobraniteljica za djecu	Članka 4. točka 16. alineja 2.	Radi usklađivanja s odredbama Obiteljskog zakona umjesto termina „koji ima skrbništvo nad tim djetetom“ predlažemo koristiti termin „koji ostvaruje roditeljsku skrb o djetetu“.	Prihvaćena je primjedba radi usklađivanja pojma s Obiteljskom zakonom. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: “maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova; njihovo zajedničko maloljetno posvojeno dijete; maloljetno dijete i maloljetno posvojeno dijete bračnog, izvanbračnog druga ili životnog partnera koji ostvaruje roditeljski skrb o djetetu;“.

3.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 10. stavak 2. podstavak 2.	<p>Predlažemo dodati riječi „ili nekog drugog kaznenog djela“.</p> <p>Smatramo kako je važno da se pri procjeni najboljeg interesa djeteta vodi računa i o mogućnosti da je dijete žrtva zlostavljanja ili drugog kaznenog djela koje predstavlja povredu djetetovih prava, ugrožava njegovu sigurnost te je zbog toga potrebno djetetu osigurati zaštitu.</p>	<p>Prijedlog nije prihvaćen obzirom da navedena odredba ne uzima u obzir određeno kazneno djelo, već se pri procjeni najboljeg interesa u obzir uzima opća zaštita i sigurnost djeteta što znači da su navedenom odredbom obuhvaćene i posljedice drugih kaznenih djela. Kazneno djelo trgovanja ljudima je u ovoj odredbi naglašeno sukladno članku 6. stavku 3. Uredbe br. 604/2013 kojim je propisan način procjene najboljeg interesa djeteta.</p>
4.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 15.	<p>Člankom 15. propisuje se da se posebna postupovna i prihvatna jamstva jamče posebno ranjivim skupinama tražitelja te se kao posebna jamstva navode: pružanje odgovarajuće potpore, izuzetak od primjene ubrzanog postupka i postupanja na granici ili u tranzitnom prostoru te postupanje od strane posebno osposobljenih službenika. Pri tome se u st. 3. neprimjena ubrzanog postupka i postupanja na granici ili u tranzitnom prostoru uvjetuje nemogućnošću pružanja odgovarajuće potpore, što je zbunjujuće i neodređeno. Stoga smatramo kako bi se ova posebna postupovna i prihvatna jamstva trebala detaljnije razraditi kako bi se dala veća garancija zaštiti prava i sigurnosti djece kao posebno ranjivoj skupini.</p>	<p>Prijedlog nije prihvaćen jer se ovom odredbom jamči potpora ovoj skupini tražitelja ovisno o njihovim specifičnim okolnostima i potrebama. Obzirom da te specifične potrebe ovise od slučaja do slučaja, one su više organizacijsko pitanje, nego pitanje transparentnosti davanja garancije prava i sigurnosti djece.</p>
5.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 16.	<p>Člankom 7. Direktive 2013/32/EU određeno je da države članice mogu odrediti slučajeve u kojima maloljetnik može sam podnijeti zahtjev u svoje ime. Vjerujemo da je intencija predlagatelja bila da se odredbom st. 4. propiše mogućnost da se o zahtjevu djeteta može u određenim slučajevima (zaštita prava i dobrobiti djeteta) odlučivati samostalno, neovisno o zahtjevu njegovih roditelja, što pozdravljamo. Međutim izričaj ove odredbe nejasan je i ostavlja prostor raznim tumačenjima što bi moglo dovesti do problema u primjeni Zakona, kako u tumačenju u kojim se okolnostima ovo pravo može primijeniti, tako i u pogledu načina njegove realizacije. Stoga predlažemo detaljnije razraditi ovu odredbu.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena te je brisan stavak 4. Nacrta. Obzirom je navedeno već propisano Obiteljskim zakonom nije potrebno ponovno normirati ovim Nacrtom.</p>

6.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 17.	<p>Mišljenja smo kako se odredbe koje se odnose na postupanje prema maloljetniku bez pratnje trebaju jasnije definirati. Maloljetniku bez pratnje, neovisno o tome je li „izrazio namjeru“ ili ne, treba se sukladno Protokolu o postupanju prema djeci odvojenoj od roditelja- stranim državljanima kao djetetu bez odgovarajuće roditeljske skrbi žurno imenovati skrbnik koji zastupa dijete u svim postupcima pa tako i u postupku odobravanja međunarodne zaštite. Postupak imenovanja skrbnika provodi se prema odredbama Obiteljskog zakona kojim je propisan i način sudjelovanja djeteta u postupku stavljanja pod skrbništvo te odredbe ovog propisa treba uskladiti s Obiteljskim zakonom.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena budući su predmet ovog Nacrta samo djeca državljanji treće zemlje ili djeca bez državljanstva, koji izraze namjeru za podnošenjem zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj te se za djecu izvan ovog Nacrta primjenjuju odredbe drugih zakona. Smatramo da se ovom odredbom ne dovodi u pitanje postupak imenovanja posebnog skrbnika, već se samo daje jamstvo da će se djeci koji izraze namjeru imenovati posebni skrbnik po hitnom postupku. Također, smatramo da ova odredba ne isključuje primjenu Obiteljskog zakona, već daje veću pravnu sigurnost ovoj kategoriji djece.</p>
7.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 17. stavak 4. i 5	<p>U stavku 4. propisano je da maloljetnik bez pratnje osobno podnosi zahtjev u nazočnosti skrbnika, a stavkom 5. da skrbnik zahtjev u ime djeteta može podnijeti samo iznimno i to u postupku povratka i/ili prisilnog udaljenja, ako ocijeni da je djetetu potrebna međunarodna zaštita. Ovako koncipirane odredbe u suprotnosti su s ulogom skrbnika maloljetnika bez pratnje čije je prioritetna uloga da zastupa dijete u postupku, u njegovo ime poduzima pravne radnje te štiti djetetove interese i skrbi o djetetovoj dobrobiti pri tome uvažavajući stavove i mišljenja djeteta.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Prema Nacrtu, zbog specifičnosti postupka, zahtjev se podnosi usmeno na zapisnik čime započinje postupak odobrenja međunarodne zaštite. Stoga je propisano da dijete bez pratnje zahtjev podnosi osobno, ali u nazočnosti posebnog skrbnika. Također, dodatna garancija se daje onoj djeci bez pratnje koja se nalaze u postupku povratka na način da i kada dijete nije izrazilo namjeru, u njegovo ime to može napraviti njegov posebni skrbnik ako ocijeni da je djetetu potrebna međunarodna zaštita. Stoga smatramo da ovom odredbom uloga posebnog skrbnika nije ograničena, već štoviše, proširena.</p>
8.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 17. stavak 7.	<p>Upozoravamo na potrebu usklađenja termina s člancima 14.-18. i 25. Direktive 2013/32/EU te shodno tome predlažemo da se umjesto izraza „saslušanje“ koristi termin „osobni razgovor“ koji se koristi u službenom prijevodu Direktive i koji je, osobito kad su u pitanju djeca, primjereniji od termina „saslušanje“. Ujedno predlažemo da se definira kako je skrbniku u komunikaciji s djetetom potrebno omogućiti kvalitetno prevođenje na teret Ministarstva.</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. Termin „saslušanje“ uobičajen kako u azilnom postupku tako i u upravnom postupku te smatramo da budući se radi samo o izričaju ono neće imati negativne implikacije na dijete. Ovo tim više što je Nacrtom propisano da postupak povodom zahtjeva djeteta bez pratnje vodi službena osoba obučena za rad s djecom.</p> <p>Promijenjen je stavak 7. Nacrta i glasi: „Posebni skrbnik je dužan pravodobno pripremiti dijete bez pratnje za saslušanje te mu pružiti informacije o značenju i posljedicama saslušanja na jeziku za koji se opravdano</p>

				pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati. Troškove prevođenja snosi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.“.
9.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 18. stavak 3.	<p>Prema odredbi stavka 3. procjena starosne dobi maloljetnika bez pratnje provodi se medicinskim ispitivanjem koje može uključivati liječnički pregled i rendgen zuba i/ili šake. U obrazloženju zakonskog teksta navodi se kako su ove metode propisane jer za njih postoje studije o neškodljivosti za ljudski organizam. Europska mreža pravobranitelja za djecu je na svojoj godišnjoj skupštini u 2013. godini raspravljala o položaju djece bez pratnje te između ostalog istaknula ozbiljnu zabrinutost zbog upotrebe rendgenskog zračenja kao metode procjene dobi djeteta osobito u kontekstu njegove opravdanosti. Istaknuto je kako o ovoj medicinskoj metodi postoji negativni stavovi stručnjaka iz područja medicine o njezinoj prihvatljivosti i efikasnosti te postoji sumnja u njezinu pouzdanost i točnost, a ova metoda može imati negativne posljedice po zdravlje djeteta. I The Separated Children in Europe Programme (SCEP) u svom Stajalištu o procjeni dobi u kontekstu razdvojene djece u Europi iz 2012. (Position Paper on Age Assessment in the Context of Separated Children in Europe 2012.) upozorava kako ova metoda, koja nije preispitivana od 1930. godine, nema pouzdanih rezultata i ne može precizno odrediti kronološku dob pojedinca, osobito zbog činjenice da nema razvijenih standarda za stanovništvo onih zemalja iz kojih većinom dolazi ova kategorija djece. Ako standardi i postoje, mogućnosti pogreške su u rasponu su od +2/-2 godine što u kontekstu od pune zaštite djeteta do minimalnih jamstva u odnosu na odraslu osobu znači mnogo. Uz navedene argumente ne treba zaboraviti ni činjenicu da s obzirom na kulturološke razlike, ali i psihičko stanje u kojem se ova posebno ranjiva djeca mogu nalaziti, izlaganje djece ovim metodama može kod djece izazvati i opravdani strah</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Nacrtom je propisano da se u slučaju sumnje u starosnu dob djeteta bez pratnje pristupa procjeni starosne dobi kojom prilikom se prednost daje nemedicinskim metodama što uključuje sve dostupne podatke o djetetu, uključujući i njegov psihološki i socijalni razvoj te informacije o zemlji podrijetla, odnosno kulturu zemlje iz koje potječe. Tek ako one ne daju rezultate, pristupa se medicinskom ispitivanju među kojima se opet na prvom mjestu navodi liječnički pregled. Također, sve navedene medicinske metode provode se uz puno poštivanje dostojanstva osobe. Naglašavamo i to da se medicinske metode provode samo uz pisanu suglasnost djeteta i njegovog posebnog skrbnika. Uzimajući u obzir praksu ostalih država članica, mogućnost pogreške je neizbježna zbog čega Nacrt daje mogućnost kombinacije propisanih metoda, odnosno da se u slučaju kada su iscrpljene zakonske mogućnosti primjeni institut blagodati sumnje u korist djeteta. Također, sve radiološke pretrage (povezane s ionizirajućim zračenjem) podliježu vrlo strogoj zakonodavnoj regulativi, a količina zračenja mora biti u skladu s principima ALARA (As Low As Reasonably Achievable), što znači da treba primijeniti najmanju dozu zračenja.</p>

			i stres što se svakako treba izbjeći. Stoga predlažemo da se medicinsko ispitivanje provodi samo liječničkim pregledom uz puno poštivanje dostojanstva maloljetnika i uvažavanje specifičnosti kulture područja iz kojeg dijete dolazi.	
10.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 41. stavak 1. točka 5.	Upozoravamo kako se u predmetnoj točki poziva na primjenu nepostojećeg stavka. Naime navodi se kako je naknadni zahtjev dopušten sukladno čl. 48. st. 5., no članak 48. U Nacrtu prijedloga ima samo tri stavka.	Primjedba prihvaćena obzirom se radi o očitoj pogrešci. Navedeni stavak je izmijenjen te glasi: „naknadni zahtjev dopušten sukladno članku 47. stavku 5. ovoga Zakona.“.
11.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 54.	Mišljenja smo kako bi se sukladno čl. 11. Direktive 2013/33/EU, st. 2. trebalo detaljnije propisati okolnosti pod kojima se maloljetnicima ograničava sloboda kretanja na način da se propiše da se oni zadržavaju samo u krajnjem slučaju nakon što se utvrdi da se druge manje prisilne mjere ne mogu primijeniti, da takvo zadržavanje treba trajati što kraće moguće i treba činiti sve što je moguće da se zadržani maloljetnici oslobode i smjeste u objektima pogodnim za maloljetnike. Također treba propisati uvjete smještaja i mogućnost sudjelovanja u rekreacijskim aktivnostima, uključujući igru i rekreacijske aktivnosti primjerene njihovoj dobi. Sukladno čl. 9. Direktive potrebno je propisati da se maloljetnika kojem je ograničena sloboda kretanja treba pisanim putem na jeziku koji razumije obavijestiti o razlozima zadržavanja, mogućnostima osporavanja odluke o zadržavanju kao i mogućnostima traženja besplatne pravne pomoći i zastupanja.	Primjedba je prihvaćena. Stavak 8. Članka 54. Nacrta izmijenjen je i glasi: „Djetetu bez pratnje može se ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance odvojeno od odraslih osoba u što kraćem trajanju, ako se individualnom procjenom utvrdi da je takav smještaj nužan.“.
12.	Pravobraniteljica za djecu	Članak 60.	Predlažemo da se maloljetniku bez pratnje osigura pravo na besplatnu pravnu pomoć u svim fazama postupku sukladno preporuci br. 57. (d) UN Odbora za prava djeteta upućenoj Republici Hrvatskoj povodom Kombiniranog III. i IV. periodičnog izvješća Hrvatske (CRC/CHRV/CO/3-4) od 19. rujna 2014. godine.	Primjedba nije prihvaćena. Naime, dijete bez pratnje ima posebnog skrbnika koji štiti njegova prava i interese. Osim toga, dijete bez pratnje ima pravo na pravno savjetovanje i informacije, sukladno članku 59. Nacrta, a sukladno članku 52. Nacrta ima pravo na besplatnu pravnu pomoć. Ističemo da sukladno članku 52. stavku 4. Nacrta i tražitelj koji nema pravo boravka ostvaruje pravo na besplatnu pravnu

				pomoć. Stoga smatramo da ovakvim zakonskim rješenjem dijete bez pratnje uživa pravo na pravnu zaštitu i sigurnost tijekom cijelog postupka odobrenja međunarodne zaštite
13.	Institut za migracije i narodnosti, Zagreb	Članak 27., stavak 2. alinea 2.	„će mu tamo biti dozvoljen ulazak“. Smatramo da s obzirom da se radi o preseljenju unutar teritorija iste države, treba pisati „dolazak“, a ne „ulazak“ jer bi to podrazumijevalo ulazak u zemlju. Stoga je dolazak u određeni dio zemlje prikladniji pojam.	Primjedba nije prihvaćena. Navedenu odredbu odnosno mogućnost preseljenja unutar teritorija iste države potrebno je tumačiti obzirom na činjenicu da se tražitelj trenutno nalazi izvan zemlje podrijetla. Obzirom pojam „dolazak u zemlju podrijetla“ ne znači ujedno i „dopuštenje ulaska na teritorij te zemlje“, pojam „ulazak“ je prikladniji pojam u konkretnom slučaju.
14.	Institut za migracije i narodnosti, Zagreb	Članak 40., stavak 3. alinea 2.	„veliki broj državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva istodobno zatraži međunarodnu zaštitu“. Smatramo da je potrebno precizirati što se misli pod 'velikim brojem', te što bi taj 'veliki broj' razlikovalo od 'masovnog priljeva', koji osobama omogućuje traženje privremene zaštite sukladno članku 77.	Primjedba nije prihvaćena. Veliki broj državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva nije potrebno dodatno propisati, već ga treba tumačiti ovisno o tome stvara li se pritisak na azilni sustav zbog čega se ne mogu ispoštovati propisani rokovi i pravila azilnog postupka. Za razliku od toga, postojanje masovnog priljeva utvrđuje se odlukom Vijeća Europske unije.
15.	Institut za migracije i narodnosti, Zagreb	Članak 47., stavak 7.	„Naknadni zahtjev državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koja se nalazi u postupku transfera sukladno Uredbi (EU) br. 604/2013 (dalje u tekstu: stranac u transferu) razmatrat će se u odgovornoj državi članici te će se odbaciti kao nedopušten.“ Formulacija ovog stavka već upućuje da će naknadni zahtjev biti odbačen tj. prejudicira 'nedopuštenost' pokretanja samog naknadnog zahtjeva. Zato ne vidimo opravdanost ove garancije, ukoliko je ona već unaprijed osuđena na neuspjeh.	Primjedba nije prihvaćena. Cilj Uredbe (EU) 604/2013 je utvrditi odgovornost države članice za razmatranje zahtjeva. Navedenom odredbom propisuje se tko je odgovoran za razmatranje naknadnog zahtjeva u slučaju dublinskog postupka te se time ne prejudicira odbacivanje naknadnog zahtjeva. Utvrđena odgovornost države članice obuhvaća svaki naknadni zahtjev koji podnese stranac u transferu. Stoga predmetna odredba Nacrta osigurava predaja stranca u transferu te provedbu navedene Uredbe.
16.	Institut za migracije i narodnost, Zagreb	Članak 54., stavak 4, alinea 6.	(Sloboda kretanja tražitelja) propisuje ograničenje slobode kretanja tražitelja putem smještaja u Prihvatni centar za strance. Međutim, prijedlog Zakona ne razrađuje preciznije daljnje postupovne odredbe prema strancima koji zatraže zaštitu unutar Prihvatnog centra za strance Ježevo. Jer zakonski Članak 33., stavak (2) tvrdi samo da „Ako se državljanin treće zemlje ili osoba bez	Primjedba je prihvaćena. Izmijenjena je odredba članka 33. stavka 2. i glasi: „Ako se državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva već nalazi na području Republike Hrvatske, namjeru izražava u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji i prihvatnom centru za strance.“.

			državljanstva, već nalazi na području Republike Hrvatske, namjeru izražava u policijskoj upravi ili Prihvatilištu.“ Dakle, i dalje je nejasno kada i u kojem trenutku se tražitelj zadržava unutar Prihvatnog centra (i sukladno jasno definiranoj ili pak diskrecijskoj odluci MUP-a), a kada biva prebačen u Prihvatilište za tražitelje azila radi pokretanja postupka.	
17.	Institut za migracije i narodnost, Zagreb	Članak 57., stavak 2	(Zdravstvena zaštita) bi trebao eksplicitno navesti i odgovarajuću psihosocijalnu i psihijatrijsku pomoć i skrb za posebno ranjive skupine tražitelja azila. Tako bi on mogao glasiti: „Tražitelju kojem su potrebna posebna prihvatna i/ili postupovna jamstva, osobito posebno ranjivim skupinama poput žrtava mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita, te psihosocijalnu i psihijatrijsku pomoć i skrb, vezano uz specifično stanje odnosno posljedice prouzročene navedenim djelima.“ Na isti je način to potrebno garantirati i za priznate izbjeglice kroz članak 69. (Zdravstvena zaštita) i kroz članak 72. (Pravo na socijalnu skrb) daljnjom razradom navedenih članaka u ovom smislu.	Primjedba nije prihvaćena. Postojećom odredbom kojom se navodi da će se tražitelju pružiti odgovarajuća zdravstvena zaštita vezano uz specifično stanje odnosno posljedice prouzročene navedenim djelima, već je obuhvaćena mogućnost pružanja psihosocijalne i psihijatrijske pomoći i skrbi pa je stoga nije potrebno posebno normirati. Osim toga člankom 15. Nacrta jamči se odgovarajuća postupovna i prihvatna potpora tražiteljima obzirom na njihove osobne okolnosti, između ostalog, dob, spol, spolno opredjeljenje, rodni identitet, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja. Postupovna i prihvatna potpora može obuhvaćati i pružanje psihosocijalne i psihijatrijske pomoći i skrbi, ako se individualnom procjenom utvrdi da je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz ovog Nacrta. Vezano uz članak 69. Nacrta propisano je da azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj. Vezano uz članak 73. Nacrta azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na socijalnu skrb sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana. Uvjeti i načini ostvarivanja navedenih prava detaljnije su regulirani drugim propisima kojima se uređuju navedena prava.

18.	Institut za migracije i narodnost, Zagreb	Članak 65., stavak 3,	„Odluka iz stavka 1. ovoga članka ukinut će se u dijelu koji se odnosi na odobrenje prava na boravak u Republici Hrvatskoj, ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iseli iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od šest mjeseci, a da o tome prethodno nije obavijestio Ministarstvo.“ Nejasno je što bi ukidanje dozvole boravka za samog azilanta ili osobu pod supsidijarnom zaštitom značilo za daljnje trajanje statusa azila tj. uživanje tog i svih ostalih prava koja se izvode iz postojanja tog statusa.	Primjedba nije prihvaćena. Ukidanjem dozvole boravka ne ukida se status azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom. Naime, on i dalje zadržava status međutim, ostvaruje sva ostala prava koja proizlaze iz tog statusa osim onih koja proizlaze iz prava na boravak.
19.	Institut za migracije i narodnost, Zagreb	Članak 68., stavak 2	„Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.“. Smatramo da je dosadašnja praksa pokazala da se ovo pravo teško ostvarivalo te držimo nužnim detaljnije definiranje ovog članka u smislu preciznije razrade što to pravo znači u praksi i koja su tijela zadužena za njegovo provođenje. Konačno, smatramo da ostvarenje ovog prava ne mora biti pod jednakim uvjetima kao i za hrvatske državljane, nego pod određenim olakšanim uvjetima za izbjeglice, sukladno principu afirmativne akcije tj. pozitivne diskriminacije.	Primjedba nije prihvaćena. U hrvatskom pravnom sustavu već postoje propisi kojima se regulira pravo na obrazovanje hrvatskih državljana vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva. Obzirom azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje navedeno pravo pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin, nije potrebno dodatno normirati. Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, te kao takav ima pravo na obrazovanje pod olakšanim uvjetima u odnosu na ostale državljane trećih zemalja.
20.	Institut za migracije i narodnost, Zagreb	(Članak 75.)	Pozdravljamo detaljnije razrađivanje stavki oko procesa Uključivanja u društvo (Članak 75.). Smatramo kako bi bilo uputno dodati i stavku po kojoj Ministarstvo može sklapati „Sporazume o suradnji“ s organizacijama civilnog društva i drugim zainteresiranim tijelima koja brinu i skrbe o pravima tražitelja azila, izbjeglica i migranata, u svrhu ostvarenja integracijskih programa, unutar prostorija Prihvatišta, u Prihvatnom centru za strance, i izvan oba ta prostora.	Prijedlog nije prihvaćen. Članak 75. Nacrta (sadašnji članak 76) odnosi se isključivo na integraciju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom. Za integraciju nije nadležno isključivo Ministarstvo unutarnjih poslova, već sva ministarstva koja u okviru svoje nadležnosti sudjeluju u uključivanju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u RH.

21.	Institut za migracije i narodnost, Zagreb	Članak 77., stavak 2	(Odobrenje privremene zaštite) bi uz navođenje osoba koje bi mogle ostvariti privremenu zaštitu mogao i trebao uključivati i, primjerice, „one osobe koje su napustile područje koje je nastradalo zbog prirodne katastrofe, u smislu da se u tom području više ne mogu ostvariti njihova temeljna ljudska prava“. Naime, unutar EU danas tek Švedska i Finska u svojim zakonima imaju eksplicitno navedeno da, uz oružani sukob i „druge situacije nasilja“, kao i situacije „prirodnih katastrofa“, mogu biti temelj za dobivanje statusa privremene zaštite. Ovo je jedna od situacija koja će u budućnosti biti sve aktualnija, te je potrebno proaktivno anticipirati i mogućnost dodjele zaštite osobama koje 'bježe' od posljedica prirodnih katastrofa.	Primjedba nije prihvaćena. Odredba je usklađena s Direktivom 2001/55/EZ.
22.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 36.	Članak 36. stavak 1. Nejasna odredba. Koji je smisao odredbe da se dostava obavlja na jeziku tražitelja ako je sama odluka na hrvatskom jeziku? Znači li to da će se odluka tražitelju prilikom uručjenja prevesti na jezik koji razumije, odnosno da će mu se uručiti u prisutnosti prevoditelja? Odredbu je potrebno razjasniti.	Primjedba nije prihvaćena. Navedenu odredbu potrebno je tumačiti u smislu članka 14. Nacrta kojim je propisano da ako tražitelj ne razumije hrvatski jezik, osigurat će mu se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
23.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 40.	Članak 40. stavak 1. i 2. - Rokovi za odlučivanje općenito su predugi. Stavak 3. - Preširoko postavljene odredbe o produženju rokova. Potrebno skratiti ovaj rok (predložimo na 3 mjeseca) i podrobnije objasniti što znači „složeno pitanje“, odnosno odrediti kriterije prema kojima će se to procjenjivati. Stavak 4. - Potpuno nejasna odredba. Što znači formulacija „u svrhu osiguravanja cjelovitog razmatranja zahtjeva“? Po prirodi stvari, zahtjev se od podnošenja treba cjelovito razmatrati. Stavak 5. - Nejasno zašto je tražitelj sam dužan zatražiti tu informaciju i tko ga je dužan upoznati s pravom na podnošenje zahtjeva. Predložimo da se ta informacija dostavlja po službenoj dužnosti.	Primjedba nije prihvaćena obzirom propisani rokovi predstavljaju gornju granicu za donošenje odluke sukladno članku 31. Direktive 2013/32/EU.

			<p>Stavak 7.</p> <p>- Krajnji rok predugačak. Predlažemo da on ni u kojem slučaju ne bude duži od 12 mjeseci.</p>	
24.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 51.	<p>Članak 51. stavak 4.</p> <p>- Već isključenjem mogućnosti žalbe na rješenje Ministarstva tražiteljima je ograničeno ustavno pravo na učinkoviti pravni lijek, stoga predlažemo da radi učinkovite zaštite njihovih prava, žalba na presudu ima suspenzivni učinak.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Nacrtom nije isključena mogućnost žalbe na presudu upravnog suda, već iz Nacrta samo proizlazi da tražitelji nemaju pravo na pravnu pomoć na teret Državnog proračuna Republike Hrvatske u slučaju žalbe na presudu upravnog suda te da žalba nema suspenzivni učinak.</p>
25.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 53.	<p>Članak 53. stavak 1.</p> <p>- Mišljenja smo da je određivanjem trajanja prava na boravak samo do dostave nepravomoćne presude tražitelju opet ograničeno ustavno pravo na učinkoviti pravni lijek jer gubitak prava na boravak (time i na besplatnu pravnu pomoć) praktički znači nemogućnost ulaganja žalbe. Slijedom toga, predlažemo da pravo na boravak traje do pravomoćnosti presude.</p>	<p>Prijedlog je djelomično prihvaćen. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do izvršnosti odluke o zahtjevu.“. Osim toga, izmijenjena je i odredba članka 52. stavak 4. Nacrta na način da glasi: „Tražitelj koji nema pravo boravka sukladno članku 53. ovoga Zakona, ne ostvaruje prava iz ovoga članka, osim prava na besplatnu pravnu pomoć.“ Iz navedenog proizlazi da besplatna pravna pomoć ne ovisi o pravu na boravak. U članku 53. dodan je novi stavak 2. koji glasi: „Ako je tražitelj podnio tužbu koja sadrži zahtjev za odgodnim učinkom sukladno članku 51. stavku 3. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do dostave presude o odgodnom učinku.“.</p>
26.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 55.	<p>Članak 55. stavak 1., 4. i 5.</p> <p>- Materijalni uvjeti, kako su navedeni u st. 1. ovog članka predstavljaju najnužnije potrepštine koje se ni u kojem slučaju ne smiju uskraćivati. Iz odredbe stavka 5. proizlazi da bi se u slučajevima iz st. 4. tražiteljima mogla ograničiti hrana ili odjeća, što je potpuno neprihvatljivo. Predlažemo da se sankcioniranje u slučajevima iz st. 4. izvrši ograničavanjem korištenja ili oduzimanjem predmeta koje tražitelj posjeduje, a koji prelaze minimalne uvjete iz st. 1. (mobitel, kompjuter, radio prijemnik...).</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba je u skladu s člankom 20. Direktive 2013/33/EU. Izričito je propisano da se prilikom uskrate ili ograničenja materijalnih prava mora voditi računa o očuvanju dostojanstvenog životnog standarda. Navedeni članak izmijenjen na način da je dodan novi stavak 7. koji glasi: „Ako prestanu okolnosti iz stavka 5. točke 1. i 2. ovoga članka, Prihvatilište donosi odluku kojom u cijelosti ili djelomično ukida odluku iz stavka 6. ovoga članka.“.</p>

27.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 57.	<p>Članak 57. stavak 1.</p> <p>- Načelno, naše je stajalište da bi zdravstvena zaštita tražitelja azila trebala biti šire postavljena (obuhvaćati, primjerice, stomatologa).</p> <p>U svakom slučaju, predlažemo da se proširi opseg zdravstvene zaštite za ranjive skupine, odnosno da se u st. 1. doda: "a za ranjive skupine odgovarajuću medicinsku i drugu pomoć" (kako je određeno čl. 86. za osobe pod privremenom zaštitom).</p> <p>Stavak 3 .</p> <p>- Smatramo da bi bilo potrebno odrediti rok u kojem je ministarstvo dužno sklopiti navedeni ugovor (primjerice 30 dana od stupanja na snagu ovog zakona) kako bi se izbjegla situacija da tražitelji ne dobivaju zajamčenu zdravstvenu zaštitu zbog nepostojanja ugovora sa zdravstvenim radnicima.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Pojam „tražitelj kojemu su potrebna posebna prihvatna ili postupovna jamstva“ može obuhvatiti i pripadnika ranjive skupine, ali se odnosi i na tražitelje koji ne spadaju u ranjive skupine iako imaju određene posebne prihvatne i postupovne potrebe. Stoga, ukoliko je pripadniku ranjive skupine potreba dodatna zdravstvena skrb, ima pravo na odgovarajuću zdravstvenu zaštitu vezano uz specifično stanje sukladno članku 57. stavku 2. Nacrta.</p>
28.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 58.	<p>Članak 58. stavak 4.</p> <p>- Predlažemo odrediti rok u kojem će se maloljetniku omogućiti pohađanje pripremne i dopunske nastave.</p>	<p>Prijedlog nije prihvaćen. Odredba članka 58. Nacrta jasno propisuje da će se djetetu tražitelju u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva omogućiti ostvarivanje prava na osnovno i srednje obrazovanje. Ako dijete tražitelj ne zna ili nedovoljno poznaje hrvatski jezik, preduvjet za ostvarivanje navedenog prava je pohađanje pripremne i dopunske nastave.</p>
29.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 60.	<p>Članak 60. stavak 3.</p> <p>- Smatramo da navedenu odredbu treba brisati. Ovakvom odredbom ostavlja se mogućnost sudu da u svakom slučaju u kojem tražitelj ne uspije s tužbom uskrati naknadu troškova punomoćniku – pružatelju besplatne pravne pomoći. Time se same pružatelje demotivira da se uopće bave pružanjem besplatne pravne pomoći, a to u konačnici onemogućuje tražitelje da ostvare zajamčena prava.</p> <p>Ukoliko se ovakvom odredbom pokušava spriječiti zlouporaba instituta besplatne pravne pomoći, to je već učinjeno u st.1. t.2. istog članka, kojim je propisan uvjet da "podnesena tužba nije očito neosnovana".</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: "Upravni sud odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka."</p>

30.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 67.	Članak 67. stavak 1. - Zbog dugotrajnosti postupka priznavanja prava na smještaj pri Centru za socijalnu skrb, koji u praksi traje i do nekoliko mjeseci, mišljenja smo da ovakvom odredbom azilant/stranac pod sup. zaštitom nije u mogućnosti iskoristiti pravo u trajanju od pune dvije godine. Slijedom toga, predlažemo da pravo na smještaj traje od izvršnosti rješenja Centra.	Primjedba nije prihvaćena. Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima osigurano pravo na smještaj od trenutka stjecanja statusa, odnosno uručenje odluke kojom se odobrava međunarodna zaštita. Centar za socijalnu skrb organizira smještaj čime se u praksi ostvaruje zajamčeno pravo. U razdoblju organizacije smještaja, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima osiguran smještaj u Prihvatilišta na teret Državnog proračuna Republike Hrvatske.
31.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 75.	Članak 75. stavak 3. - Nejasno što obuhvaća plan integracije. Potrebno detaljnije odrediti koje sve aktivnosti uključuje, u kojem roku se donosi itd.	Primjedba nije prihvaćena. Plan integracije iz točke 1. stavak 3. Članka 76. Nacrta ne odnosi se na strateški dokument o integraciji stranaca na nacionalnom nivou, već se navedenom odredbom propisuje izrada individualnog plana integracije zasebno za svakog azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom obzirom na njegove individualne potrebe, znanja, sposobnosti i vještine.
32.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 86.	Članak 86. stavak 1. - Mišljenja smo da je iz zdravstvene zaštite stranaca pod priv. zaštitom neopravdano izuzeto "neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja"(kao kod tražitelja azila, čl. 57.) i isto je potrebno dodati u ovu odredbu.	Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba je usklađena s Direktivom 2011/55/EZ.
33.	Isusovačka Služba Za Izbjeglice / Jesuit Refugee Service	Članak 92.	Članak 92. stavak 6. - Budući da se radi o podzakonskim aktima bez kojih je provedba ovog zakona nemoguća, smatramo da je rok od 180 dana predugačak sa stajališta korisnika, koji u tome razdoblju neće moći ostvarivati zajamčenu zaštitu. Predlažemo da taj rok bude maksimalno 60 dana.	Prijedlog nije prihvaćen. Nacrtom se u velikom opsegu mijenjaju postojeća zakonodavna rješenja. Stoga je potrebno ostaviti dovoljno vremena kako bi sva tijela u navedenom roku donijela podzakonske akte kojima će u okvirima svoje nadležnosti omogućiti provedbu Zakona.
34.	Hrvatski pravni centar (HPC)	Čl. 5.	- predlažemo sistematizirati na način da postane čl. 2.	Prijedlog nije prihvaćen. Navedenom odredbom jasno je propisano da se odnosi na cijeli Zakon pa drugačije sistematiziranje navedenog članka nije od utjecaja za njegovu provedbu.

35.	Hrvatski pravni centar (HPC)	Čl. 6. st. 1. al.1. i 2.	- riječ „gdje“ treba glasiti „u kojoj“.	Primjedba je prihvaćena iz nomotehničkih razloga. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Zabranjeno je prisilno udaljiti ili na bilo koji način vratiti državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva u zemlju: - u kojoj bi njen život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja, ili - u kojoj bi mogla biti podvrgnuta mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, ili - koja bi ju mogla izručiti drugoj zemlji, čime bi se narušilo načelo iz podstavka 1. i 2. ovoga stavka.“.
36.	Hrvatski pravni centar (HPC)	Čl. 10. st. 2.	- iza riječi „obzir“ brisati zarez i riječi „između ostalog“. U al. 3. iza zarez a brisati veznik „i“. U al. 4. umjesto točke staviti zarez i dodati riječi „i slično“.	Primjedba je prihvaćena iz nomotehničkih razloga. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Najbolji interes djeteta procjenjuje se uzimajući u obzir: - dobrobit i društveni razvoj djeteta te njegovo podrijetlo, - zaštitu i sigurnost djeteta, osobito ako postoji mogućnost da je žrtva trgovanja ljudima, - mišljenje djeteta ovisno o njegovoj dobi i zrelosti, - mogućnost spajanja s obitelji, i slično.“.
37.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 10. odredbu st. 3.	- nužno je preispitati u dijelu gdje se među načelima utvrđuju određene obveze skrbnika, a podredno se postavlja pitanje je li primjereno i u praksi provedivo za sve navedeno obvezati samo skrbnika.	Prijedlog nije prihvaćen. Prema Obiteljskom zakonu uloga skrbnika je zaštita prava i interesa djeteta pa propisana „obveza“ skrbnika ne izlazi izvan njihove nadležnosti. Osim toga, budući se dijete bez pratnje nalazi pod skrbništvom državna tijela ne mogu samostalno poduzeti radnje u cilju spajanja djeteta s obitelji bez suglasnosti posebnog skrbnika.

38.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 13. st. 2.	- izrijekom su propisani uvjeti koje prevoditelj treba ispuniti pa je potrebno propisati na koji način, u kojem postupku i tko će utvrđivati ispunjavanje tih uvjeta. Valja preispitati treba li brisati t. 3. i 4. ili na drugi način formulirati odredbe iz t. 3. i 4. st. 2., posebno u odnosu na to kako će se ti uvjeti utvrđivati prilikom svakog pojedinačnog angažiranja prevoditelja. Također, ako uvjeti nisu ispunjeni ostaje nejasno koje su posljedice za prevoditelje te za stranku ako je postupak proveden.	Primjedba je prihvaćena. Navedenom odredbom jasnije je propisan način angažiranja prevoditelja. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Ministarstvo će sklopiti ugovor s prevoditeljem ako je: 1. ocjenjeno da dobro poznaje hrvatski jezik u pismu i govoru, 2. ocjenjeno da dobro poznaje jezik za koji se angažira, 3. utvrđeno da ne postoji okolnost koja predstavlja zapreku za prijem u državnu službu sukladno propisima koji reguliraju prijem u državnu službu, 4. utvrđeno da ne postoji sigurnosna zapreka nakon provedene temeljne sigurnosne provjere sukladno propisima koji reguliraju sigurnosne provjere.“
39.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 14. st. 8.	Vezano za čl. 14. st. 8. bilo bi logično da odredba glasi „Ako tražitelj ne raspolaže ovjerenim prijevodom ili ne raspolaže dostatnim novčanim sredstvima, prijevod strane isprave osigurat će Ministarstvo. Ministarstvo na temelju dostupnih informacija utvrđuje je li prevođenje isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu.“	Primjedba je djelomično prihvaćena. Izmijenjena je odredba članka 14. stavka 7. Nacrta i glasi: „Tražitelj je dužan dostaviti prijevod strane isprave na koju se poziva za dokaz svojih navoda, a koju je preveo prevoditelj iz članak 13. stavka 1. ovoga Zakona. Ako tražitelj ne želi koristiti usluge prevoditelja iz članak 13. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je dostaviti ovjereni prijevod.“
40.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 15. st. 1.	treba dodati i osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju.	Primjedba djelomično prihvaćena. Navedena odredba izmijenjena je i glasi: „Posebnim postupovnim i prihvatnim jamstvima pruža se odgovarajuća potpora tražiteljima obzirom na njihove osobne okolnosti, između ostalog, dob, spol, spolno opredjeljenje, rodni identitet, invalidnost, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, radi ostvarivanja prava i obveza iz ovoga Zakona.“ Vezano za djecu s teškoćama u razvoju, ističemo kako navedena odredba propisuje da se odgovarajuća potpora pruža obzirom na osobne okolnosti tražitelja, između ostalog invalidnost, teške bolesti, mentalno zdravlje što obuhvaća djecu s teškoćama u razvoju pa ovu kategoriju nije potrebno dodatno propisati. Osim toga, navedena odredba je u skladu s Direktivom 2013/33/EU i Direktivom 2013/32/EU.

41.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 15. st. 2.	predlažemo riječi “ Identifikaciju osobnih okolnosti tražitelja iz stavka 1. ovog članka kontinuirano provode“ zamijeniti riječima „Prepoznavanje elemenata koje ukazuju na postojanje osobnih okolnosti tražitelja iz stavka 1. ovoga članka kontinuirano prate“	Prijedlog djelomično prihvaćen. Navedena odredba je izmijenjena i glasi:“Postupak prepoznavanja osobnih okolnosti tražitelja iz stavka 1. ovoga članka kontinuirano provode za to osposobljeni policijski službenici, djelatnici Ministarstva i drugih nadležnih tijela od izražene namjere do donošenja odluke o zahtjevu.“.
42.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl.17. st.7.	navodi se da je skrbnik dužan pravodobno pripremiti maloljetnika bez pratnje za saslušanje te mu pružiti informacije o značenju i posljedicama saslušanja. Postavlja se pitanje kako će skrbnik ispuniti spomenutu odredbu. Predlažemo dodati odredbu u kojoj će se osigurati skrbniku prevoditelj na teret državnog proračuna, kako bi mogao komunicirati s maloljetnikom bez pratnje te ga pripremiti za saslušanje.	Primjedba je prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi:„Posebni skrbnik dužan je pravodobno pripremiti dijete bez pratnje za saslušanje te mu pružiti informacije o značenju i posljedicama saslušanja na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati. Troškove prevođenja snosi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.“.
43.	Hrvatski pravni centar (HPC)	Čl. 18. st. 2.	navodi da će se starosna dob maloljetnika bez pratnje utvrditi na temelju stručnih mišljenja osoba uključenih u rad s maloljetnikom, osobito mišljenja skrbnika maloljetnika. Predlažemo izbaciti riječi „osobito mišljenja skrbnika“. Spomenuta odredba nameće preveliku odgovornost takvim osobama da procjenjuju starosnu dob maloljetnika bez pratnje.	Primjedba je prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi:„Procjena starosne dobi provodi se na temelju dostupnih podataka o djetetu, uključujući stručna mišljenja osoba uključenih u rad s djecom. Ako su dostupni podaci nedovoljni, provest će se medicinsko ispitivanje uz prethodnu pisanu suglasnost djeteta i posebnog skrbnika.“.
44.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 18. st. 3.	ostaje nejasno tko će i na koji način odlučivati o tome koja vrsta medicinskog vještačenja će biti provedena.	Primjedba nije prihvaćena. Iz sadržaja odredbe razvidno je da se medicinsko vještačenje provodi liječničkim pregledom te je na stručnoj osobi koja provodi vještačenje da odluči o metodi vještačenja.
45.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 19. st. 6.	predlažemo brisanje riječi „ishod postupka“. Navedeni stavak propisuje da će se određeni podaci iznimno dostavljati zemlji podrijetla, pa tako i podatak o ishodu postupka, što smatramo nedopuštenim, jer podaci u postupku azila predstavljaju službeno neobjavljive podatke koji se ne smiju dostavljati zemlji podrijetla tražitelja azila, a pogotovo ne informacije o ishodu postupka.	Primjedba prihvaćena obzirom da ishod postupka ukazuje na postojanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Iznimno od stavka 5. ovoga članka, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, spolu, državljanstvu, članovima obitelji, ispravama koje je izdala zemlja podrijetla, zadnjoj adresi u zemlji podrijetla, te otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti: 1. zemlji podrijetla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji je zahtjev odbijen izvršnom odlukom pod uvjetom da ga ta zemlja pristane prihvatiti, ili

				2. tijelima treće zemlje radi provedbe Konvencije iz 1951.“.
46.	Hrvatski pravni centar (HPC)	Čl. 27.	trebalo bi razraditi prema smjernicama UNHCR-a i čl. 8. Direktive 2011/95/EU.	Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba treba se tumačiti u sklopu procjene činjenica i okolnosti iz članka 28. Nacrta.
47.	Hrvatski pravni centar (HPC)	Čl. 45. st. 3.	potrebno je brisati riječi „na vlastiti zahtjev“ kako pravo tražitelja da osporava primjenu instituta sigurne treće zemlje ne bi ovisilo o nekim subjektivnim okolnostima.	Primjedba je prihvaćena, obzirom se radi o očitoj pogrešci. Navedena odredba je izmijenjena i glasi:“Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni instituta sigurne treće zemlje, kako bi mu se omogućilo osporavanje u odnosu na stavak 1. i 2. ovoga članka obzirom na specifičnosti njegovih osobnih okolnosti.“.
48.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 47.	nejasno je što je predlagatelj želio reći navodeći rok od dvije godine: znači li to da je naknadni zahtjev onaj zahtjev koji se može podnijeti u roku od dvije godine od pravomoćnosti odluke, a nakon toga roka se više neće tretirati kao naknadni zahtjev ili se zahtjev uopće više neće moći podnijeti.	Primjedba je prihvaćena te je brisan rok od dvije godine. Navedena odredba je izmijenjena i glasi:“ Naknadni zahtjev podnosi državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva nakon izvršne odluke kojom je prijašnji: 1. zahtjev odbijen sukladno članku 38. ovoga Zakona, ili 2. postupak obustavljen sukladno članku 39. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona.
49.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 51. st. 1.	U čl. 51. st. 1. treba brisati t. 1. st. 1., a u st. 3. riječi „osim u slučaju iz članka 41. st.1. t. 6. ovoga Zakona“. U čl. 51. st. 1. t. 1. vezano uz čl. 41. st. 5. ističemo pravnu nelogičnost normativnog sadržaja navedenih odredaba što obrazložimo kako slijedi: Protiv odluke donosene u ubrzanom postupku dopuštena je tužba upravnom sudu koja ne odgađa izvršenje, čime mogućnost sudske zaštite gubi svoju svrhu. Radi se o strancima koji se nalaze u posebnom pravnom položaju u RH i za koje od dana podnošenja tužbe ne bi postojao pravni osnov za boravak u RH. Prema našem mišljenju bilo bi logično propisati odgovorni učinak tužbe.	Prijedlog nije prihvaćen. Činjenica da tužba nema automatski suspenzivan učinak, ne znači da mogućnost sudske zaštite gubi svoju svrhu. Navedenim člankom propisana je mogućnost da tužba može sadržavati zahtjev za odgovornim učinkom te su propisani kratki rokovi upravnom sudu za donošenje odluke o takvom zahtjevu radi hitnosti postupanja, upravo imajući u vidu specifičan položaj tražitelja. Osim toga, člankom 53. stavkom 2. propisano je da ako je tražitelj podnio tužbu koja sadrži zahtjev za odgovornim učinkom ima pravo na boravak do dostave presude o odgovornom učinku. Navedena odredba je u skladu s člankom 46. stavkom 6. Direktive 2013/32/EU.

50.	Hrvatski pravni centar (HPC)	Čl. 54. st. 2. t. 1.	čini nam se nelogično izrečen, budući da drugi dio norme nije logički povezan s prvim dijelom norme.	Primjedba je prihvaćena te je navedena točka nomotehnički uređena i glasi: „1.utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima temelji zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, osobito ako se ocijeni da postoji rizik od bijega.“ Dodan je novi stavak 4. koji glasi:„Rizik od bijega procjenjuje se temeljem svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja osobito obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Republike Hrvatske, odbijanja podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, prikrivanja ili pružanja lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu, kršenja odredbi Kućnog reda Prihvatilišta, rezultate Eurodac sustava te protivljenje transferu.“.
51.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 54. st. 4. t. 4.	Odredba t. 4. st. 4. čl. 54. je nejasna. Upitno je radi li se o dolasku u Prihvatilište ili o javljanju u Prihvatilište u određenim vremenskim razmacima.	Primjedba je prihvaćena, odredba je izmijenjena i glasi:„osobnim pristupanjem u Prihvatilište u određeno vrijeme.“.
52.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 54.	Nadalje, čl. 54. potrebno je sadržajno razmotriti te u njega ugraditi jamstva propisana čl. 9., 10. i 11. Direktive 2013/33/EU.	Primjedba nije prihvaćena. Jamstva iz navedenih odredbi Direktive su već ugrađena u Nacrt ili su ranije popisana drugim propisima. Samim člankom 54. Nacrta je propisano pravo na pravni lijek i besplatnu pravnu pomoć na odluke o ograničenju kretanja. Mjera smještaja u prihvatni centar za strance određuje se kao krajnja mjera ograničenja slobode kretanja, a prilikom ograničenja kretanja ranjivim skupinama uzimaju se u obzir i njihove osobne okolnosti i potrebe osobito vodeći računa o zdravstvenom stanju. Nadalje, člankom 59. stavkom 1. Nacrta, propisano je da će se državljaninu treće zemlje ili osobe bez državljanstva, koja je zadržana u prihvatnom centru pružiti sve potrebne informacije o postupku odobrenja međunarodne zaštite, kao i o mogućnosti obraćanja predstavnicima UNHCR-a i drugim nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica. Vezano za donošenje odluke, primjenjuje se Zakon o općem upravnom postupku pa rješenje između ostalog mora sadržavati obrazloženje. Obrazloženje sadržava kratko

				izlaganje zahtjeva stranke, utvrđeno činjenično stanje, razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni pojedinih dokaza, razloge zbog kojih nije usvojen koji od zahtjeva stranaka, razloge donošenja zaključaka u tijeku postupka te propisi na temelju kojih je riješena upravna stvar. Obzirom se sukladno navedenim odredbama moraju transparentno navesti razloga i okolnosti donošenja odluke, zajamčena je efikasna sudska kontrola oduke prvostupanjskog tijela. Također, Pravilima boravka u prihvatnom centru za strance utvrđen je način smještaja, boravka, kretanje stranaca i raspored dnevnih aktivnosti, kao i njihova prava i obveze za vrijeme boravka u centru kao i mogućnost posjeta.
53.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 59. st. 1.	U čl. 59. st. 1. potrebno je riječi „koji bi želio izraziti namjeru“ zamijeniti sa riječima „koji je izrazio namjeru“.	Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba je u potpunosti usklađena s člankom 8. stavkom 1. Direktive 2013/32/EU. Intencija ove odredbe je pružiti informacije i onim državljanima treće zemlje ili osobama bez državljanstva koji nisu izrazili namjeru, ali bi to željeli. Na taj način se osigurava pristup postupku azila svim osobama kojima je to potrebno.
54.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 59. st. 3. i 4.	Odredbe st. 3. i 4. čl. 59. nisu razumljive jer st. 3. koristi pojmove „pružanje pravne i postupovne informacije“, a st. 4. sadrži pojam „provođenje pravnog savjetovanja“. Nadalje u st. 2. čl. 42. koristi se pojam „pružanja savjetodavne pomoći tražiteljima“. Ovisno o tome što se namjerava pravno urediti, ove pojmove treba uskladiti. Također bi trebalo propisati da će se pravno savjetovanje obavljati na teret državnog proračuna u skladu s čl. 19. i čl. 21. Direktive 2013/32/EU.	Primjedba je prihvaćena na način da je stavak 4. navedenog članka izmijenjen te glasi: „pravno savjetovanje iz stavka 3. ovog članka“. Ovom izmjenom vidljivo je da pravno savjetovanje obuhvaća pravne i postupovne informacije koje se pružaju tražitelju obzirom na konkretne okolnosti njegovog zahtjeva.
55.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 60. st. 1.	U čl. 60. st. 1. predlažemo brisanje t. 2. jer o uspjehu u postupku mjerodavna su stajališta suda i zakonodavac ne može propisivati pojmove kao što je očito neosnovana tužba. Je li određeni tužbeni zahtjev osnovan može ocijeniti samo sud. Podredno ako se ne prihvati brisanje t. 2. st. 1. nužno je brisati st. 3. čl. 60. Ova odredba bila bi mjesto gdje bi se mogli razjasniti problemi iz dosadašnje prakse o (ne) plaćanju troškova pravne pomoći pružateljima u slučaju kada tražitelj tijekom upravno-sudskog postupka napusti RH, a nakon što je određena pravna pomoć već pružena.	Primjedba je prihvaćena. Odredba članka 60. stavka 1. je izmijenjena i glasi:“ Pravo na besplatnu pravnu pomoć u provedbi ovoga Zakona ima tražitelj i stranac u transferu, te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.“ Odredba članka 60. Stavka 3. izmijenjena je i glasi:“Upravni sud odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka.“

56.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 64. st. 2. t. 7.	U čl. 64. st. 2. t. 7. potrebno je utvrditi sadržaj toga prava.	Primjedba je prihvaćena. Dodan je novi članak koji glasi: „Besplatna pravna pomoć Članak 72. Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom pod istim uvjetima kao i tražitelj sukladno članku 60. ovoga Zakona u slučaju odluke iz članka 38. stavka 1. točke 2., članka 49. stavka 4. i članka 50. stavka 3. ovoga Zakona.“.
57.	Hrvatski pravni centar (HPC)	čl. 95.	<p>U čl. 95. treba brisati riječi „ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona“. Brisanje ovih riječi uvažava odredbu propisanu čl. 94., prema kojoj će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti prema odredbama Zakona o azilu (NN 79/07, 88/10, 143/13). Provedbeni propisi doneseni na temelju navedenog Zakona o azilu, nedvojbeno su u nekim svojim odredbama u suprotnosti s odredbama ovog Zakona. Drukčije uređivanje određenih pravnih odnosa, svrha je donošenja novog Zakona. Načelo vladavine prava i njegova osnovna sastavnica - pravna sigurnost, nalaže dovršenje postupka sukladno propisima koji su bili na snazi u trenutku nastajanja određenih pravnih odnosa. Je li određeni propis u suprotnosti s propisom višeg ranga, nadležan je ocijeniti samo Ustavni sud RH. U vezi s osporenim dijelom ove odredbe čl. 95. primjećujemo da ocjenu o tome da li je odredba provedbenog propisa suprotna ovom Zakonu, stavljena je u nadležnost tijela državne vlasti.</p> <p>Iako je to uobičajena praksa hrvatskog zakonodavstva da koristi izričaj koji u ovom slučaju osporavamo, ne bi trebao biti razlog da se isti zadržava u pravnom poretku. Bilo bi pravno utemeljeno da se ovim Zakonom izrijekom stave izvan snage pojedine odredbe provedbenog propisa za koje se ocjenjuju da su u suprotnosti s ovim Zakonom. Druga mogućnost je da se prijelazne i završne odredbe novoga Zakona urede na način da se do dana stupanja na snagu novog Zakona donesu i svi provedbeni propisi i njihovo stupanje odredi danom stupanja na snagu novoga Zakona.</p>	Primjedba je prihvaćena. Navedeni članak je izmijenjen i glasi: „Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakon dovršit će se prema odredbama Zakona o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07., 88/10. i 143/13.).“.

58.	Centar za mirovne studije	Članak 3. stavak 4.	Ovakvo definirana odredba je u suprotnosti s načelom sur place koje je definirano u članku 24. Nacrta Prijedloga ZMPZ, a definirano je i Konvencijom o statusu izbjeglica i Direktivom 2011/95/EU. Time se praktički onemogućava da osobe koje trpe osnovani strah od proganjanja ili stvarni rizik od ozbiljne nepravde na osnovi događaja koji su se dogodili nakon što je tražitelj napustio zemlju podrijetla dobiju zaštitu ukoliko su podnijeli zahtjev za reguliranje boravka ili im je odobren boravak. Kroz ovo administrativno načelo izravno se ugrožava ostvarenje načela sur place u praksi. Pri tome nije jasno koji je ratio iza takve odredbe, te koji je odnos između sprječavanja da osoba bude u više statusa, što bi ovakva odredba trebala omogućiti, i istinskih napora da se omogući zaštita osobama u slučajevima koji se mogu definirati načelom sur place.	Primjedba prihvaćena. Utvrđeno je da bi primjena navedene odredbe mogla isključiti iz prava na pristup postupku međunarodne zaštite određen broj osoba kojima bi trebalo pružiti zaštitu. Navedeni članak je izmijenjen te je stavak 4. brisan.
59.	Centar za mirovne studije	Članak 4. stavak 11.	Velik broj tražitelja međunarodne zaštite izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva u Prihvatnom centru za strance, a ovom se odredbom u tom centru onemogućava podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Tako postupak odobrenja međunarodne zaštite ne može započeti sve dok osobe koje izraze namjeru u Prihvatnom centru za strance, gdje im je ograničena sloboda kretanja, ne podnesu zahtjev Prihvatilištu. Također nije jasno kako će se omogućiti podnošenje zahtjeva osobama koje su izrazile namjeru za međunarodnu zaštitu, a kojima je na drugačiji način ograničena sloboda kretanja, primjerice osobe koje su u postupku izručenja. Jasno je da je Prihvatilište ustrojstvena jedinica MUP-a, međutim ovakva definicija u kombinaciji s riječi „neposredno“ unosi nejasnoće. Po važećem ustroju MUP-a, Odjel za azil provodi upravni postupak azila, dok Prihvatilište uzima zahtjeve pri čemu se javlja pitanje ekonomičnosti postupka.	Primjedba nije prihvaćena. Odredba članka 4. stavka 11. je izbrisana te je isti sadržaj propisan člankom 34. stavkom 1. Stavkom 2. Nacrta jasno se navodi da se zahtjev može podnijeti i izvan Prihvatilišta ovisno o osobnim okolnostima tražitelja što naravno može uključivati i njegov smještaj na drugim lokacijama (npr. prihvatni centar za strance, zatvor itd).

60.	Centar za mirovne studije	Članak 4. stavak 16.	<p>Nije jasno da li se prema propisima RH i neformalno životno partnerstvo može smatrati životnim partnerstvom. Prema Zakonu o životnom partnerstvu, kod odredbi koji reguliraju spajanje obitelji i partneri istog spola koji su u neformalnoj životnoj zajednici imaju pravo podnijeti zahtjev za privremeni boravak. Zbog toga je potrebno da zakonski tekst to bolje definira, te da se unese i neformalno životno partnerstvo u definiciju. Kako se pravi razlika između bračnog i izvanbračnog druga, potrebno je to definirati i u odnosu na formalno i neformalno životno partnerstvo.</p> <p>I pored toga što se prema propisima RH i neformalno životno partnerstvo smatra kao životno partnerstvo, predlažemo da se to jasno ukaže, te da se u konkretnom stavku izbriše točka i nakon točke se dodaju riječi „i neformalnim životnim partnerstvom“</p>	<p>Primjedba je prihvaćena i glasi: „...ili neformalnim životnim partnerstvom“, radi usklađenja sa Zakonom o životnom partnerstvu, koji propisuje razliku životnog i neformalnog životnog partnerstva.</p>
61.	Centar za mirovne studije	Članak 7.	<p>Načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja (non refoulement) predstavlja osnovu sustava međunarodne zaštite. Upravo tim načelom je uređen i odnos između postupcima međunarodne zaštite i postupka izručenja odnosno predaje.</p> <p>Postupak utvrđivanja međunarodne zaštite ima upravo cilj utvrditi da li bi osoba bila ugrožena vraćanjem odnosno udaljenjem (refouler) u državu podrijetla ili uobičajenog boravka iz razloga iz kojih bi dobila međunarodnu zaštitu (zbog svoje rasne, vjerske, nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini, zbog političkog mišljenja, ili ukoliko bi osoba mogla biti podvrgnuta mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju). Postupkom međunarodne zaštite osigurava se primjena načela non refoulement.</p> <p>U postupku izručenja koji regulira Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN 178/04) u daljnjem tekstu ZOMPO, predviđeno je da nadležna domaća pravosudna tijela ispituju da li postoje pretpostavke za izručenje dok ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi rješenje kojem se dopušta ili ne dopušta izručenje. Načelo non refoulement nije</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Navedenim člankom propisano je da je izručenje trećoj zemlji moguće samo ako se odlukom o izručenju ne narušava načelo non refoulement iz članka 6. Nacrta, kojim je propisan direktni i indirektni non refoulement. Imajući u vidu da je načelo non refoulement jedno od temeljnih načela za provedbu ovog Zakona, jasno je da osoba koja je odobrena međunarodna zaštite ne može biti izručena onoj zemlji koja bi postupila protivno navedenom načelu. Ističemo da je Republika Hrvatska ratificirala Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih i ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja iz 1984.g., kojom je, između ostalog, propisano da je zabranjeno vratiti osobu u zemlju gdje bi osoba bila izložena mučenju, stoga su sva državna tijela dužna pridržavati se navedene Konvencije. Nije potrebno posebno propisivati u čijoj je nadležnosti primjena navedenog načela obzirom su sva tijela dužna po službenoj dužnosti voditi o njemu računa te ga preispitati provodeći postupke iz svoje nadležnosti.</p> <p>U postupcima izručenja, koja nisu predmet postupanja sukladno Nacrtu, odnosno postupku odobrenja međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj, trebaju se primijeniti odredbe Zakona o međunarodnoj pravnoj</p>

		<p>jedan od razloga predviđenih u članku 35. ZOMPO-a zbog kojih se može odbiti izručenje.</p> <p>Rješenjem predviđenim u Zakonu o međunarodnoj zaštiti i ZOMPO-m ne nudi se sudska zaštita i efikasni pravni lijek kojim bi se osigurala primjena načela zabrane prisilnog udaljenja. Naime, u dosadašnjoj sudskoj praksi, sudovi su priznavali ili uzimali u obzir odluke o međunarodnoj zaštiti koje su donesene u Hrvatskoj ili u drugim državama članicama EU.¹ Ipak ta praksa nije ujednačena jer postoje slučajevi kada sudovi nisu ispitivali da li bi se moglo primijeniti načelo non refoulement, nego su provjeravali samo da li su ispunjeni formalni uvjeti za izručenje, a odluku o primjeni načela non refoulement su nerijetko ostavljali ministru koje je nadležan za poslove pravosuđa.² Nažalost, u ZOMPO-u načelo non refoulement nije izravno jedan od razloga zbog kojih se izručenje neće dopustiti i to treba se imati u vidu prilikom javne rasprave i donošenja Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti koji treba osigurati primjenu načela. Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti je mjesto gdje se treba regulirati odnos između izručenja i međunarodne zaštite. Nažalost, Nacrt prijedloga Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti i pored toga što je regulirao niz situacija, ostavio je i neka otvorena pitanja. Zakon o međunarodnoj zaštiti treba se uskladiti i sa ZOMPO-m jer donosi nejasnoće i horizontalne neusklađenosti koje se mogu pripisati donošenju ovog zakona u hitnom postupku.</p> <p>Zakon o međunarodnoj zaštiti u stavku 2. nije jasno definirao tko određuje da li se odlukom o izručenju narušava načelo non reofulement. Ukoliko se to utvrđuje u postupku izručenja nije jasno da li tu</p>	<p>pomoći u kaznenim stvarima i Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama EU.</p>
--	--	--	---

¹ VSRH, br.: II-8 Kr 2/13-4 od 9. travnja 2013.godine, VSRH, br.: II 8 Kr 6/2013-4, od 5. studenog 2013. godine, VSRH, br.: II-8 Kr 3/13-4 od 12. lipnja 2013. godine

² „Rješenje o izručenju stranca ne donosi sud, već prema odredbi čl. 57. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, tek kada je sud pravomoćno utvrdio da su ispunjene zakonske pretpostavke za izručenje, o tome odlučuje ministar pravosuđa Republike Hrvatske“, Vrhovni sud Republike Hrvatske, I Kž 417/12-4

		<p>činjenicu utvrđuje sud ili ministar nadležan za poslove pravosuđa.</p> <p>Stavak 3. propisuje da Ministarstvo unutarnjih poslova uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa može donijeti odluku da li će se primijeniti Uredba br. 604/2013 ili će se osoba izručiti trećoj zemlji. U slučaju da se ne donese takva odluka, moguće je izručiti osobu koja je zatražila zaštitu bez ispitivanja njenog zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Treba imati u vidu da u Uredbi br. 604/2013 postoji mogućnost za diskrecijsku odluku da država preuzme odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i kada je druga država odgovorna.</p> <p>Uzimajući u obzir da je ZMPZ predvidio situaciju u kojoj je tražitelj prethodno zatražio međunarodnu zaštitu u drugu državu članicu EU, dužni smo primijetiti da je izostavljen niz sličnih ili usporedivih situacija. Na primjer, nije predviđena situacija u kojoj se odlučuje o izručenju/predaji trećoj zemlji ili zemlji podrijetla osobe koja je dobila međunarodnu zaštitu u jednu od država članica EU ili je regulirala boravak na drugi način u drugu zemlju članicu EU.³ Pri tome se trebaju uzeti odredbe o isključenju i odbacivanje zahtjeva koje propisuju da se neće priznati zahtjev ili će se odbiti rješenjem ukoliko tražitelj već uživa zaštitu u drugoj državi ili ima odobreni boravak.</p> <p>Stavak 4. otvara pitanje što se događa nakon pravomoćnosti odluke u postupku međunarodne zaštite. Naime, ovakvim rješenjem se ne bi mogao izručiti tražitelj međunarodne zaštite, ali bi se mogla izručiti osoba pod međunarodnom zaštitom.</p> <p>Zbog toga predlažemo da se uredi status odluka o međunarodnoj zaštiti u postupku izručenja. Odlukama o</p>	
--	--	---	--

³ Pri tome želimo ukazati na slučaj Europskog suda za ljudska prava M.G. protiv Bugarske, br. 59297/12, 25. ožujka 2014. godine koji se odnosi na slučaj izručenja iz jedne države članice osobe koja je imala međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici i na ispitivanje postojanja uvjeta za primjenu načela *non refoulement*

			<p>međunarodnoj zaštiti donesene u Hrvatskoj se osigurava primjena načela non refoulement i te se odluke trebaju priznati u postupku izručenja. Također, u postupku izručenja trebaju se priznati odluke o međunarodnoj zaštiti donesene od strane drugih država članica EU.</p>	
62.	Centar za mirovne studije	Članak 14. stavak 2., stavak 7. i stavak 8.	<p>Predlažemo sljedeće izmjene (dodani tekst označen je masnim slovima):</p> <p>(2) Ako tražitelj ne razumije hrvatski jezik, osigurat će mu se prevoditelj za jezik na kojem izjavi da želi da se postupak vodi, a ako sa liste ovlaštenih prevoditelja nije moguće osigurati prijevod na taj jezik, jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.</p> <p>Predlažemo brisanje sljedećih odredbi:</p> <p>(7) Tražitelj je dužan dostaviti ovjereni prijevod strane isprave, na koju se poziva za dokaz svojih navoda.</p> <p>(8) Ako tražitelj ne raspolaže dostatnim novčanim sredstvima, prijevod strane isprave osigurat će Ministarstvo ako se slobodnom procjenom na temelju dostupnih informacija utvrdi da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Postupak prevođenja je iznimno bitan za efikasan i pravičan postupak utvrđivanja međunarodne zaštite. Zbog toga predlažemo odredbe koje bi poboljšale sustav prevođenja. Poseban problem je nepostojanje sudskih, ali i stručnih prevoditelja za određene jezike. To bi dovelo u pitanje provedivost odredbe da se dostavljaju ovjereni prijevodi stranih isprava.</p> <p>Također, želimo naglasiti da nije uređeno pitanje prijevoda drugih dokumenata i tekstova, koji nisu strane isprave, a koje mogu biti ključni za ishod postupka. Usto, problematičnim smatramo stavak 8. kojim se propisuje da će MUP pokrivati prijevod stranih isprava te da će odlučivati slobodnom procjenom da li je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu. Ove odredbe koje bi trebali imati učinak ekonomičnosti postupka, zbog</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. Izmijenjena je odredba članka 14. stavka 7. na način da glasi:</p> <p>„Tražitelj je dužan dostaviti prijevod strane isprave na koju se poziva za dokaz svojih navoda, a koju je preveo prevoditelj s liste iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona. Ako tražitelj ne želi koristiti usluge prevoditelja iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je dostaviti ovjereni prijevod.“</p> <p>Navedeni članak je u potpunosti usklađen s Direktivom 2013/32/EU.</p> <p>Prema Zakonu o općem upravnom postupku isprave mogu biti javne ili privatne, te mogu biti u elektroničkom obliku, stoga navedenom odredbom nije isključen niti jedan mogući dokaz koji tražitelj može podnijeti.</p>

			navodne uštede, mogu prouzročiti štetu koja bi se mjerila u ljudskim životima. Stavljanje donositelja odluka u takvu poziciju ne doprinosi boljim i točnijim odlukama. Također, to doprinosi izgradnji odnosa nepovjerenja prema tražiteljima, od kojih se s druge strane traži da dokažu svoju vjerodostojnost.	
63.	Centar za mirovne studije	Članak 15.	<p>Želimo upozoriti na činjenicu da identifikacija osobnih okolnosti (i kod identifikacije potrebe za posebna postupovna jamstva, ali i kod identifikacije ranjivih skupina koja uopće nije uređena) nije povezana sa zdravstvenim pregledom na kojem su se tražitelji azila dužni podvrgnuti. Druga nadležna tijela provode identifikaciju osobnih okolnosti kako je navedeno u stavku 2., međutim zdravstveni pregled primarno nema funkciju doprinijeti identifikaciji tih osobnih okolnosti. Pri tome ne smatramo da bi te okolnosti trebali utvrđivati liječnici, ali oni svakako mogu ukazati i uputiti na dalje utvrđivanje. Pri tome želimo istaknuti nejasan odnos između „osoba kojima su potrebna posebna postupovna i prihvatna jamstva“ i „ranjivih skupina“ koji dovodi do neusklađenost termina i konfuzije.</p> <p>Svakako želimo da se osigura što više mogućnosti da će biti pružena postupovna i prihvatna jamstva tražiteljima azila kojima su potrebna pri čemu će se jasno znati tko je odgovoran za identifikaciju. Također, želimo istaknuti potrebu da se osigura zaštita osobnih podataka u tom procesu.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Razvidno je da navedena odredba ne propisuje metodologiju prepoznavanja osobnih okolnosti tražitelja. Cilj ove odredbe Nacrta je dati postupovna i prihvatna jamstva tražiteljima, kojima su ista potrebna radi ostvarivanja prava i obveza iz ovog Nacrta, a obzirom na njihove osobne okolnosti. Zbog toga je određeno da se postupak prepoznavanja osobnih okolnosti tražitelja provodi kontinuirano od izražene namjere do donošenja odluke.</p> <p>Zdravstveni pregled nema primarno funkciju prepoznavanja posebnih osobnih okolnosti tražitelja, ali se ne isključuje mogućnost da na postojanje određenih okolnosti ukaže liječnik, imajući u vidu povjerljiv odnos liječnik - pacijent. Pojam „tražitelj kojemu su potrebna posebna prihvatna ili postupovna jamstva“ može obuhvatiti i pripadnika ranjive skupine, ali se odnosi i na tražitelje koji ne spadaju u ranjive skupine iako imaju određene posebne prihvatne i postupovne potrebe. Podredno to znači da ne mora svaki pripadnik ranjive skupine ujedno trebati i posebna prihvatna ili postupovna jamstva kako bi ostvario svoja prava i ispunjavao obveze iz ovog Nacrta.</p>
64.	Centar za mirovne studije	Članak 18.	Postupak procjene starosne dobi nije jasno reguliran i ostavlja prostor za zlouporabu. Pri tome nužno je osigurati zaštitu integriteta i dostojanstva tražitelja azila.	Primjedba nije prihvaćena. Smatramo da je jasno reguliran postupak procjene starosne dobi, te je u stavku 3. Nacrta propisano da se medicinsko ispitivanje provodi uz puno poštivanje dostojanstva djeteta bez pratnje. Budući je navedenom odredbom propisano da će se procjena starosne dobi medicinskim ispitivanjem provoditi samo uz pisanu suglasnost djeteta bez pratnje i njegovog skrbnika, smatramo da se ne ostavlja prostor za bilo kakvu mogućnost zlouporabe.

65.	Centar za mirovne studije	Članak 19. stavak 2.	<p>Predlažemo da u stavku 2. točka 2. riječ “ili” zamjeni sa s veznikom “i”, tako da glasi:</p> <p>2. zakonom i drugim propisom dopušteno</p> <p>Predlažemo izmjenju stavka 3. koji glasi: Tijela i osobe iz stavka 2. ovog članka, koje raspolažu podacima koji se odnose na tražitelja, dužni su dati podatke iz stavka 1. ovog članka na zahtjev nadležnih tijela.</p> <p>tako da se doda stavak/rečenica: Podaci prikupljeni od drugih fizičkih osoba u postupku se mogu koristiti isključivo ako idu u korist tražitelju.</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da prikupljanje podataka o tražiteljima azila od drugih tražitelja azila predstavlja ogroman etički problem, posebno ako to nije u interesu tražitelja, posebno ukoliko se te informacije ne razmotre zajedno s tražiteljem međunarodne zaštite. Također, predlažemo brisanje riječi „ishoda postupka“ iz stavka 6. Ne vidimo razlog zašto bi se dostavljale informacije o ishodu postupka zemlji podrijetla, posebno ako se uzme u obzir da te činjenice mogu dovesti osobe koje su tražile međunarodnu zaštitu u neugodnu situaciju ili čak u poziciju da im bude ugrožena sloboda i integritet. Također želimo upitati kako će se provoditi postupak po kojem će se određivati da li se primjenjuje Konvencija iz 1951. Velik broj zemalja iz kojih tražitelji dolaze je ratificiralo Konvenciju. Primjenjuje li se Konvencija u Republici Hrvatskoj, s obzirom da se ne provode odredbe o ukidanju uvjeta uzajamnosti nakon 3 godine? S obzirom na nedorečenost te odredbe i potencijalne opasnosti koje iz nje proizlaze, postavlja se pitanje postoji li uopće potreba za njom.</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena na način da je stavak 6. izmijenjen i glasi: „Iznimno od stavka 5. ovoga članka, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, spolu, državljanstvu, članovima obitelji, ispravama koje je izdala zemlja podrijetla, zadnjoj adresi u zemlji podrijetla, te otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zemlji podrijetla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji je zahtjev odbijen pravomoćnom odlukom pod uvjetom da ga pristane prihvatiti, ili 2. tijelima treće zemlje radi provedbe Konvencije iz 1951.“ <p>Vezano za točku 2. navedenog stavka, intencija predlagatelja je da se podaci mogu dostaviti tijelima treće zemlje radi provedbe Konvencije 1951. godine u konkretnom slučaju. Stoga je nepotrebno ulaziti u analizu i preispitivanje u kojem opsegu određena država primjenjuje tu Konvenciju. Prijedlog da se doda nova rečenica: „Podaci prikupljeni od drugih fizičkih osoba u postupku se mogu koristiti isključivo ako idu u korist tražitelju.“, ne može se prihvatiti. Predložena odredba je u potpunoj suprotnosti s načelom utvrđivanja materijalne istine sukladno Zakonu o općem upravnom postupku. Navedenim načelom propisuje se da se u postupku treba utvrditi pravo stanje stvari i u tu svrhu se moraju utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su bitne za zakonito i pravilno rješavanje upravne stvari. Vezano za stavak 2. točku 2. Nacrta, primjedba nije prihvaćena obzirom je u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka.</p>
-----	---------------------------	----------------------	--	--

66.	Centar za mirovne studije	Članak 22. stavak 6.	Smatramo potrebnim upozoriti na to da je opis te određene društvene skupine u stavku 6. takav da ne uključuje bitne kategorije osoba kojima bi mogla biti potrebna međunarodna zaštita. Uzimajući u obzir da se razlozi proganjanja procjenjuju s obzirom na njen sadržaj, iz pojma društvene skupine izostavljene su, primjerice, osobe koje su prevoditelji za međunarodne ili strane organizacije koje na osnovu toga mogu biti proganjane u zemlji podrijetla. Zbog toga je važno urediti opis pojma društvene skupine kako bi mogla obuhvatiti i takve slučajeve koji su prisutni i u kojima se radi o osobama koje su ugrožene zbog pripisivanja određenih karakteristika od strane počinitelja proganjanja.	Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba je usklađena s člankom 10. Direktive 2011/95/EU.
67.	Centar za mirovne studije	Članak 26. stavak 2.	Članak 26. stavak 2. predviđa da „prilikom procjene kontroliraju li stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije značajan dio državnog područja uzet će se u obzir podaci službenih smjernica Europske unije.“ ZMPZ nije definirao i nije jasno koji su „podaci službenih smjernica Europske unije“. Također, dovodi se u pitanje načelo slobodne ocjene dokaza. Predlažemo da se izbriše točka na kraju rečenice i da se dodaju riječi „i ostale relevantne informacije“.	Primjedba je djelomično prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Prilikom procjene kontroliraju li stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije značajan dio državnog područja osobito će se uzeti u obzir podaci službenih smjernica Europske unije.“. Na ovaj način se propisuje da se prilikom procjene koriste i druge relevantne informacije.
68.	Centar za mirovne studije	Članak 30. stavak 2.	Članak 30. stavak 2. propisuje da se neće priznati status azila tražitelju kojemu je već odobren boravak u zemlji koja na temelju tog boravka priznaje ista prava i obveze kao državljanima te zemlje. Takva odredba isključuje osobe koje su podnijele zahtjev u postupku izručenja, a priznata im je međunarodna zaštita u drugim državama članicama EU. Druga država članica EU je priznala postojanje uvjeta pod kojima se dodjeljuje međunarodna zaštita i dodijelila je međunarodnu zaštitu. U tom slučaju u Republici Hrvatskoj ta osoba nije i ne može dobiti međunarodnu zaštitu i na taj način utvrditi postojanje proganjanja ili rizik trpljenja ozbiljne nepravde. Također, takva odredba nije u suglasnosti s praksom Suda EU koji je odredio da se svaki slučaj treba pojedinačno procjenjivati. Predlažemo da se uvede rješenje kojime bi se takva odluka donosila nakon	Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba je sukladna s člankom 12. Direktive 2011/95/EU. Jedan od glavnih ciljeva EU je stvaranje Zajedničkog europskog azilnog sustava, koji počiva na ujednačenoj implementaciji Direktiva i Uredbi na području azila svih država članica Europske unije. Stoga, ako osoba ima odobrenu zaštitu u jednoj državi članici bespredmetno je ponovno razmatrati osnovanost straha od proganjanja ili trpljenje ozbiljne nepravde. Ukoliko je odobrena međunarodna zaštita u drugoj državi članici takav zahtjev će se odbaciti.

			individualne procjene u svakom slučaju.	
69.	Centar za mirovne studije	Članak 31. stavak 2.	Jedan od razloga za isključenje iz supsidijarne zaštite je počinjenje kaznenog djela prije ulaska u RH, a za koje je u RH propisana kazna zatvora ukoliko je tražitelj azila „napustio zemlju podrijetla samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji“. Ovakva odredba je u kontradikciji sa samim smislom instituta supsidijarne zaštite. Primjenom ove odredbe, iz supsidijarne zaštite isključilo bi se tražitelja koji ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu, a koji je počinio kazneno djelo, primjerice krađu za koju je u RH predviđena kazna zatvora, a napustio je zemlju samo radi izbjegavanja kazne za koju je propisano javno bičevanje. Ovim stavkom bi se isključili tražitelji kojima prijete ozbiljna nepravda, prijetnja smrtnom kaznom, nečovječno ili ponižavajuće kažnjavanje ukoliko napuste zemlju samo kako bi pobjegli od takve kazne i time se krši načelo zabrane prisilnog vraćanja ili udaljenja.	Primjedba je prihvaćena obzirom da je utvrđeno da bi moglo doći do različitih i kontradiktornih tumačenja navede odredbe. Navedena odredba je izbrisana.
70.	Centar za mirovne studije	Članak 33. stavak 3.	Pozitivno u ovom stavku je to što je utvrđena odgovornost za utvrđivanje osobnih okolnosti koje su bitne za procjenu prihvatnih i postupovnih potreba. Međutim, prvo, ovaj stavak nije usklađen sa člankom 15. koji propisuje da procjenu prihvatnih i postupovnih potreba rade „osposobljeni policijski službenici, djelatnici Ministarstva“. Drugo, upitno je da li i koliko mogu policijski djelatnici utvrditi pravac putovanja od zemlje podrijetla, te osobne okolnosti na granici, u policijskoj stanici, bez prisustva prevoditelja. Želimo upozoriti da rješenje koje nije provedivo može stvoriti više štete, bez obzira na namjere koje stoje iza te odredbe, a to je zaštita ranjivih i potrebitih skupina.	Primjedba nije prihvaćena. Navedenom odredbom se ne nameće obveza policijskim službenicima da identificiraju posebna postupovne i prihvatne potrebe, već da obavijeste Ministarstvo o saznanjima i okolnostima koje mogu biti korisne za daljnje prepoznavanje osobnih okolnosti tražitelja.

71.	Centar za mirovne studije	Članak 35.	ZMPZ ne regulira vođenje zapisnika, osim u dijelu kada definira zahtjev za međunarodnu zaštitu. Članak 35. određuje saslušanje i regulira mogućnost tonskog snimanja te način ispravljanja i nadopunjavanja, međutim nije određen način vođenja zapisnika. Članak 76. Zakona o upravnom postupku propisuje da se vodi zapisnik o „usmenoj raspravi, očevidu ili drugoj važnijoj radnji u postupku te o važnijim usmenim izjavama stranaka ili trećih osoba u postupku“. Direktiva 2013/32/EU propisuje obvezu da se vodi zapisnik za svaki osobni razgovor. Preporučujemo da se uredi način vođenja zapisnika na način da se vodi transkribiranjem, a ne diktiranjem od strane voditelja postupka, kako bi se osigurala vjerodostojnost iskaza. Ova preporuka je u skladu s nuputcima UNHCR-a, koji kao iznimku transkribiranja predlaže jedino audio ili video zapis saslušanja.	Primjedba nije prihvaćena. Zakon o općem upravnom postupku sukladno članku 3. Nacrta se na odgovarajući način primjenjuje i u postupku odobrenja međunarodne zaštite. Slijedom navedenog, članak 76. Zakona o općem upravnom postupku primjenjuje se u potpunosti i u postupku odobrenja međunarodne zaštite. Napominjemo da se sukladno navedenom članku zapisnik čita nazočnim osobama koje su sudjelovale u saslušanju te se daje mogućnost stavljanja primjedbi. U potpisanom i zaključenom zapisniku se ne smije ništa dodavati i mijenjati te se takav zapisnik smatra javnom ispravom te je vjerodostojan dokaz o tijeku i sadržaju radnje postupka i daljnjih izjava.
72.	Centar za mirovne studije	Članak 39.	Članak 39 st. 3. propisuje da će se obustaviti zahtjev tražitelja ukoliko tražitelj napusti boravište duže od 3 dana bez da je o tome obavijestio Prihvatište ili pribavio suglasnost Prihvatišta, te ukoliko izbjegava dostavu poziva i ne odazove se pozivu na saslušanje, a ne opravda svoj izostanak u roku od 24 sata od zakazanog saslušanja. Međutim, pod uvjetom da na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti može ocijeniti da nisu ispunjeni uvjeti za odobrenje međunarodne zaštite, MUP može odbiti zahtjev. Problematičnim smatramo to da se bez ispitivanja okolnosti zbog kojih je došlo do obustave donosi odluka koja može imati ozbiljne posljedice po tražitelje, posebno uzimajući u obzir restriktivne odredbe koje se odnose na naknadne zahtjeve za međunarodnu zaštitu. Da bi se odbio zahtjev za međunarodnu zaštitu, potreban je viši standard od ocjene da nisu ispunjeni uvjeti. U principu, ovakav način sankcioniranja tražitelja doprinosi trendu kriminalizacije migranata. Predlažemo da se riječ „ocjeni“ zamijeni riječju „utvrdi“	Primjedba nije prihvaćena. Ministarstvo u postupku odobrenja međunarodne zaštite procjenjuje činjenice i okolnosti sukladno članku 28. Nacrta. Stoga, ako se na temelju tako prikupljenih činjenica i okolnosti može donijeti odluka kojom se odbija zahtjev, okolnosti iz članka 39. stavak 1. ovog Nacrta nisu od utjecaja na donošenje drugačije odluke pa je sukladno načelu učinkovitosti i ekonomičnosti postupka svrsishodnije donijeti odluku u meritumu zahtjeva.

73.	Centar za mirovne studije	Članak 40.	<p>Stavak 5. Predlažemo da se izbrišu riječi „na njegov zahtjev“ iz stavka 5. Smatramo iznimno potrebnim da se tražitelje informira o tijeku postupka i ne vidimo niti jedan razlog zašto bi se trebalo podnositi poseban zahtjev da bi se dobile informacije o razlozima zbog kojih nije donesena odluka u zadanom roku.</p> <p>Stavak 6. Apsolutno je nejasna svrha ovakvog stavka, posebno sintagma „privremeno nesigurno stanje u zemlji podrijetla“. Prvo, upravo nesigurno stanje u zemlji podrijetla je razlog za dodjeljivanje međunarodne zaštite, a ne za odgađanje takve odluke. Drugo, to nije jedan od razloga predviđenih za produženje rokova. Treće, ukoliko se naglasak stavlja na privremenost tog nesigurnog stanja, podsjećamo da se radi o produženju rokova, odnosno o situaciji kada odluka nije donesena nakon 6 mjeseci, te primjenu stavaka 2.-4. članka 40. na koji se odnosi ovaj stavak, kada rokovi su produžavani za još 9 odnosno 3 mjeseci. Stječe se dojam da se umjesto dodjeljivanja međunarodne zaštite čeka deus ex machina rješenje koje će riješiti stanje u zemlji podrijetla koje je natjeralo tražitelje zaštitu da napuste zemlju.</p> <p>Stavak 7. I pored mišljenja da se svaki zahtjev treba cjelovito razmotriti i uzeti u obzir sva činjenična i pravna pitanja, smatramo da se radi o iznimno dugom roku u kojem se mora donijeti odluka, posebno uzimajući u obzir da u slučaju negativne odluke slijedi i upravni postupak. Također, nije propisano što se događa ukoliko se ne donese odluka u tom roku.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Navedeni članak je u skladu s člankom 31. Direktive 2013/32/EU. Vezano za primjedbe na stavak 6. Nacrta navodimo da se također radi o odredbi koja je usklađena s navedenom Direktivom te se odnosi na situacije u zemlji podrijetla za koje se očekuje da su privremene prirode. Ujedno napominjemo da su svi rokovi propisani kao gornja granica unutar kojih se mora donijeti odluka.</p> <p>Odredba stavka 7. izmijenjena je i glasi: „U slučaju iz stavka 6. ovoga članka odluka se mora donijeti najkasnije u roku od 21 mjesec od dana podnošenja zahtjeva.“.</p>
74.	Centar za mirovne studije	Članak 41. stavak 1. točka 8.	<p>Iz zakonskog teksta nije jasno tko utvrđuje da tražitelj predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost i javni poredak. Obzirom da SOA dostavlja mišljenje koje je tajno i Ministarstvo donosi odluku na osnovi tog neobrazloženog rješenja postoji li stvarno potreba da se u tom slučaju postupak odvija u ubrzanom postupku.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Ministarstvo unutarnjih poslova u postupku odobrenja procjenjuje sve činjenice i okolnosti koje su od utjecaja na donošenje odluke, uključujući između ostalog i mišljenje sigurnosno-obavještajne agencije. Iz toga proizlazi da se procjena predstavlja li tražitelj opasnost za nacionalnu sigurnost i javni poredak ne</p>

			Stavljajući u kontekst da tužba upravnom sudu ne odgađa izvršenje rješenja u slučaju odbijanja zahtjeva u ubrzanom postupku, dovodi se u pitanje da li se u tom slučaju može ostvariti pravo na postupak azila i pravo na efektivni pravni lijek.	temelji isključivo na mišljenju sigurnosno-obavještajne agencije.
75.	Centar za mirovne studije	Članak 42.	Nije jasno da li su uvjeti iz članka 42. navedeni kumulativno ili alternativno i pored toga što veznik „ili“ nije izričito naveden. Jedan od uvjeta je osiguranje materijalnih uvjeta prihvata iz članka 55. koji su smještaj u Prihvatilištu, hrana i odjeća, naknada troškova javnog prijevoza, te novčana pomoć. Želimo upozoriti da nije riješeno pitanje zdravstvene zaštite, obrazovanja za maloljetnike i još niz prava. To bi značilo da tražiteljima zaštite na granici ili u tranzitnom prostoru nije nužno omogućiti ta prava, što u kombinaciji sa neprikladnim smještajem može dovesti do toga da se ugroze njihova ljudska prava.	Primjedba je djelomično prihvaćena. Navedena odredba izmijenjena i glasi: „Postupak odobrenja međunarodne zaštite povodom izražene namjere ili naknadnog zahtjeva na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, provest će se na graničnom prijelazu ili tranzitnom prostoru provodeći cjelokupan postupak i poštujući osnovna načela iz Glave I, odnosno Odjeljka I Glave III ovoga Zakona ako se: -tražitelju osiguraju materijalni uvjeti prihvata iz članka 55. ovoga Zakona, i -zahtjev odnosno naknadni zahtjev može odbiti kao očito neosnovan sukladno članku 38. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ili odbaciti sukladno članku 43. ovoga Zakona.“ Također, navedena odredba je u skladu s člankom 17. Direktive 2013/33/EU.
76.	Centar za mirovne studije	Članak 43.	Kod odbacivanja zahtjeva tražimo da se pristupi svakom zahtjevu pojedinačno i kod tražitelja kojima je odobrena međunarodna zaštita u drugoj državi, te tražiteljima koji su državljani država članica EU na koje se odnose stavak 1. i 2., odnosno da im se omogući osporavanje pretpostavke da im je osigurana zaštita. Te činjenice ne mogu predstavljati neoborivu presumpciju, imajući u obzir i sudsku praksu Suda EU. Također smatramo da činjenica da tužba u slučajevima iz stavka 1. i 2. ne odgađa izvršenje rješenja o odbacivanju (čl. 51 st.1. t. 2) ne doprinosi omogućavanju takvog osporavanja i individualnog pristupa. Također, tražimo da se u stavku 1. točki 2. zamijeni riječ „povlastice“ s riječju „jamstva“ a odnosi se na članak 6. koji propisuje načelo zabrane prisilnog vraćanja ili udaljenja.	Primjedba je djelomično prihvaćena. Ministarstvo u postupku odobrenja međunarodne zaštite sukladno članku 28. prijedloga Zakona procjenjuje činjenice i okolnosti temeljem čega donosi odluku o zahtjevu. Osim toga, sukladno članku 34. prijedloga Zakona propisano je da se saslušanje može izostaviti samo ako se na temelju dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se priznaje međunarodna zaštita, tražitelj nije sposoban ili nije u mogućnosti sudjelovati na saslušanju zbog trajnih okolnosti na koje sam ne može utjecati te u postupku ocijene dopuštenost naknadnog zahtjeva sukladno članku 47. ovoga Zakona. Napominjemo da i u slučaju kada tražitelj nije sposoban ili nije u mogućnosti sudjelovati na saslušanju zbog trajnih okolnosti na koje sam ne može utjecati, tražitelju ili članu njegove obitelji omogućit će se podnošenje dokaza i davanje izjava relevantnih za odlučivanje o zahtjevu.

				<p>Iz navedenog proizlazi i da će se prilikom procijene dopuštenosti zahtjeva sukladno članku 43. Nacrta postupati individualno, obzirom na okolnosti svakog konkretnog zahtjeva, provodeći cjelokupan postupak i poštujući sva postupovna jamstva i načela iz Glave I, odnosno Odjeljka I Glave III ovog Nacrta.</p> <p>Prijedlog vezano za zamjenu riječ „povlastice“ s riječju „jamstva“ je prihvaćen. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „tražitelju odobrena međunarodna zaštita u trećoj državi čija prava i dalje uživa, uključujući i povlastice koje proizlaze iz članka 6. ovoga Zakona, pod uvjetom da će biti ponovo prihvaćen u toj državi.“.</p>
77.	Centar za mirovne studije	Članak 45. stavak 3.	<p>Predlažemo da se izbrišu riječi „na vlastiti zahtjev“. Ne vidimo zašto bi bio potreban zahtjev da bi tražitelj bio pravovremeno obaviješten o primjeni instituta koji ima učinak odbacivanja zahtjeva za zaštitu. Još nije jasno kako će tražitelj podnijeti taj zahtjev ukoliko ne zna o takvoj primjeni instituta i ne bude znao do dostave rješenja.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni instituta sigurne treće zemlje, kako bi mu se omogućilo osporavanje u odnosu na stavak 1. i 2. ovoga članka obzirom na specifičnosti njegovih osobnih okolnosti.“.</p>
78.	Centar za mirovne studije	Članak 47.	<p>Tražimo da se riječ „procijeni“ u stavku 6. zamijeni riječima „nedvojbeno utvrdi“. Nedopuštenost koja se treba procijeniti ima učinak odbacivanja naknadnog zahtjeva. Zbog toga smatramo da je potreban viši standard kojim bi se s većom sigurnošću utvrdilo da je zahtjev nedopušten, a ne da se radi o procjeni. S obzirom da se odlučuje bez saslušanja na osnovi pismenog zahtjeva (iznimno usmeno na zapisnik ukoliko osoba je nepismena) smatramo da je nužno osigurati mogućnost tražitelju da razjasni neke činjenice ukoliko postoji sumnja kod donositelja odluke.</p>	<p>Prijedlog je djelomično prihvaćen. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Naknadni zahtjev će se odbaciti ako se utvrdi da je nedopušten sukladno stavku 3. i 4. ovoga članka.“.</p>
79.	Centar za mirovne studije	Članak 51. Stavak 1. točka 1.	<p>Pravo na žalbu vezano je za preispitivanje rezultata postupka i neopravdano je stavljati ubrzani postupak u istu kategoriju sa ostalim stavkama koja su ili kategorička (t. 2.), zadovoljavaju taj kriterij dodatne provjere (t. 3.), ili ne ulaze u bitak postupka azila (t. 4., t. 5., t. 6.). Neopravdano je neodgađanje izvršenja rješenja kad se ipak odlučuje o meritumu spora, kao i u</p>	<p>Prijedlog nije prihvaćen. Cilj zakonske odredbe je da se određeni zahtjevi mogu brže riješiti uvođenjem kraćih, ali razumnih rokova za određene postupovne radnje. Stoga bi se suspenzivnim učinkom tužbe protiv odluke Ministarstva kojom se zahtjev odbija kao očito neosnovan bespotrebno produžio postupak. Osim toga, činjenica da tužba nema automatski suspenzivan učinak, ne znači da mogućnost</p>

			<p>postupku koji nije ubrzan, zato jer iz prvog stupnja postoji presumpcija da ipak nije osnovan.</p> <p>U sudskoj praksi ESLJP-a, tužbe bi trebale imati automatski suspenzivni učinak u svim slučajevima gdje podnositelj zahtjeva ima spornu tvrdnju u vezi članka 3. ECHR-a (Čonka protiv Belgije; Gebermedhin protiv Francuske; Abdolkhani i Karimnia protiv Turske, odlomci 58. i 116.).</p>	<p>sudske zaštite gubi svoju svrhu. Naime, navedenim člankom propisana je mogućnost da tužba može sadržavati zahtjev za odgovornim učinkom te su propisani kratki rokovi za donošenje odluke o takvom zahtjevu radi hitnosti postupanja, upravo imajući u vidu specifičan položaj tražitelja. Osim toga, člankom 53. stavkom 2. propisano je da ako je tražitelj podnio tužbu koja sadrži zahtjev za odgovornim učinkom sukladno članku 51. stavku 3. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do dostave presude o odgovornom učinku.</p> <p>Također, navedena odredba je u skladu s člankom 46. stavkom 6. Direktive 2013/32/EU.</p>
80.	Centar za mirovne studije	Članak 51. Stavak 1. točka 4.	<p>Ograničavanje odgovornog učinka tužbe prilikom ograničavanja materijalnih prava, koja se odnose čak i na pravo na smještaj i hranu, je iznimno opasno i pogrešno, te može lako dovesti tražitelje u situaciju pogubnu po njihovu egzistenciju.</p> <p>Centar za mirovne studije je bio uključen u slučaj u kojem je uskraćeno pravo na smještaj dvoje tražitelja azila za koje je Ministarstvo unutarnjih poslova procijenilo da posjeduju dovoljno sredstava. Pomoću sustava besplatne pravne pomoći, na koju su stekli pravo zato što je drugo upravno tijelo odlučilo da nemaju dovoljno sredstva te da im se treba osigurati besplatna pravna pomoć, podnijeli su tužbu upravnom sudu. Srećom, tužba je važećim zakonom ipak imala odgovorni učinak. Nakon više od 6 mjeseci upravni sud je donio odluku kojom je poništio rješenje i tražitelji su ostvarili pravo na smještaj.</p> <p>Ovakvim zakonskim rješenjem, tražitelji u identičnoj situaciji bi završili „na cesti“ nakon odluke Ministarstva unutarnjih poslova.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Činjenica da tužba nema automatski suspenzivan učinak, ne znači da mogućnost sudske zaštite gubi svoju svrhu. Naime, navedenim člankom propisana je mogućnost da tužba može sadržavati zahtjev za odgovornim učinkom te su propisani kratki rokovi za donošenje odluke o takvom zahtjevu radi hitnosti postupanja, upravo imajući u vidu specifičan položaj tražitelja. Osim toga, člankom 53. stavkom 2. propisano je da ako je tražitelj podnio tužbu koja sadrži zahtjev za odgovornim učinkom sukladno članku 51. stavku 3. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do dostave presude o odgovornom učinku. Također, navedena odredba je u skladu s člankom 26. Direktive 2013/33/EU.</p>
81.	Centar za mirovne studije	Članak 53. stavak 1	<p>Odredba je nedorečena, nejasna i nepravedna. Vezivanje prava na boravak s presudom prvostupanjskog upravnog suda je nerazmjerno i arbitrarno. To dovodi do još niza drugih problema, prvi od kojih je to da nije jasno do kojeg trena tražitelj ima pravo na boravak: do izricanja presude, do dostave ili do pravomoćnosti presude. Nadalje, u suprotnosti je sa člankom 66. Zakona o</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. Navedena je odredba izmijenjena te glasi: „Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do izvršnosti odluke povodom zahtjeva.“, dodan je i novi stavak 2. koji glasi: „Ako je tražitelj podnio tužbu koja sadrži zahtjev za odgovornim učinkom sukladno članku 51. stavka 2. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do dostave presude o</p>

			<p>upravnim sporovima (NN 20/10, 143/12, 152/14). Ograničenjem prava na boravak dovodi se u pitanje učinkovitost pravnog lijeka, a to je žalba na presudu prvostupanjskog upravnog suda. Ovom odredbom nepotrebno i neopravdano se anulira učinak zadnjih izmjena Zakona o upravnim sporovima koje su stupili na snagu 30.12.2014. godine. Također ova odredba je u koliziji sa načelom non refoulement. Nije u suglasnosti niti sa Direktivom 2013/32/EU koja propisuje da „države članice omogućuju podnositeljima zahtjeva da ostanu na državnom području do isteka roka unutar kojega imaju pravo na učinkovit pravni lijek, te, ako je takvo pravo ostvareno unutar roka, do zaključenja postupka povodom pravnog lijeka“.</p>	<p>odgodnom učinku.“. Također izmijenjen je i članak 52. stavak 4. prijedloga Zakona te glasi:“ Tražitelj koji nema pravo na boravka sukladno članku 53. ovoga Zakona, ne ostvaruje prava iz ovoga članka, osim prava na besplatnu pravnu pomoć.“. Slijedno navedenih izmjena omogućava se tražitelju pristup na učinkovit pravni lijek, uzimajući u obzir njegov specifičan položaj te se osigurava pravna sigurnost. Ovim Nacrtom nije isključena mogućnost žalbe na presudu upravnog suda, već samo da tražitelji nemaju pravo na pravnu pomoć na teret Državnog proračuna u slučaju žalbe na presudu upravnog suda te da žalba nema suspenzivni učinak.</p>
82.	Centar za mirovne studije	Članak 54. Stavak 2. točka 1.	<p>Nije jasno u ovoj odredbi kako će ograničenje kretanja pomoći u utvrđivanju činjenica i okolnosti na kojima se temelji zahtjev za međunarodnu zaštitu. Smatramo da se treba izbrisati sintagma „kršenje odredbi Kućnog reda Prihvatilišta“ jer ograničenje slobode kretanja predstavlja sankciju tražitelja koja je nerazmjerna s cilju takve odredbe.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena pa je točka 1. izmijenjena i glasi: „1. utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima temelji zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, osobito ako se ocijeni da postoji rizik od bijega.“. Dodan je novi stavak 4. koji glasi: „Rizik od bijega procjenjuje se temeljem svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja osobito obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Republike Hrvatske, odbijanja podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, prikrivanja ili pružanja lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu, kršenja odredbi Kućnog reda Prihvatilišta, rezultate Eurodac sustava te protivljenje transferu.“. Ograničenje kretanje u nekim slučajevima može doprinijeti utvrđivanju činjenica i okolnosti, osobito ukoliko stranka izbjegava saslušanje odnosno kada postoji rizik od bijega. Napominjemo da je navedena odredba sukladna članku 8. Direktive 2013/33/EU. Također, kršenje odredbi Kućnog reda ne znači da će osoba biti smještena u prihvatni centar za strance, već se takva postupanja uzimaju u obzir prilikom procjene postojanja rizika od bijega.</p>

83.	Centar za mirovne studije	Članak 54. Stavak 7.	Smatramo apsolutno neprihvatljivim smještanje maloljetnika u Prihvatni centar za strance. U Prihvatnom centru za strance ne mogu se osigurati primjereni uvjeti za smještaj maloljetnika, te nužno je osigurati alternativu ove opcije. Predlažemo brisanje ovog stavka.	Primjedba nije prihvaćena. Odredba članka 54. stavkom 8. Nacrta je izmijenjena te je propisano da se djetetu bez pratnje može ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance samo ako je odvojen od odraslih osoba i u što kraćem trajanju, ako se individualnom procjenom utvrdi da je takav smještaj nužan. Ističemo da se ova mjera određuje kao krajnja mjera, kada se individualnom procjenom utvrdi da se svrha ograničenja slobode kretanja ne može ostvariti drugim propisanim mjerama. Iz navedenog je razvidno da je cilj navedenih odredbi da se mjera smještaja u prihvatni centar koristi izuzetno i kao krajnja mjera, kako za djecu bez pratnje tako i za tražitelje uopće.
84.	Centar za mirovne studije	Članak 54. Stavak 8.	Vrijeme u kojem se mogu tražitelju odrediti mjere ograničavanja smatramo nepotrebno dugim. Također, potrebno je navesti koji su opravdani razlozi zbog kojih se može produžiti ograničavanje kretanja za još 3 mjeseci, te propisati obvezu obrazloženja tih razloga i njihovu opravdanost.	Primjedba nije prihvaćena. Namjera navedene odredbe je propisati obvezu da trajanje ograničenja slobode kretanja bude razmjerno njenoj svrsi. Upravo je zato ovom odredbom propisana samo gornja granica trajanja ograničavanja slobode kretanja. Također, samo iznimno ograničenje slobode kretanja se može produžiti za još najduže 3 mjeseca uzimajući u obzir razloge zbog kojih je mjera izrečena (taksativno navedeni u stavku 2. članka 54. Nacrta). Ističemo kako se mjera ograničenja kretanja i trajanje te mjere uvijek individualno procjenjuje obzirom na utvrđene činjenice i okolnosti te svrhu mjera.
85.	Centar za mirovne studije	Članak 54. Stavak 10.	Potrebno je u odluci o ograničenju kretanja navesti razloge zbog kojih se ograničava kretanje u skladu s tekstom stavka 8., koji propisuje da se mjere ograničavanja kretanja izriču dok postoje razlozi iz stavka 2.	Primjedba nije prihvaćena. Odluke koje Ministarstvo donosi tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite, donose se u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku. Budući se radi o upravnom postupku, svaka odluka mora biti obrazložena te sadržavati uputu o pravnom lijeku. Obzirom se ograničenjem slobode kretanja ne gubi status tražitelja, treba uzeti u obzir članak 14. Nacrta prema kojem se tražitelju koji ne razumije hrvatski osigurava prevoditelj za jezik koji razumije odnosno može komunicirati.

86.	Centar za mirovne studije	Članak 55. stavak 1.	<p>Pozdravljamo to što se uredila naknada troškova javnog prijevoza za potrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite. Ipak, brine nas neprilagođenost na lokalni kontekst. Posebno nas brine kako će ranjive skupine koje su smještene u Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini stići na ročište ispred Upravnog suda u Zagrebu koji je mjesno nadležan. To nas dovodi do stavka 2. istog članka koji propisuje da će po načelu ekonomičnosti postupka MUP moći odrediti vrstu smještaja. Bi li to značilo da kada postupak dođe u drugom stupnju tražitelji iz Prihvatilišta u Kutini zbog ekonomičnosti biti prebačeni u Zagrebu?</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Obzirom je općepoznato da postoji organiziran javni prijevoz na relaciji Kutina Zagreb, primjedba je bespredmetna.</p>
87.	Centar za mirovne studije	Članak 57. Stavak 2.	<p>Imajući u vidu definiciju tražitelja kojem su potrebna posebna postupovna i/ili prihvatna jamstva iz članka 4. točke 15. to „je tražitelj koji s obzirom na svoje osobne okolnosti nije u potpunosti sposoban ostvarivati prava te izvršavati obveze iz ovoga Zakona bez odgovarajuće potpore“. U članku 4. koji definira značenje pojedinih izraza, iznad te definicije se nalazi definicija „ranjivih skupina“: „Ranjive skupine su poslovno nesposobne osobe, maloljetnici, maloljetnici bez pratnje, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom, osobe s duševnim smetnjama te žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i spolnog nasilja, kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa.“</p> <p>Nije jasna povezanost ranjivih skupina i tražitelja kojima su potrebna posebna postupovna i/ili postupovna jamstva. Međutim, ono što se može primijetiti je da se ovim člankom isključuje cijela jedna kategorija ranjivih</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Pojam tražitelj kojemu su potrebna posebna prihvatna ili postupovna jamstva može obuhvatiti i pripadnika ranjive skupina, ali se odnosi i na tražitelje koji ne spadaju u ranjive skupine iako imaju određena posebne prihvatne i postupovne potrebe. Stoga, ukoliko je pripadniku ranjive skupine potreba dodatna zdravstvena skrb, ima pravo na odgovarajuću zdravstvenu zaštitu vezano uz specifično stanje sukladno članku 57. stavku 2. Nacrta.</p>

			skupina od odgovarajuće zaštite, kao što su trudnice, osobe s invaliditetom, starije osobe itd.	
88.	Centar za mirovne studije	Članak 57. Stavak 3.	Nije jasno zašto se propisuje da se ugovor o provođenju zdravstvenog pregleda sklapa samo sa zdravstvenim ustanovama/radnicima privatne prakse, a isključuje se zdravstvene ustanove te radnike koji nisu dio privatne prakse. Također, nije utvrđeno pod kojim se uvjetima sklapaju ti ugovori i u kojem roku.	Primjedba je djelomično prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: "Ministarstvo nadležno za zdravlje dužno je osigurati zdravstveni pregled iz članka 52. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona te zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. i 2. ovoga članka."
89.	Centar za mirovne studije	Članak 58. stavak 4.	Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti nije jasnije definirao pripremnu i dopunsku nastavu. Ovaj zakon nije propisao tko će osigurati, na koji način, u kojem roku, gdje će se ta pripremna i dopunska nastava provoditi, te nije predviđen protokol za provođenje pripremne i dopunske nastave koji bi donio nadležni ministar.	Prijedlog nije prihvaćen. Člankom 58. Nacrta jasno je propisano da će se maloljetnom tražitelju u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva omogućiti ostvarivanje prava na osnovno i srednje obrazovanje, što obuhvaća pohađanje pripremne i dopunske nastave. Obzirom tražitelji ostvaruju ista prava na obrazovanje kao i hrvatski državljani napominjemo da su uvjeti i načini provođenja pripremne i dopunske nastave propisani Zakonom o provođenju dopunske nastave u osnovnom i srednjem obrazovanju.
90.	Centar za mirovne studije	Članak 59.	Članak 59. ne radi razliku između pravnih informacija i pravnog savjeta, te njihov sadržaj i terminologija nije usklađen sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći. Također, predlažemo da pravo na pravno savjetovanje i pravne te postupovne informacije ne bude vezano uz posjedovanje novčanih sredstva ili stvari veće vrijednosti.	Primjedba je prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „pravno savjetovanje iz stavka 3. ovog članka...“. Ovom izmjenom vidljivo je da pravno savjetovanje obuhvaća pravne i postupovne informacije koje se pružaju tražitelju obzirom na konkretne okolnosti njegovog zahtjeva. Također, navedena odredba je sukladna članku 19. i 21 Direktive 2013/33/EU
91.	Centar za mirovne studije	Članak 60. stavak 1.	Činjenica da MUP ulazi u procjenu očite neosnovanosti tužbe kako bi se ustanovilo pravo na besplatnu pravnu pomoć je protivna načelu trodiobe vlasti. Time se uskraćuje i pravo na pristup sudovima.	Primjedba je prihvaćena. Odredba članka 60. stavka 1. je izmijenjena i glasi: "Pravo na besplatnu pravnu pomoć u provedbi ovoga Zakona ima tražitelj i stranac u transferu, te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti."

92.	Centar za mirovne studije	Članak 60. stavak 2.	<p>Predlažemo da se stavak 2. izmjeni na način da glasi:</p> <p>Pravna pomoć u smislu prethodnog stavka obuhvaća:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pomoć u sastavljanju podnesaka, tužbe i žalbe, 2. zastupanje pred Ministarstvom, upravnim sudom i Visokim upravnim sudom, 3. oslobođenje od plaćanja troškova upravnog spora. <p>Već niz godina se zalažemo za uvođenje besplatne pravne pomoći još od prvog stupnja u postupku utvrđenja međunarodne zaštite. Niz istraživanja i preporuka međunarodnih organizacija navode da interaktivnija uloga pravnog zastupnika prije, za vrijeme i nakon saslušanja te prije donošenja odluke doprinosi većim uštedama za državni budžet, donošenju boljih i bržih odluka te većem povjerenju između donositelja odluka i tražitelja. S obzirom da ovaj zakon uvodi niz jako restriktivnih odredbi koje se odnose na ukidanje određenih postupovnih i prihvatnih prava u slučaju nepoštivanja pravila ili sumnje u zlouporabu sustava azila, potrebno je to da bude praćeno osiguravanjem učinkovite pravne pomoći od samog početka postupka utvrđivanja međunarodne zaštite.</p> <p>Također, ovaj zakon nije usuglašen sa zadnjim izmjenama Zakona o upravnim sporovima (NN 152/14) kojim je omogućeno pravo na žalbu nakon odluke upravnih sudova. U tom dijelu se također treba osigurati besplatna pravna pomoć.</p>	<p>Prijedlog se ne prihvaća. Ovim Nacrtom omogućava se tražitelju pravo na učinkovit pravni savjet obzirom na njegove osobne okolnosti i okolnosti konkretnog zahtjeva, već za vrijeme prvostupanjskog postupka. Takvo pravno savjetovanje pružat će nevladine organizacije koje se bave zaštitom izbjeglica kao neovisna tijela. Time se jamči zaštita prava i interesa tražitelja u prvostupanjskom postupku.</p> <p>Žalba protiv odluke upravnog suda ne ulazi u okvir besplatne pravne pomoći, sukladno ovom Nacrtu. Naime, tražitelju je tijekom postupka, osigurano pravo na pravno savjetovanje i pravne informacije u prvom stupnju koju će pružiti nevladine udruge ili odvjetnici te besplatna pravna pomoć u drugom stupnju pred sudbenom tijelom. Pored toga, činjenica da se besplatna pravna pomoć ne odnosi na žalbu, ne znači i neusuglašenost ovog nacrta s važećim Zakonom o upravnim sporovima obzirom tražitelj ima pravo na podnošenje žalbe sukladno članku 51. stavku 3. Nacrta.</p>
93.	Centar za mirovne studije	Članak 61. stavak 1.	<p>Smatramo da bi tražitelji trebali steći pravo na rad što skorije nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Osim što je rad potreba svakog ljudskog bića, čime život pojedinca postaje smisleniji te ostavlja manje prostora za razvijanje destruktivnih i neprihvatljivih oblika ponašanja, on omogućuje financijsko osamostaljenje tražitelja i manji teret na račun državnog proračuna. Predlažemo da se uvede pravo na rad već</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba je u skladu s člankom 15. Direktive 2013/33/EU. Napominjemo da je stavkom 5. Nacrta propisano da tražitelj ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada čime su u privilegiranom položaju u odnosu na ostale državljane trećih zemalja. Također napominjemo da je propisani rok od 9 mjeseci u skladu s Direktivom 2013/33/EU.</p>

			<p>nakon 3 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>S druge strane, smatramo da nije primjereno da MUP odlučuje o pravu na rad tražitelja ocjenom da li je tražitelj utjecao na razloge nedonošenja odluke, posebno zato što MUP ima niz drugih sredstva kojima može utjecati na radnje i ponašanje tražitelja te ovakva je sankcija neprimjerena i nerazmjerna.</p>	
94.	Centar za mirovne studije	Članak 64.	<p>Predlažemo da se navede da azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom imaju prava i obveze kao i hrvatski državljani, a onda da se popišu ona prava i obveze koja odstupaju od tih pravila. Upravo zbog taksativno nabrojanih prava, nikad neće se moći obuhvatiti cijeli spektar prava koje te osobe uživaju, a koja de facto ne uživaju. Primjerice, u stavku 2. ovog članka nisu navedeni pravo na brak i pravo na vlasništvo koje bi trebale i mogle uživati osobe pod međunarodnom zaštitom. Tako bi se omogućilo jednostavnije i pravednije ostvarenje tih prava.</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. U članku 64. stavku 2. dodana je nova točka 11. koja glasi: „vlasništvo nekretnine sukladno Konvenciji iz 1951.</p> <p>Vezano za prijedlog o uvrštavanju prava na brak u Prijedlog nacрта, isti ne prihvaćamo obzirom je sklapanje braka u građanskom obliku regulirano Obiteljskim zakonom („Narodne novine“ 83/14). Obzirom na članak 14. navedenog Zakona jasna je intencija zakonodavca da se regulira i sklapanje braka za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom te smatramo da nije potrebno dodatno reguliranje sklapanja braka.</p>
95.	Centar za mirovne studije	Članak 65. stavak 3.	<p>Stavak 3. nije usuglašen s Direktivom 2011/51/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011.o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ za proširenje njezinog područja djelovanja na korisnike međunarodne zaštite propisujući ukidanje prava na boravak ukoliko azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom boravi izvan Hrvatske duže od 6 mjeseci. Direktivom 2011/51/EU se odnosi na status državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, a u stavku 3. članka 65. nije predviđen takav slučaj.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Navedene Direktiva se odnosi na stjecanje stalnog boravka osoba pod međunarodnom zaštitom te je prenesena Zakonom o strancima.</p>

96.	Centar za mirovne studije	Članak 73.	<p>S obzirom da se u praksi ne provodi tečaj hrvatskog jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo, a sadržaj članka je skoro identičan rješenju u prošlom zakonu, smatramo da je potrebno da se drugačije uredi i konačno osigura tečaj za osobe pod međunarodnom zaštitom.</p> <p>Nadamo se da u prethodnom razdoblju nisu nastali nikakvi troškovi tečaja iz stavka 3., s obzirom da su azilanti dužni nadoknaditi te troškove jer oni nisu ispunili svoju obvezu. Puno njih je platilo troškove nedovoljne integracije u hrvatskog društvo zbog nepostojanja takvog tečaja, ali niti u ovom nacrtu prijedloga zakona, niti u prošlom zakonu nije predviđeno tko će nadoknaditi te troškove.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba je u skladu s Direktivom 2011/95/EU. Međutim, napominjemo da je člankom 93. Nacrta propisano da će ministar nadležan za poslove obrazovanja uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, osim odluke o programu učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje međunarodne zaštite, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom, donijeti i Pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom radi pristupa obrazovnom sustavu i uključivanja u hrvatsko društvo. Navedenim odlukama ministra trebala bi se osigurati učinkovito provođenje tečaja hrvatskog jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo.</p>
97.	Centar za mirovne studije	Članak 75.	<p>Uključenost osoba pod međunarodnom zaštitom je jedini način ušteda troškova, ekonomičnosti i sprječavanja zlouporaba na koje ovaj nacrt prijedlog zakon cilja. Zbog toga je potrebno omogućiti vjerodostojnu uključenost te utvrditi odgovornost za aktivnosti koje su predviđene u tu svrhu. Stavak 4. propisuje da MUP provodi aktivnosti iz stavka 3., ali nije predviđeno tko provodi aktivnosti iz stavka 2. Predlažemo da se jasno odredi kako će se ostvarivati prava iz stavka 2.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Navedenom odredbom jasno je propisano tko provodi pomoć pri uključivanju u društvo i kako će se ono ostvarivati. Naime, stavkom 2. navedenog članka propisuje se tko ima pravo na pomoć pri uključivanju u društvo kao i rok u kojem se to pravo može ostvarivati. Stavkom 3. detaljno je propisan sadržaj pružanja pomoći pri uključivanju u društvo, a iz stavka 4. jasno je da to provodi Ministarstvo unutarnjih poslova.</p>
98.	Ivana Canjuga Bedić, odvjetnica	Čl. 14.st.7.	<p>Tražitelj je dužan dostaviti ovjereni prijevod strane isprave, na koju se poziva za dokaz svojih navoda.</p> <p>Ukazuje se na činjenicu da s obzirom na raznovrsnost zemalja podrijetla tražitelja, isti neće biti uvijek u mogućnosti pribaviti ovjereni prijevod po ovlaštenom sudskom tumaču iz razloga jer ovlaštenih sudskih tumača za određene jezike u Republici Hrvatskoj nema.</p> <p>Ukoliko će se od tražitelja zahtijevati ovjereni prijevod isprava koje žele podastrijeti kao dokaz u postupku, isti će</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: "Tražitelj je dužan dostaviti prijevod strane isprave na koju se poziva za dokaz svojih navoda, a koju je preveo prevoditelj iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona. Ako tražitelj ne želi koristiti usluge prevoditelja iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je dostaviti ovjereni prijevod.". Napominjemo da je navedenim člankom propisano da će Ministarstvo prevesti ispravu o svom trošku ako tražitelj ne raspolaže dostavnim novčanim sredstvima te se utvrdi da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu</p>

			biti stavljeni u težak položaj, kako u financijskom pogledu tako i u praktičnom pogledu (pronalazak prevoditelja u susjednim državama, troškovi).	
99.	Ivana Canjuga Bedić, odvjetnica	Čl. 51. st.3., Čl.41.st.1 toč.6.,	<p>Čl. 51. st.3., Čl.41.st.1 toč.6.</p> <p>Čl.51.st.3. izričito isključuje odgovni učinak tužbe u slučaju pokretanja upravnog spora protiv odluke donesene u ubrzanom postupku ako je Ministarstvo provodeći cjelokupan postupak utvrdilo da tražitelj već duže boravi na području Republike Hrvatske i bez opravdanog razloga nije prije izrazio namjeru.</p> <p>Navedenom odredbom se isključuje odgovni učinak tužbe i u slučaju izbjeglica sur place (čl.24.), što znači da će i takve osobe morati napustiti teritorij Republike Hrvatske i negdje drugdje čekati donošenje odluke u upravnom sporu. Radi se o osobama čiji će se zahtjev za međunarodnom zaštitom temeljiti na osnovanom strahu od proganjanja ili stvarnom riziku od trpljenja ozbiljne nepravde koji se može temeljiti na: 1. događajima koji su se dogodili nakon što je tražitelj napustio zemlju podrijetla, 2. aktivnostima tražitelja nakon što je napustio zemlju podrijetla, osobito kada se ustanovi da predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja i/ili orijentacije koje je imao u zemlji podrijetla. Osoba postaje izbjeglica sur place radi okolnosti nastalih u zemlji njezinog porijekla tijekom njenog izbivanja. Osim toga, osoba može postati izbjeglica sur place uslijed svojih aktivnosti kao što je druženje s već priznatim izbjeglicama ili izražavanja njezinih političkih stavova u zemlji boravka.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Člankom 38. Nacrta izričito je propisano kako se zahtjev odbija kao očito neosnovan samo ukoliko tražitelj ne ispunjava uvjete za odobrenje međunarodne zaštite iz članka 20. i 21. te pored toga postoje okolnosti iz članka 41. stavaka 1. zbog kojih se može provesti ubrzani postupak. Ukoliko bi se u provedenom postupku utvrdilo da tražitelj ispunjava uvjete za primjenu načela „sur place“ sukladno članku 24. Nacrta, takav se zahtjev neće odbiti, čak ukoliko i postoje neke okolnosti propisane člankom 41. stavkom 1. točkom 6. Nacrta.</p>

100.	Ivana Canjuga Bedić, odvjetnica	Čl.51.st.4.	<p>Ovakvom odredbom se uskraćuje tražiteljima pravo na efikasan pravni lijek kao i pravo na pristup sudu, jer isti nakon donošenja prvostupanjske presude više nemaju pravo na besplatnu pravnu pomoć sukladno čl.60. niti pravo na boravak u Republici Hrvatskoj (čl. 53. st.1. - Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do presude prvostupanjskog upravnog suda kojom se odbija tužba).</p> <p>U obrazloženju prijedloga Zakona navedeno je da je propisano da žalba na presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje rješenja kako bi se spriječilo odugovlačenje postupka i zlouporaba prava na besplatnu pravnu pomoć. Nije jasno kako bi podnošenje žalbe predstavljalo odugovlačenje postupka i zluporabu prava na besplatnu pravnu pomoć.</p> <p>Ističe se kako bi tražitelji međunarodne zaštite vrlo teško sami mogli bez profesionalne pomoći uložiti adekvatnu žalbu na prvostupanjsku odluku (pri čemu se ističu financijske i praktične prepreke npr. jezična barijera, troškovi prevođenja sl.).</p> <p>Nedostupnost pravne pomoći negativno se odražava na učinkovitu zaštitu subjektivnih prava jer pravna pomoć djeluje kao temeljni preduvjet ostvarenja jednakosti pred zakonom i osiguranja jednakog i djelotvornog prava na pristup sudovima i drugim javnopravnim tijelima,a samim tim i na kvalitetu pravne zaštite.</p>	<p>Primjedba djelomično prihvaćena.</p> <p>Odredba članka 52. stavka 4. Nacrta izmijenjena je i glasi: „Tražitelj koji nema pravo boravka sukladno članku 53. ovoga Zakona, ne ostvaruje prava iz ovoga članka, osim na besplatnu pravnu pomoć.“. Također, odredba članka 53. stavka 1. Nacrta izmijenjena je i glasi: „Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do izvršnosti odluke o zahtjevu.“.</p> <p>Nacrtom nije isključena mogućnost žalbe na presudu upravnog suda. Međutim, takva žalba nema suspenzivan učinak, a tražitelji nemaju pravo na pravnu pomoć na teret Državnog proračuna u slučaju žalbe na presudu upravnog suda te na suspenzivni učinak žalbe. Obzirom tražitelj sukladno članku 60. Nacrta ima pravo na besplatnu pravnu pomoć u drugostupanjskom postupku pred upravnim sudom pokrenutom tužbenim zahtjevom, koji u načelu ima suspenzivan učinak, smatramo da je stranci osigurana mogućnost korištenja učinkovitog pravnog lijeka pred sudbenim tijelom te zaštita njegovih prava.</p>
101.	Ivana Canjuga Bedić, odvjetnica	Članak 60.	<p>U obrazloženju čl.60. navedeno je, cit.:</p> <p>„ Čl. 60. propisuje uvjete i način ostvarivanja prava na besplatnu pravnu pomoć tražitelja međunarodne zaštite, opseg, te tko može biti pružatelj besplatne pomoći i tko odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć. Troškove besplatne pravne pomoći snosi Ministarstvo. Pravo na besplatnu pravnu pomoć vezano je za boravak tražitelja na način da tražitelj koji nema pravo boravka ili više ne boravi na teritoriju Republike Hrvatske nema pravo na</p>	<p>Primjedba je prihvaćena.</p> <p>Odredba članka 52. stavka 4. Nacrta izmijenjena je na način da se besplatna pravna pomoć jamči tražitelju neovisno o pravu na boravak.</p> <p>Odredba članka 60. stavka 1. izmijenjena je i glasi:“Pravo na besplatnu pravnu pomoć u provedbi ovoga Zakona ima tražitelj i stranac u transferu, te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.“</p>

		<p>besplatnu pravnu pomoć. Svrha je spriječiti velike troškove u slučaju kada su tražitelji napustili Republiku Hrvatsku prije okončanja postupka, odnosno kada nemaju pravo na boravak. Također, propisuje se i obveza pružatelja besplatne pravne pomoći da bez odgode obavijeste Ministarstvo o podnošenju tužbe upravnom sudu. Svrha je da se u praksi omogući Ministarstvu da za ovu činjenicu sazna prije isteka roka za podnošenje tužbe radi pravovremenog evidentiranja statusa u evidencijama Ministarstva, kao i u slučaju nepokretanja upravnog spora na mogućnost udaljenja takve osobe iz Republike Hrvatske.“</p> <p>Čl. 60 st.1. određuje da pravo na besplatnu pravnu pomoć ima tražitelj i stranac u postupku transfera, te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako, između ostalog, podnesena tužba nije očito neosnovana. U prijedlogu Zakona nigdje se ne pojašnjava što znači pojam „podnesena tužba nije očito neosnovana“ odnosno nisu navedeni kriteriji na temelju kojih će upravni sud procijenjivati da je podnesena tužba očito neosnovana. U stavku 3. određuje se da će Upravni sud u presudi o tužbenom zahtjevu o glavnoj stvari odlučiti i o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka.</p> <p>Ovakvo uređenje besplatne pravne pomoći će u stvari značiti da Ministarstvo unutarnjih poslova kontaktira pružatelja besplatne pravne pomoći sa liste pružatelja besplatne pravne pomoći i obavijesti ga da ga je tražitelj izabrao. Pružatelj besplatne pravne pomoći će stupiti u kontakt sa tražiteljem, preuzeti zastupanje u upravnom sporu, izvršiti uvid u spis MUP-a, sastaviti tužbu, pokrenuti upravni spor, dolaziti na ročišta određena u upravnom sporu i zastupati tražitelja i tek će u presudi saznati da li je tražitelju odobrena besplatna pravna pomoć ili ne. Upitan je uopće smisao odobravanja tj. odbijanja jer je tražitelj u toj fazi već dobio besplatnu pravnu pomoć u prvostupanjskom postupku pred upravnim sudom.</p>	<p>Odredba članka 60. stavka 3. izmijenjena je i glasi: „Upravni sud odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka.“</p>
--	--	--	---

		<p>Navedeno rješenje određuje pružateljima besplatne pravne pomoći pružanje besplatne pravne pomoći pri čemu tek nakon cjelokupnog obavljenog posla se tražitelju može odbiti zahtjev za pružanjem besplatne pravne pomoći, a što znači da pružatelj neće dobiti nikakvu naknadu za svoj rad (iako je pravna pomoć zaista i pružena).</p> <p>Takvim rješenjem se troškovi besplatne pravne pomoći u postupcima međunarodne zaštite direktno stavljaju na teret pružatelja besplatne pravne pomoći.</p> <p>Također, u obrazloženju čl.60. prijedloga Zakona navedeno je da je pravo na besplatnu pravnu pomoć vezano je za boravak tražitelja na način da tražitelj koji nema pravo boravka ili više ne boravi na teritoriju Republike Hrvatske nema pravo na besplatnu pravnu pomoć.</p> <p>Nije jasno na koji će se način dokazivati da tražitelj više ne boravi na području Republike Hrvatske. To što je tražitelj eventualno napustio Prihvatilište za tražitelje azila ne znači da je napustio teritorij Republike Hrvatske. Ujedno, ističe se kako pružatelj bpp-a nema nikakav utjecaj na to hoće li tražitelj ostati u Republici Hrvatskoj ili otići. To što tražitelj fizički nije prisutan na ročištu u upravnom sporu nije niti nužno jer njega u tom postupku zastupa punomoćnik – odvjetnik. Odbijanje zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć iz razloga jer tražitelj više ne boravi na teritoriju Republike Hrvatske predstavlja prebacivanje troškova besplatne pravne pomoći u cijelosti na pružatelja. Besplatna pravna pomoć nije i ne može biti isto što i zastupanje pro bono.</p> <p>Smatram da tražitelj mora prije pokretanja upravnog spora znati da li mu je odobrena besplatna pravna pomoć ili nije, kao što to mora znati i njegov odabrani pružatelj besplatne pravne pomoći (kao što znaju korisnici bpp-a sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći NN 143/13 i korisnici bpp-a sukladno Pravilniku o besplatnoj pravnoj pomoći u postupku protjerivanja i povratka stranaca NN 28/14).</p>	
--	--	--	--

			<p>Zahtjevi pravne sigurnosti i vladavine prava iz članka 3. Ustava traže da pravna norma bude dostupna adresatima i za njih predvidljiva, tj. takva da oni mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obaveze kako bi se prema njima mogli ponašati. Adresati pravne norme ne mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i dužnosti te predvidjeti posljedice svojeg ponašanja ako pravna norma nije dovoljno određena i precizna. Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme predstavlja jedan od temeljnih elemenata načela vladavine prava.</p> <p>Besplatna pravna pomoć u postupku traženja međunarodne zaštite trebala bi biti način olakšavanja pristupa tražiteljima međunarodne zaštite sudu koji odlučuje o pravima i obvezama na način da troškove u cijelosti snosi Republika Hrvatska, uzimajući u obzir njihov materijalni položaj i okolnost da ne bi mogli ostvariti neko svoje pravo bez ugrožavanja svojeg uzdržavanja i uzdržavanja članova svojeg kućanstva. Ujedno je besplatna pravna pomoć oblik ostvarivanja prava pojedinca na pristup sudu na temelju načela jednakosti, a čije troškove podmiruje u cijelosti snosi država.</p>	
102.	Alenka Vlahinić, odvjetnica	Članak 60.	<p>Čl. 60. – primjedbe</p> <p>O pravu na besplatnu pravnu pomoć i visini troškova ne bi nikako smio odlučivati Upravni sud u svojoj presudi iz nekoliko razloga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakonom o upravnim sporovima, odnosno njegovim izmjenama i dopunama (NN143/12), člankom 17., propisano je da svaka strana snosi svoje troškove postupka. Pozivom na ovu odredbu Upravni sud u svakom slučaju može odbiti da se pružatelju pravne pomoći nadoknade troškovi, pa sudu ne bi trebalo prepustiti odlučivanje o troškovima dok god ovakva odredba postoji u ZUS-u. 2. Ako upravni sud odlučuje o troškovima 	<p>Primjedba dijelomično prihvaćena.</p> <p>Činjenica da je člankom 79. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj: 22/10,143/12 i 152/14) propisano da svaka strana snosi svoje troškove postupka nije od utjecaja na pravilnu primjenu odredbe članka 60. Nacrta. Mišljenja smo da odredba članka 79. Zakona o upravnim sporovima, sama za sebe ne pretpostavlja odbijanje zahtjeva za naknadu troškova upravnog spora. Naime, Nacrt, kao <i>lex specialis</i>, propisuje da jedna od stranaka (tužitelj) u upravnom sporu, pokrenutom po tužbi tražitelja međunarodne pomoći, ima pravo na besplatnu pravnu pomoć uz zakonom propisane uvjete. Osim toga, sukladno odredbama Zakona o upravnim sporovima, ukoliko se smatra da je došlo do pogrešne primjene i tumačenja zakonskih odredbi postoji mogućnost podnošenja žalbe Visokom upravnom sudu protiv presude upravnog suda.</p>

			<p>postupka, pružatelji besplatne pravne pomoći do kraja postupka neće znati da li će im pružanje pravne pomoći biti plaćeno ili neće, a takva situacija nije održiva, jer bi svatko trebao biti plaćen za svoj rad.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Pružatelj pravne pomoći prema Zakonu o odvjetništvu mora pružiti pravnu pomoć svakome ako je on zatraži, a ne može on odlučivati o tome da li je tužba osnovana ili nije, to se zna tek nakon donošenja presude. 4. Jedino pravilno rješenje bilo bi da o pravu na besplatnu pravnu pomoć odluči MUP prije nego što pružatelj pravnu pomoći istu pruži kako bi isti znao da li će biti plaćen za svoj rad ili ne. 5. O pravu na besplatnu pravnu pomoć može odlučiti i sud, ali samo ukoliko to bude prije pružanja pravne pomoći, a ne nakon što je pružatelj pravne pomoći sve obavio da mu se uskrati pravo da mu obavljeni rad bude plaćen. 6. Predlažem da se Zakonom predvidi rješenje kakvo je predviđeno i Pravilnikom o pružanju besplatne pravne pomoći u postupku protjerivanja i povratka stranaca gdje o pravu na besplatnu pravnu pomoć odlučuje MUP prije nego što se pružatelji pravne pomoći uključe u postupak. <p>Druga primjedba odnosi se na uskratu prava na žalbu na prvostupanjsku presudu Upravnog suda. S obzirom da sada Zakon o upravnim sporovima propisuje pravo na žalbu, nije dobro da je ovaj Zakon uskraćuje time što propisuje da žalba ne odgađa izvršenje i time što ne priznaje pravo na besplatnu pravnu pomoć za sastavljanje žalbe.</p>	<p>Nacrtom je propisano da je Upravni sud nadležan za odobrenje zahtjeva za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć i visinu troškova pružene prave pomoći. Ujedno, naglašavamo kako je člankom 60. stavkom 2. Nacrta propisano da sadržaj pravne pomoći osim troškova upravnog spora obuhvaća pomoć u sastavljanju tužbe i zastupanje pred upravnim sudom.</p> <p>Prijedlog da o pravu na besplatnu pravnu pomoć odlučuje Ministarstvo unutarnjih poslova ne može prihvatiti. Naime, Ministarstvo unutarnjih poslova je tužena strana u upravnom sporu pokrenutom povodom tužbe tražitelja protiv odluke Ministarstva te snosi troškove pravne pomoći ukoliko je odobren zahtjev tražitelja na ostvarivanja prava na besplatnu pravnu pomoć. Slijedom navedenog, sasvim je jasno da bi odlučivanjem o pravu na besplatnu pravnu pomoć Ministarstvo unutarnjih poslova dovelo samo sebe u nezavidan položaj i očiti sukob interes čime bi se dovelo u pitanje učinkovitost zakonom zajamčenog prava na besplatnu pravnu pomoć.</p> <p>Referiranje na Pravilnik o pružanju besplatne pravne pomoći u postupku protjerivanja i povratka stranaca („Narodne novine“, broj 28/14) je bespredmetno, obzirom je tako propisani postupak neprimjenjiv u postupku odobrenja međunarodne pomoći. Naime, sukladno odredbama Zakona o strancima i navedenom pravilniku pravo besplatnu pravnu pomoć odnosi se na postupak koji je u nadležnosti policijskih postaja ili uprava te se Ministarstvo unutarnjih poslova ne smatra strankom postupka i nije u sukobu interesa.</p> <p>Ujedno, ističemo da Direktiva 2013/32 (EU) u članku 20. stavku 3. navodi da se u slučaju protiv odluke kojom upravno tijelo ne odobrava besplatnu pravnu pomoć mora osigurati učinkovit pravni lijek pred sudbenim tijelom.</p> <p>Primjedba da se Nacrtom uskraćuje pravo tražitelja na žalbu protiv prvostupanjske presude Upravnog suda je neosnovana. Člankom 51. stavkom 3. Nacrta propisano je da žalba na prvostupanjsku presudu upravnog suda ne</p>
--	--	--	---	--

				odgađa izvršenje rješenja. Iz navedene zakonske odredbe jasno proizlazi da stranka sukladno odredbama Zakona o upravnom sporu može na vlastiti trošak podnijeti žalbu Visokom upravnom sudu međutim, takva žalba sukladno odredbama ovog Nacrta nema suspenzivni učinak.
103.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.14.st.8.	Radi potrebe utvrđivanja točnog i potpunog činjeničnog stanja i omogućavanja sudske kontrole „slobodne procjene“, smatram da bi tekst odredbe trebao glasiti: „Ako tražitelj ne raspolaže dostatnim novčanim sredstvima ili iz drugih opravdanih razloga nije u mogućnosti dostaviti ovjereni prijevod strane isprave, prijevod strane isprave osigurati će Ministarstvo, ako se na temelju dostupnih informacija može utvrditi da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu“.	Prijedlog nije prihvaćen. Ministarstvo kao nadležno tijelo koje provodi upravni postupak odobrenja međunarodne zaštite postupa sukladno načelu samostalnosti i slobodnoj ocijeni dokaza. Tako je člankom 9. Zakona o općem upravnom postupku propisano da službena osoba u javnopravnome tijelu samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti u postupku te na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti rješava upravnu stvar. Koje će činjenice i okolnosti uzeti za dokazane, utvrđuje službena osoba slobodnom ocjenom, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka.
104.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.18.st.5.	Treba naznačiti bar primjerice što bi se smatralo opravdanim razlozima za odbijanje suglasnosti (npr. trudnoća, bolest, vjerski razlozi i dr.)	Primjedba nije prihvaćena. Naime, nemoguće je predvidjeti sve potencijalne situacije zbog kojih bi dijete mogao uskratiti suglasnosti za medicinsko ispitivanje u svrhu procjene starosne dobi iz opravdanih razloga. Osim toga, smatramo da navedeni članak treba tumačiti zajedno s člankom 10. Nacrta, koji između ostalog jasno propisuje da će se prilikom provedbe odredbi ovoga Nacrta postupati u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta. Stoga je bespotrebno Zakonom propisivati hipotetske mogućnosti i potencijalno moguće scenarije, kada je iz Nacrta sasvim jasno da će se procjeni opravdanosti razloga pristupati individualno temeljem svih utvrđenih činjenica i okolnosti svakog konkretnog zahtjeva, vodeći se pri tom najboljim interesom djeteta.

105.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.35.st.8. SASLUŠANJE	Propušteno je regulirati u kojim slučajevima i pod kojim uvjetima se provodi tonsko snimanje, te može li tražitelj sam tražiti da se saslušanje tonski snima.	Primjedba je djelomično prihvaćena. Odredba članka 35. stavak 8. je brisana.
106.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.39.st.1 TOČ. 4 i st. 3.	Predviđa se da je meritorno odlučivanje moguće već i na temelju samog zahtjeva, ako postoje razlozi za obustavu iz čl. 39 st. 1 toč. 3-5, što uključuje situaciju da se tražitelj ne odazove pozivu na saslušanje, a izostanak ne opravda u roku 24 sata. Zanimljivo je da razlozi opravdane spriječenosti mogu trajati i dulje, te je rok od 24 sata neproporcionalan značaju i posljedicama propuštene radnje (meritorno odlučivanje!).	Primjedba je prihvaćena. Navedena odredba izmijenjena je i glasi: „se ne odazove pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 2 dana od zakazanog saslušanja.“.
107.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.40.st 3.	Nacrt predviđa da ako nije moguće donijeti odluku u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, rok se može produžiti za još 9 mjeseci ako tražitelj ne postupi sukladno obvezama iz čl.52.st.3. Zakona. Odredbe čl. 52 st. 3 uključuju obvezu poštivanja Ustava, zakona i drugih propisa RH kao i Kućnog reda Prihvatišta. Proizlazi da već i jednokratno i blago kršenje odredbi Kućnog reda (a ne npr. „teže“ i/ili „učestalije“ i/ili „ponavljano“ i sl.) može dovesti do produljenja roka za odluku o zahtjevu za daljnjih 9 mjeseci, što nije razmjerno cilju zbog kojih je produljenje roka moguće.	Primjedba nije prihvaćena. Navedena odredba izmijenjena je i glasi: „tražitelj svojim postupanjima koji su suprotni obvezama 52. stavka 3. ovoga Zakona utječe na produljenje roka.“.
108.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.51.st.3. i 4.	„Upravni sud odlučuje o zahtjevu za odgovornim učinkom tužbe u roku od 8 dana od dana dostave spisa predmeta“ Primjedba: Nakon riječi „tužbe“ trebalo bi dodati riječ „najkasnije“, jer bi se time onemogućilo odugovlačenje postupka nedostavljanjem spisa predmeta sudu, odnosno omogućilo bi se sudu da donese odluku i ako ne Ministarstvo ne dostavi spis predmeta, u situacijama kada sud na temelju raspoložive dokumentacije dostavljene od tražitelja (preslika zahtjeva, odluka i sl) smatra da može	Primjedba je djelomično prihvaćena. Naime člankom 51. stavkom 2. Nacrta propisano je da upravni sud odlučuje u roku od 8 dana, čime se propisuje gornja granica roka, pa sukladno navedenoj odredbi upravni sud može donijeti odluku i ranije. Također, člankom 32. Zakona o upravnim sporovima već je propisano da je tuženik dužan dostaviti sudu sve spise koji se odnose na predmet spora. Ako tuženik ne dostavi sve spise predmeta ili izjavi da ih ne može dostaviti sud može riješiti spor i bez spisa. Stavkom 3. propisano je „Žalba na prvostupanjsku presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje rješenja“.

			<p>odlučiti i bez spisa upravnog postupka.</p> <p>Također je propušteno regulirati (u slučajevima u kojima je upravnom sudu kao prvostupanjskom određen rok za donošenje odluke) u kojem roku Visoki upravni sud RH mora donijeti drugostupanjsku odluku. Brza odluka prvostupanjskog suda nema puni značaj ukoliko Visoki upravni sud RH po eventualnoj žalbi ne odluči jednako brzo.</p> <p>U st. 4 treba naznačiti da žalba ne odgađa izvršenje prvostupanjske presude. Ovo je naročito važno u predmetima gdje je rješenjem Ministarstva tražitelju ili strancu u postupku transfera ograničeno kretanje rješenjem protiv kojeg tužba ne odgađa, a upravni sud donese odluku o poništenju rješenja MUP-a. U takvim slučajevima nije opravdano ograničavati dalje kretanje do odluke drugostupanjskog suda o eventualnoj žalbi Ministarstva.</p>	
109.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.53.st.1	<p>Tražitelj ima pravo na boravak u RH od dana izražene namjere do presude prvostupanjskog upravnog suda kojom se odbija tužba. -> tražitelju prestaje pravo na boravak, a da ta to ni ne zna, znači li to da mora na objavu?</p> <p>Neprecizno definirano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „do presude“ – do dana donošenja i usmene objave presude, do dana dostave pisane prvostupanjske presude ili ? - „kojom se tužba odbija“ – što ako se tužba odbacuje – ima li to retroaktivan učinak na pravo boravka - treba jasno regulirati i pravo boravka u slučaju da prvostupanjski upravni sud presudom usvoji tužbu i poništi rješenje MUP-a u oba slučaja (ukoliko samo poništi i vrati na ponovni postupak te u slučaju da poništi i sam meritorno odluči) <p>Preciznost je posebice važna jer se sva prava tražitelja</p>	Primjedba je prihvaćena. Navedena odredba je izmijenjena i glasi: „Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do izvršnosti odluke o zahtjevu.“.

			azila iz čl. 52 vežu uz pravo na boravak.	
110.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.54.st.2.	Ograničenje kretanja tražitelja moguće je prema st. 52 toč. 1 Nacrta i zbog kršenja odredbi Kućnog reda Prihvatišta. Pri tome nije naznačeno da bi to kršenje trebalo biti teže, učestalije, ponavljano, opasno za druge ili imovinu i sl., pa proizlazi da je ograničenje moguće i ukoliko jedan dan zakasni 5 minuta nakon 22 sata ili u najblažem obliku jednokratno prekrši i najbeznačajniju odredbu Kućnog reda, što sasvim sigurno nije sukladno zahtjevu restriktivnosti u ograničenju slobode kretanja.	Primjedba je djelomično prihvaćena. Odredba navedenog članka je izmijenjena u točki 1. i glasi: „1. utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima temelji zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, osobito ako se ocijeni da postoji rizik od bijega.“ Također, dodan je novi stavak 4. koji glasi: „Rizik od bijega procjenjuje se temeljem svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja osobito obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Republike Hrvatske, odbijanja podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, prikrivanja ili pružanja lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu, kršenja odredbi Kućnog reda Prihvatišta, rezultate Eurodac sustava te protivljenje transferu, prikrivanju ili pružanju lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu, kršenju odredbi Kućnog reda Prihvatišta, rezultatu Eurodac sustavu te protivljenju transferu.“ Kršenje odredbi Kućnog reda ne znači da će osoba biti smještena u prihvatni centar za strance, već se takva postupanja uzimaju u obzir prilikom procjene postojanja rizika od bijega.
111.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.54.st.3.	Nacrt predviđa da se „Strancu u transferu će se ograničiti sloboda kretanja samo u svrhu provedbe transfera“, dok bi sukladno odredbi relevantne Uredbe, trebalo predvidjeti „može se ograničiti sloboda kretanja“ (a ne „će se“, što bi upućivali na obvezno ograničenje svakom strancu koji je u postupku transfera, bez primjene blažih mjera).	Primjedba je prihvaćena i navedeni stavak glasi: „Strancu u transferu može se...“.

112.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.56.st.6. i 7.	<p>Odobrenje za izbivanje iz Prihvatišta može se uskratiti na temelju individualne procjene, ali nisu propisani razlozi ili okolnosti prema kojima bi se procjenjivala opravdanost uskrate odobrenja i značaj određenih okolnosti za (ne)opravdanost uskrate odobrenja. To onemogućuje pravo na sudsku kontrolu i efikasan pravni lijek protiv takve odluke, jer kada nisu poznati razlozi zbog kojih bi odobrenje moglo bilo uskraćeno, tada se ne bi moglo s uspjehom isticati niti da ti razlozi ne postoje, i obratno.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Nemoguće je predvidjeti sve potencijalne situacije zbog kojeg bi Prihvatište uskratilo tražitelju odobrenje za izbivanje dulje od 24 sata. Međutim, samom odredbom jasno je propisano da se takva odluka donosi na temelju individualne procjene, o čemu se donosi odluka odnosno rješenje. Sukladno Zakonu o općem upravnom rješenje između ostalog mora sadržavati obrazloženje. Obrazloženje sadržava kratko izlaganje zahtjeva stranke, utvrđeno činjenično stanje, razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni pojedinih dokaza, razloge zbog kojih nije usvojen koji od zahtjeva stranaka, razloge donošenja zaključaka u tijeku postupka te propisi na temelju kojih je riješena upravna stvar. Obzirom se sukladno navedenim odredbama moraju transparentno navesti razloga i okolnosti donošenja odluke, zajamčena je efikasna sudska kontrola oduke prvostupanjskog tijela.</p>
113.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.60.	<p>Prema čl. 20 st. 3 Direktive 2013/32/EU (dalje razrađeno u odredbama čl. 46 Direktive), države članice mogu odrediti da se besplatna pravna pomoć i zastupanje ne odobravaju kada sud ili drugo nadležno tijelo smatraju da žalba nema realne mogućnosti za uspjeh. Ako odluku da se odobri besplatna pravna pomoć i zastupanje u skladu s ovim stavkom donese tijelo koje nije sud, države članice osiguravaju da podnositelj zahtjeva ima učinkovit pravni lijek pred sudom protiv te odluke. U primjeni ovog stavka, države članice osiguravaju da pravna pomoć i zastupanje ne budu samovoljno ograničeni te da podnositelj zahtjeva ima neometen pristup pravosuđu.</p> <p>Takve odredbe međutim treba tumačiti sukladno preambuli naznačene Direktive, i to toč. 25: „Da bi se ispravo utvrdilo koje osobe trebaju zaštitu kao izbjeglice za potrebe članka 1. Ženevske konvencije, ili kao osobe ovlaštene na supsidijarnu zaštitu, svaki podnositelj treba imati učinkovit pristup postupcima, te zadovoljavajuća postupovna jamstva, kako bi se mogao braniti u svom predmetu u svim fazama postupka. Štoviše, postupak u kojem se razmatra zahtjev za međunarodnu zaštitu u</p>	<p>Odredba članka 60. stavka 1. izmijenjena je i glasi:“Pravo na besplatnu pravnu pomoć u provedbi ovoga Zakona ima tražitelj i stranac u transferu, te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.“</p> <p>Odredba članka 60. stavka 3. izmijenjena je i glasi: „Upravni sud odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka.“</p> <p>Direktiva 2013/32 (EU) u članku 20. stavku 3. navodi da se u slučaju protiv odluke kojom upravno tijelo ne odobrava besplatnu pravnu pomoć mora osigurati učinkovit pravni lijek pred sudbenim tijelom. Navedena Direktiva također, propisuje razloge zbog kojih se besplatna pravna pomoć može uskratiti: ako tražitelj ima dostatna novčana sredstva ili nije vjerojatan uspjeh pred sudom. Slijedom navedenog, zaključuje se da o zahtjevu na besplatnu pravnu pomoć mora odlučivati sudbeno tijelo.</p>

		<p>pravilu omogućuje podnositelju zahtjeva barem: pravo na boravak u zemlji do donošenja odluke ovlaštenog tijela; (...) u slučaju negativne odluke, pravo na učinkoviti pravni lijek pred sudom..</p> <p>Odredbe naznačene Direktive treba tumačiti i sukladno Ustavu RH, posebice temeljnim vrednotama ustavnog poretka RH i čl. 29 st. 1 Ustava RH kao i čl. 13 Europske konvencije o ljudskim pravima, jer pravo na jednakost uključuje i jednakost u pristupačnosti postupka, a postupak mora biti dostupan ne samo „u pravu“ nego i u praksi. Pravo na pravično suđenje prema EU pravu primjenjuje se i na slučajeve azila i imigracije, sukladno čl. 47 Povelje o temeljnim pravima EU te je pravna pomoć u slučajevima azila i imigracije osnovni dio zahtjeva za učinkovitim pravnim lijekom i pravičnim suđenjem.</p> <p>Članak 60.st.1. Nacrta predviđa da tražitelj pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje ako podnesena tužba nije očito neosnovana.</p> <p>Tražitelj ima pravo biti upoznat sa svojim pravima. Pravo je tražitelja na besplatnu pravnu pomoć, po posebnim propisima o međunarodnoj zaštiti, ali i prema općim propisima o besplatnoj pravnoj pomoći. Tražitelj ima pravo i mora znati ima li pravo na besplatnu pravnu pomoć prema posebnim odredbama Zakona o međunarodnoj zaštiti prije nego što podnese tužbu. Takvo pravo proizlazi iz zahtjeva pravne sigurnosti i vladavine prava, poštivanja legitimnih očekivanja adresata pravne norme, zahtjeva jednakosti oružja i prava na efikasno pravno sredstvo, a posebice s obzirom na članak 5. važećeg Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (dalje: ZBPP) navodi da su korisnici pravne pomoći u smislu tog zakona tražitelji azila (...) u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.</p> <p>U Nacrtu nisu ni na koji način naznačeni bilo kakvi, a ponajmanje objektivni, jasni i unaprijed poznati kriteriji prema kojima bi se utvrđivalo da li je „podnesena tužba</p>	<p>Naknada troškova koji nastanu nakon zaključenja rasprave biti će regulirana novim Pravilnikom o besplatnoj pravnoj pomoći.</p>
--	--	--	---

			<p>očito neosnovana“, dakle niti kriteriji prema kojima bi se unaprijed moglo procijeniti što bi se moglo smatrati „očito neosnovanom“ tužbom. Očito je samo da će takvu ocjenu dati sud nakon što je tužba već podnesena, što nije u skladu s naznačenom Direktivom, niti temeljnim zahtjevima pravne sigurnosti i legitimnih očekivanja adresata pravne norme.</p> <p>Velika je razlika između izraza iz čl. 20 Direktive „žalba nema realne mogućnosti za uspjeh“ i izraza iz Nacrta „podnesena tužba očito neosnovana“, jer izraz iz Direktive općenito naznačuje da se može ograničiti pravo na besplatnu pravnu pomoć kada žalba (općenito) nema realne mogućnosti za uspjeh, dok se izraz iz Nacrta „podnesena tužba očito neosnovana“ odnosi na konkretnu, već podnesenu tužbu. Slijedom toga, naznačenim zakonskim rješenjem pogrešno se tumači i prenosi u Nacrt tekst Direktive.</p> <p>Prema Nacrtu, proizlazi da bi pružatelji besplatne pravne pomoći trebali obaviti razgovor sa tražiteljem u pristustvu prevoditelja, prihvatiti punomoć za zastupanje ni na vlastiti rizik i rizik tražitelja procijeniti kakvu tužbu će podnijeti i na temelju nepoznatih kriterija predvidjeti da li bi takva tužba bila „očito neosnovana“, po prihvaćenoj punomoći izvršiti uvid u spis (jer prije toga uvid u spis nije moguć), pregledati svu pribavljenu dokumentaciju, podnijeti tužbu, zastupati tražitelja na ročištu/ima, te potom čekati okončanje postupka upravnog spora (u 2 instance), kako bi tražitelj i pružatelj saznali ima li tražitelj uopće pravo na besplatnu pravnu pomoć sukladno Zakonu o međunarodnoj zaštiti ili ne.</p> <p>Iz dosadašnje prakse, proizlazi da u značajnom broju slučajeva tražitelji napuštaju Prihvatište prije okončanja spora, te nije poznato gdje se nalaze (da li u RH ili izvan nje). Napuštanjem Prihvatišta, punomoć za zastupanje u postupku ne prestaje, niti znači povlačenje tužbe, odustanak od zahtjeva i sl. Prema čl. 52 st. 4 Nacrta, tražitelju koji nema pravo boravka sukladno čl. 53 Nacrta,</p>	
--	--	--	---	--

		<p>nema prava iz čl. 52 (dakle, niti pravo na besplatnu pravnu pomoć). U obrazloženju Nacrta, u odnosu na čl. 60 navodi se da tražitelj koji nema pravo boravka ili više ne boravi na teritoriju RH, nema pravo na besplatnu pravnu pomoć. Svrha je spriječiti velike troškove u slučaju kada su tražitelji napustili RH prije okončanja postupka odnosno kada nemaju pravo na boravak. Kako se u samom tekstu Nacrta ne navodi se da tražitelj ne bi imao pravo na besplatnu pomoć kada više ne boravi na teritoriju RH, te je time obrazloženje neadekvatno tekstu Nacrta te nije jasan stav predlagatelja Nacrta (jedno se navodi u tekstu Nacrta a drugo u obrazloženju uz čl. 60).</p> <p>Također, neprimjenjivo je zakonsko rješenje u kojem bi bila podnesena osnovana tužba ili ona koja nije „očito neosnovana“, te tražitelj i pružatelj pristupe na ročište koje ne npr. odgođeno zbog nepristupanja prevoditelja, te na slijedeće ročište ne pristupi tražitelj te je nepoznato gdje se nalazi, a Ministarstvo tvrdi da je isti napustio RH. Pružatelj nije u mogućnosti provjeriti takvu okolnost niti na nju utjecati, a u konačnici, niti dobiva uredne, službene i provjerljive informacije o boravku i kretanju tražitelja odnosno stranca u postupku transfera. U svakom slučaju, ne može se retroktivno, na kraju postupka, utvrđivati ima li tražitelj pravo na besplatnu pravnu pomoć. Postavlja se pitanje, u slučaju tražiteljeva napuštanja RH tijekom postupka, što je sa odobravanjem besplatne pravne pomoći za do tada izvršene radnje sastava tužbe i zastupanja radnje kao i radnji izvršenih za vrijeme dok pružatelj uopće nije obaviješten da tražitelj više nije u RH. Naime, sukladno Zakonu o odvjetništvu odvjetnik je dužan zastupati stranku još 30 dana nakon prestanka punomoći, a prema Zakonu o parničnom postupku, koji se u nekim pitanjima zastupanja primjenjuje supsidijarno odredbama Zakona o upravnim sporovima, taj rok je mjesec dana.</p> <p>Važnost prethodnog, a ne naknadnog odlučivanja o pravu na besplatnu pravnu pomoć za podnošenje tužbe proizlazi i iz članka 5. važećeg Zakona o besplatnoj pravnoj</p>	
--	--	--	--

		<p>pomoći (dalje: ZBPP) gdje se navodi da su korisnici pravne pomoći u smislu tog zakona tražitelji azila (...) u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.</p> <p>Besplatna pravna pomoć prema ZBPP ostvaruje se isključivo na temelju zahtjeva podnesenog prije izvršenja radnje (podnošenja tužbe i sl) te tražitelj svakako mora znati odmah po uručanju odluke protiv koje može podnijeti tužbu, a svakako prije isteka roka za tužbu, ima li ili nema pravo na besplatnu pravnu pomoć prema odredbama Zakona o međunarodnoj zaštiti, jer ako nema, tada ima pravo na besplatnu pravnu pomoć prema ZBPP.</p> <p>Ukazuje se i da bi podnošenjem zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć prema ZBPP sve okolnosti iz predmeta postale dostupne širem krugu osoba koje ne sudjeluju u postupku, što svakako nije u skladu s načelom povjerljivosti podataka koje iznese tražitelj što traži i čl. 48 Direktive 2013/32/EU.</p> <p>Ovakvim naknadnim odlučivanjem o pravu na besplatnu pravnu pomoć nijeće se pravo tražitelju na efikasan pravni lijek, jer je moguće da pružatelj pravne pomoći od tražitelja unaprijed traži polog kao garanciju za plaćanje izvršenih usluga za slučaj da u konačnici besplatna pravna pomoć ne bude odobrena. Pravo na efikasan pravni lijek ugroženo je i velikom vjerojatnošću da će tražitelj azila biti doveden u situaciju da mu rok za tužbu bezuspješno protekne ako nakon razgovora i uvida u spis izabrani pružatelj odbije primiti punomoć za sastav tužbe i zastupanje, a više nema dovoljno vremena za obraćanje slijedećem pružatelju. Zbog toga je moguće i vjerojatno da će se tražitelj azila morati istovremeno obratiti svim pružateljima s liste, svima im istovremeno dati punomoć za uvid u spis kako bi procijenili mogućnost da podnesu osnovanu tužbu, što bi dovelo do nepotrebnog opterećivanja službenika Ministarstva brojnim zahtjevima za uvid u spis u kratkom roku.</p> <p>Slijedom toga, predloženo zakonsko rješenje u Nacrtu</p>	
--	--	---	--

			<p>znači povredu zahtjeva pravne sigurnosti, povredu zahtjeva vladavine prava i poštivanja legitimnih očekivanja adresata pravne norme, zahtjeva jednakosti oružja i prava na efikasno pravno sredstvo, a što u praksi znači besmislenost sustava besplatne pravne pomoći u postupcima međunarodne zaštite i transfera i besmislenost Liste pružatelja pravne pomoći.</p> <p>Stavovi Ustavnog suda RH o vladavini prava iznijeti u odluci U-I/659/1994, potvrđuju izneseno, a posebice zahtjev da zakoni moraju biti opći i jednaki za sve, a zakonske posljedice trebaju biti izvjesne za one na koje će se zakon primijeniti i primjerene legitimnim očekivanja stranaka u svakom konkretnom slučaju u kojem se zakon na njih neposredno primjenjuje. Temeljni zahtjev pravne sigurnosti i vladavine prava jest da pojedinci trebaju biti upoznati s odredbama o pravnoj pomoći jasnim i jednostavnim jezikom koji razumiju i čije posljedice su unaprijed poznate, jer bi u suprotnom pravila bila beznačajna i ometala bi učinkovit pristup pravosuđu.</p> <p>Iz navedenog proizlazi da bi ovakvo zakonsko rješenje bilo protivno temeljnim vrednotama ustavnopravnog poretka RH a nisu sukladne niti smisljenoj primjeni odredaba Direktive 2013/32/EU (čl. 20 st. 3).</p> <p>Ovdje smatram potrebnim ukazati i na usporediva zakonska rješenja, kako prema važećem Zakonu o strancima i podzakonskim aktima, tako i u Nacrtu Prijedloga Zakona o strancima, u kojem je pravo na besplatnu pravnu pomoć stranca u postupku protjerivanja ili povratka također vezano za vjerojatnost uspjeha u upravnom sporu, ali se takva vjerojatnost procjenjuje na zahtjev stranca, prema unaprijed poznatim, jasnim i objektivnim kriterijima, a svakako prije odabira pružatelja pravne pomoći i pokretanja upravnog spora.</p> <p>U svakom slučaju, predlaže se unijeti u tekst Nacrta i dodatnu odredbu:</p> <p>„Ministarstvo je dužno bez odgode pružatelja pravne</p>	
--	--	--	---	--

			<p>pomoći obavijestiti da je tražitelj napustio Prihvatilište i/ili RH“.</p> <p>Dodatno, prema čl.60.st.3. Nacrta, upravni sud odlučuje o visini troškova besplatne pravne pomoći. Prema važećem Zakonu o azilu i podzakonskim aktima, putni trošak radi razgovora s tražiteljem (radi potpisa punomoći i razjašnjenja činjenica) (prije upravnog spora) i putni trošak radi uručjenja presude (nakon završetka upravnog spora) nadoknađuju se pružateljima pravne pomoći. U slučaju da odluku o trošku donosi Upravni sud, postavlja se pitanje kako će sud odlučiti o troškovima postupka koji u vrijeme zaključenja rasprave nisu ni nastali, a ponekad nisu ni predvidivi. Ovakvo zakonsko rješenje ima za posljedicu da putni troškovi neće biti naknađeni, čime se pružatelji pravne pomoći stavljaju u nejednak položaj, ovisno o mjestu sjedišta ureda.</p>	
114.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.61.st.1.	<p>Prema Nacrtu, tražitelj stječe pravo na rad protekom roka od 9 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva o kojem Ministarstvo nije odnijelo odluku o zahtjevu, ako tražitelj svojim postupanjem nije utjecao na razloge nedonošnja odluke. Tražitelj ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.</p> <p>Postavlja se pitanje kako će poslodavac, koji bi na temelju ovih okolnosti zaposlio tražitelja, znati da li je tražitelj utjecao na razloge nedonošnja odluke te ima li stoga konkretni tražitelj pravo na rad bez dozvole ili nema. S obzirom da poslodavcu to nije i ne može biti poznato, za očekivati je da neće uopće zapošljavati tražitelja, kako se ne bi izvrgnuo prekršajnoj odgovornosti, a to slijedom toga u provedbi znači da tražitelj neće moći ostvariti svoje pravo na rad.</p> <p>U važećem Zakonu o azilu nema takvog uvjeta.</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. Dodan je novi stavak 2. koji glasi: „Ministarstvo izdaje potvrdu kojom potvrđuje da je tražitelj stekao pravo na rad sukladno stavku 1. ovoga članka.“.</p>

115.	MARTINA GRGEC, odvjetnica	čl.64.st.2.t.7.	<p>U Nacrtu stoji da azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć, ali nije naznačeno kako ju ostvaruju, odnosno da li po Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći kao općem propisima kojim se uređuje besplatna pravna pomoć ili prema Zakonu o međunarodnoj zaštiti, a što je važno definirati jer članak 5. važećeg Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći navodi da su korisnici pravne pomoći u smislu tog zakona i azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom te članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom. Prema čl. 47 važećeg Zakona o azilu, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć u upravnom sporu u slučaju prestanka ili poništenja azila odnosno supsidijarne zaštite. Također, prema odredbama Direktive 2013/32/EU pravo je azilanta odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom na efektivno pravno sredstva protiv odluke o ukidanju statusa.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena. Dodan je novi članak koji glasi: „Besplatna pravna pomoć Članak 72.</p> <p>Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom pod istim uvjetima kao i tražitelj sukladno članku 60. ovoga Zakona u slučaju odluke iz članka 38. stavka 1. točke 2., članka 49. stavka 4. i članka 50. stavka 3. ovoga Zakona.“.</p>
------	------------------------------	-----------------	---	--